

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Próbavágás.

Az élet megdrágulása minden vonalon olyan hirtelen csapott le, hogy a közönség szinte belekábult, mintha váratlanul föbe sújtották volna. Aztán kapkod levegő után és jobbra-balra néz: honnan jött e gyöngédtelen érintés. A közönség is kutatja azokat és hol a szocialista mozgalmakban, a sztrájkokban, hol a kormány politikájában keresi és véli feltalálni annak okait.

Azután az orvoslásról kezd gondolkodni és fogyasztási szövetkezet, közös konyhák, városi mézárások s isten a megmondhatója, még micsoda hamar összeomló alkotásokat létesítenek. A lapok pedig felbuzdulva a hangulaton, meg a közönség érdekeit is szolgálja akarván, hangzatos cikkeiben ápolják az ábrándozók megmaradhatatlan terveit. A közös konyha bukásával most a városi mézárások került a nagy dobra, és bár látjuk, hogy ezek is csak pernyi életűek, azért mégis napról-napra olvasunk e témáról a városok tanácsaihoz és polgármestereihez intézett főrmérvényeket. Annál meglepőbb volt, hogy a Zalai Közlöny egyik átóbbi számának vezércikke nem ebben a tónusba beszélt, hanem megtartotta a valóság földjét a lába alatt és reális intézkedést kért a husrágóság enyhítésére. (Ami már meg is történt, Szerk.)

Hogy a Zalai Közlöny e cikkét konkrét adatokkal támogassam egy próbavágást eszközöltem, melynek adatait itt közlöm, hogy a nagyközönség ne nekünk mézárásoknak higgyen, hanem a számadatoknak, melyeket a városi közbizottság hivatala készségesen és hitelesen bizonyíthat.

Tudnivaló, hogy városunkban a nehéz uradalmi göbolyókat, kivált nyáron, nem használhatjuk, hanem egy paraszt hizlalásu négy és fél éves ökröt szántam a próbavágásra. Az állat nyugati fajú volt és nem teljesen hizlat. Pacsán vettem. 500 kg.-mot nyomott és ára 275 korona volt. Költség volt rá 2 korona hajtási díj, vasuti és kocsis költség 5 K 60 f., fogyasztási adó 12 K 60 f., metsző díj 2 K 40 f., vágóhídi díj 3 K 60 f., üzleti regie 22 K. Belekerült tehát az állat az üzletbe szállításig 323 korona 20 fillérbe. Levágás után bőr nélkül 245 kg-mot nyomott, ami nekem 323 korona 20 fillérembe van, bár az állat feje, mely majdnem teljesen értéktelen, szintén 8-10 kg-mot tesz ki. A lábakat sem lehet suly szerint eladni, különösen nyáron majdnem teljesen értéktelenek. Ilyen jó minőségű marhahus kg-mja tehát, mire bekerül a székbe, magának 1 K 30 fillérembe van.

Minthogy pedig csonttal 1 K 20 fillérré árusítom a hus kg-mját, annál fogva bevételem 294 K lesz, amelyhez a bőrnek és faggyúnak értéke 44 K 20 f. hozzáadandó és így a 323 K 20 fillér kiadással szemben 338 K 20 f. bevételem van, vagyis tiszta haszon 15 korona ami 4.44 százalék hasznot jelent. Hogy ez huszszorosa-e, azt a tisztelt olvasóközönség elbírálására bízom. Igaz ugyan, hogy néha valamivel több jövedelem is marad némely előnyösebb vételnél, de viszont akárhányszor megtörténik, hogy vagy ennél csekélyebb vagy semmi haszon sem marad, sőt veszteségünk van.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a bemutatott számítás elsőrangú áruról

szól és ahol a hus olcsóságát hirdetik, ott a közönség csak látszólag kap olcsó húst, mert az vagy csekélyebb táperővel bíró növendék marhahus, vagy vén, hizlalás nélküli silány tehén hus. Igaz, hogy a növénydek marhahúst ezentul csak külön székben szabad árusítani, de eddig ezt a különbséget a közönség nem vette figyelembe és innen eredt a különböző husszékék árai felett hozott elítélő kritika.

Bizunk abban, hogy polgármesterünk és a városi tanács az itt előadottakat figyelemre fogják méltatni vagy saját maguk is meggyőződhetnek szavai igazságáról és akkor a mézárások árai iránti bizalom teljesen helyre fog állani.

*

A fentebbi cikkhez csak annyi hozzáfűzni valónk van, hogy kiküldtük tudósítónkat a közbizottság és a fentebb közölt számadatok valódiságáról alkalmunk volt meggyőződni. Szívesen állnak hasábjaink iparosaink, vagy bármily foglalkozásu olvasóink rendelkezésére, ha azzal az igazságot és közérdeket szolgálhatjuk.

Magához a cikkhez nem fűzünk megjegyzést, olvasóinkra bizzuk, hogy annak tartalmát elfogadják, vagy esetleges felszólalásával, melyet szívesen közlünk, más oldalról is megvitassa.

Amíg az embernek jól megy dolga, addig okos ember a neve.

Ha reméltél és reményedben csalatkoztál, akkor csak — remélj tovább.

Bolond voltam . . .

Bolond voltam biz én teljes életemben.
Őszintén bevallom;
S erős bennem a hit, hogy időm eljöttén
Ugy is kell meghalnom.
A negyven esztendő régen túlhaladtam,
Fejem lágya hát már benőhetett volna:
Ezt a dicséretet azonban én rólam
Még senki se mondta.

Nagyságos nagy urak kegyét nem kerestem
Görnyedező háttal;
Hogy magamnak kérjek, portájuk küszöbét
Alig léptem által.
Szolgai hódolat, vagy bókoló mosoly,
E két lelki rozsdá nem vala szokásom;
Azt is meggyűlöltem, akit rajta kaptam
Az alázkodáson.

Nem nézhet rám senki pártfogói kegyvel,
Vagyok ami vagyok!
Szegénységem mellett, szememből önértet
Büszkesége ragyog.

Amit elérhettem, ami sikerem volt,
Senkié se másé, munkámé az érdem! . . .
Egyet: a hajlongást nem tanulta még el
A nyakam, a térdem.

Lehetnék már több is, mint amennyi vagyok,
A jó Isten látja!
S talán egyszer-máskor sarkalt is a lolkem
Ébredező vágya.

De mikor azt láttam, hogy kilincselés kell
S csuszó-mászó lélek az emelkedéshez:
Lemondottam róla Nem énnekem való
Nagyratörékvés ez! . . .

Szürke emberek közt élek, járok-kelek,
Magam is egy atom;
Az ő jólétükért dolgozik az elmém,
Minden gondolatom.

Önzés a szívemhez nem férközött soha,
Földön járok, de elkerülöm a sarat —
Ám azért a nevem teljes életemben
„Szegény bolond” marad,

NAGY LAJOS.

Külföld magyarjai.

Nem, nem azokról szól az ének, akikről Petőfi dörögte: „Ti fekélyek a hazának testén.” Nem, hanem azokról az igazi magyarokról, akiket a hivatás, a sors külföldre szólított, de ott is magyarok akarunk maradni. Nagy áldozatokkal, szinte az anyagi erőt meghaladó költséggel állítottak ott idegenben oltárt, melynél az édes anyanyelv csendül meg, ha azok a bolondos, ábrándos ifjak egyesülnek. Egész nap, egész héten az olasz meg a német nyelv hangzik körülöttük, de ha esténként, vagy vasárnaponként összekerülnek ott Kossuth Lajos meg Jókai képei társaságában, miut egy magyar oázis az idegen népek tengerében, úgy tűnik fel ez a kis hazafias magyar társaság.

A trieszti magyar körről van szó, melynek titkára és lelke Müller Móric, városunk fia. El se hinné az ember, hogy ilyen ifju, többnyire szerényebb fizetésű hivatalnokok havonta 3 korona tagdíjat fizetnek havonként azért, hogy egymás ajkáról azt az édes magyar szót hallhassák.

Időnkint felolvasásokat, estélyeket rendeznek, melyeken a legelőkelőbb olasz leányos családok is

Hivatás és pálya.

Aki ismeri városunk kulturális viszonyait, aki mérlegelni tudja azon nagy áldozatokat, melyeket alsó és középfokú tanintézetek áldozatkész közönségünk részéről igényelnek, az megfogja érteni bennünket, midőn azt állítjuk, hogy az iskolai évmegnyitása közelítünk egyik legfontosabb mozzanatához, méltányolni fogja egyszerűsége és jóakarata szavakat is, melyekkel mi mint a közügynek munkásai, azt kísérni kötelességünknek ismerjük.

Az elemi ismeretek megszerzése, bátran kimondhatjuk, ma már minden emberre nézve életkérdés kérdése, azért kell, hogy ez iskolákba a szülők ne kényszerűségből, hanem jól felfogott érdekeiket szem előtt tartva, szíves készséggel küldjék gyermekeiket. Ha ez a buzgalom általánossá válik, ha a társadalomnak minden rétegét átfogja hatni az a tudat, hogy ez alapismeretek első és legszükségesebb kellékei a jövődől bármely életpályához, akkor a lelkiismeretes és buzgó tanítónak könnyű lesz a kívánt eredményt előállítani. Azok az akadályok, melyek őt munkájában gátolják, nem fognak jelentkezni többé. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a 9—10 éves gyermeket nem lehet minden iparágban alkalmazni, akkor helyén valóknak találjuk, hogy az elemi iskolákon kívül még egykét polgári, vagy gimnáziumi osztályt is végeztessenek a szülők gyermekeikkel. Valóban az volna a társadalom szellemi egészségének jele, ha az egyes pályákhoz szükséges ismereteknek megszerzése után a szülők önként viinnék gyermekeiket azok hajlamainak megfelelő irány felé, ha nem ragaszkodnak boldog, boldogtalan a középfokú iskolákhoz, tekintet nélkül arra, van-e a gyermeknek elegendő tehetsége, vagy lesz-e majd miből fedezni a költségeket, midőn a magasabb fokú iskolákra kerül a sor.

Mi csak azt ajánlhatjuk, gondolja meg minden szülő, mely bűnt követ el, ha gyermekeit az okvetlenül szükséges ismeretek megszerzése nem szorítja, és viszont, mily retentő könnyelműség a tehetségtelen gyermeket tudományos pályára erőltetni, vagy ha tehetséges is, a félig kiművelés által a bizonytalanság örvényébe taszítani.

Ha van elfoglalt szülő, ha van olyan balgatag ember, ki azt hiszi, hogy az életpályák csak az irnokságnál kezdődnek, mennyivel több akad olyan, ki majom szeretéből, vagy hanyagságból nem törődik gyermeke szívének, jellemének képzésével.

Nálunk sajnos a pálya megválasztásánál nem a gyermek egyénisége rátermettsége jó első sorban tekintetbe, hanem a szülők hivatala, foglalkozása, vagyonai és társadalmi állása s éppen ez a legfőbb baj. Nem azt nézik, hogy mire van a gyermeknek több hajlandósága, hanem inkább azt, hogy melyik azon választandó életpályára, mely önzésüknek, hiúságuknak leginkább megfelelő és állásukhoz mérten nem lealacsonyító. És mégis mit tapasztalunk? Azt hogy mindenki urat akar faragni fiából és feleli azt a régi, igaz közmondást: hogy minden mesterségnek arany a feujéke. Az iparosok és kereskedők között már inkább tudunk arra példát, hogy sokan, nagyon sokan vannak, kik szegényen kezdték és most dús-gazdag emberek.

Mindegyik lebegjen szemünk előtt: a mivé a természet alkotott valakit, azzá kell annak lennie is.

E természetadta állapotban a gyenge ember aligha változtathat sikerrel. Minden gyermeknek van bizonyos foglalkozása, melyet a többi közül legszívesebben foglalkozik; szereti nézni, ha más valaki bizonyos dolgot csinál, tanulmányozza, gondolkodik felette. Ezt kell a szülőknek kellő módon ellessni. Leonardo de Vinci, a híres festő már kis gyermek korában igen sokat rajzoltatott; apja egy izben megmutatta rajzait egy műfőnöknek, ki elesdálkozott azokon és a fiut azonnal kezdte kiképezni. A heves, lobbanékony, nyugtalan természetű gyermek már egészen más életpályára iránt érez vonzalmat, mint a visszavonultságot, a magányt kedvelő, komoly ábrándozására hajló fiú. A heves természetű gyermek katonásdit játszik s ha másképp nem jut hozzá, maga csinálja magának a kardot és puskát. Aki meg örökösön buja a könyveket s játék helyét inkább olvasni és írni szeret, az a tudományos pályára való. Aki folytonosan adves eserebelél az kereskedőnek való más gyermek ismét örökösön épít, fur, farag, ha szabad ideje van; van olyan is, ki különösképen a gazdaság körül szeret forgolódni.

Ime már maga a természet kijelöli minden egyes gyermeknek a jövődől életpályáját, a szülőknek ezt csak tökéletesbíteni kellene, ezért fontos a gyermek egyéniségének figyelembe vétele.

A gyermeknek azon tulajdonságát kihasználva, hogy mire érez több kedvet és hajlandóságot, nagyon nehéz. Aki nem akarja elcsúsztatni elhamarkodni a dolgot, ajánlatos, hogy e tekintetben kérje ki erre vonatkozólag többeknek a jóakaratu tanácsát, mert több szem többet lát. Igen fontos e tekintetben különösen a tanító, tanár véleménye. Ők érintkeznek a szülők után a legtöbbet a gyermekekkel, megfigyelhetik és megis figyelik annak minden mozdulatát, sőt csaknem határozottan véleményt is mondhatnak arról, hogy milyen életpályára volna a fiú legalkalmasabb. Azért tehát teljes bizalommal fordulhat minden szülő a gyermeke tanítójához, és ha célszerűnek találja, kövesse annak tanácsát.

Ha azt hallja s maga is tapasztalja, hogy a gyermeke hanyag és iskolába nem szívesen jár, tanulni nem szeret, akkor az elemi iskola bevezése után azonnal adja vagy iparosí, vagy kereskedői pályára, mert ott még derék és hasznos tagjává válhat a társadalomnak, de sokan nem így tesznek. Beadják a fiut a gimnáziumba, vagy reálba, ott persze hamar rábukkannak a lusta tanulóra. Elverik rajta a port, megbukik. A szülő még ebből sem okult, beadja a gimnázium és reáliskola levezető csatornájába a polgári iskolába s ott keresztül erőszakolja vele a 4 osztályt. Mikor már ezen a keservesen eltöltött négy esztendőn is túl van s látja, hogy a fiu még mindig a régi, de már kamasz korban van. ekkor szalad fűző-fűző tanácsért, de már későn. Most már mesterségre nem mehet, mert szegényen, hivatalnok sem lehet, mert nincs meg a megfelelő kvalifikációja, ur sem lehet, mert nincs hozzá pénz, nem marad tehát más hátra, mint további sorsát a jó Istenre bízni. Ezek az igazi proletárok és sajnos ilyen fél művelt elem nagyon sok van hazánkban. És ha az okát keressük mindennek megtaláljuk a nálunk nagyon is divatos rangkorságban.

Nero császár anyjának megjövendelték, hogy fia császár lesz egykor, de őt megfogja ölni. „Ha megöl is — szölt az anyja — csak uralkodjék.”

Nem mondjuk meg, hogy Trieszt német, szláv és olasz nyelvű lakosai közül kikkel szimpatiaúnak véreink, hátha megtudná az osztrák szellemű rendőrség és még be találna csukni ezt a Magyarvárt. Különbösen is oda kell tenni a magyar nemzeti szín mellé a magyar cimert is, mert a piros fehér zöld az olaszok színei is, már pedig Triesztben a polizia görbe szemmel néz a vörössel kezdődő színekre.

Az élelmes ifjak magyar előkelő cégektől reklámképeket kértek, hogy a termekben felfüggesztve adandó alkalommal megakadjan rajtuk az idegenek szeme is. Hanem nem volt eredménye e buzgalomnak. A legtöbb cég feleletre se méitatta ezt a lelkes kört. Hanem egy kanizsai gyár bekeretezett csinos reklámképe ott van a falon. A Patria pótkávé gyárá. Ez a gyár különben résztvevett a farsangon Triesztben a farsangi vigalmi-bizottságtól rendezett reklám-kiállításán és a nyert 100 arany díjat a liga nacionalenak ajándékozta. Hogy miért nem a magyar

Nálunk nagyon is megszokott az ilyen féle beszéd: „Ha nem tanusz, mesterségre adlak” s ezzel éppen maga a szülő riasztja el a gyermeket talán éppen attól a pályától, melyre neki igazi hivatása volna. Mindenki urat akar nevelni fiából, de ezt azon értelemben veszik, mintha a kereskedő és az iparos nem volna ur.

Hej pedig, hogy csalódnak a szülők, mert bizony a jó mesterember és kereskedő nagyobb ur a hivatalnoknál, mert önálló, független, senki szeszélyének nincsen alárendelve. Az elmondottak alapján bárki is könnyen megtudja most már fejteni, hogy miért van olyan sok rossz hivatalnok, rossz iparos, az üzleti dolgokat nem értő kereskedő, miért van sok rossz tanító és tanár, bíró, ügyvéd, orvos, mérnök stb. stb. Egyszerűen azért mert ezek egyikét sem nevelték hivatásuknak és egyéniségüknek megfelelő életpályára céltévesztettek, hanem bele kényserítették olyan sorba, hol szükségéből megmarad ugyan, de zöldágra vergődni soha sem fog.

Kováts Miklós.

Munkás szövetkezeti üzlet.

A nagykanizsai munkások mozgalmaról.

Nagykanizsa, szept. 6.

A „Zalai Közlöny” mult száma megemlékezett a nagykanizsai szervezett munkások drágaság elleni mozgalmaról. Munkás szövetkezeti üzletet akarnak felállítani a drágaság ellen, mely jogukat elvitatni nem lehet és nem is akarjuk.

Minden társadalmi osztály a törvényes rendkeretén belül úgy segít magán, ahogy jónak véli. A munkásság úgy e, véleményükkel nem szállunk vitába.

Tény nagy a drágaság. Nemesak az élelmiszer drága, mely ellen e mozgalom megindult, hanem drága a lakás, a fűtőszér, a ruházat és minden más ami kell a mindennapi megélhetéshez.

A drágaság okát minden társadalmi osztály másutt keresi. A munkás a kartellekben, a gyáros a sztrájkokban, a magas munkabérekben, a kereskedő az agráriusokban, végül mind a hatóságokban találják a drágaság okát. Pedig az általános drágaság szerres összefüggésben van az egyes speciális cikkek drágulásával. Az egyik cikk drágulása maga után vonja a másikat; az egyiknek ára: árképző hatással van a másikra.

A drágaság okáról sokat lehet vitatkozni, de egyhangú véleményre bajosan jutunk. Drágaság van és ez magába véve elég baj, melyet nemesak a munkásság, hanem a kisiparos, a hivatalnok és kereskedelmi alkalmazottak tábora is megérez.

A munkásság az élelmiszer drágulás elleni

szívesen megjelennek, mert az udvarias és szimpatikus magyar ifjak társasága elég vouzóerő reájuk.

A Piazza Della Borsa egyik palotájának első emeletén van az egyesület helyisége, mely a szolgálakásán kívül 3 szobából és egy nemzeti színű drapériával díszített nagy erkélyes teremből áll. A legszembeötlőbb helyen díszes keretben van: „1902. évi január 25-ének emlékére, amely napon halhatatlan költőnk, Jókai Mór neje kíséretében körünk helyiségeit meglátogatta.”

A vendégkönyvbe is beírta a nevét, melyben elsőnek Villányi Henrik dr., a Zalai Közlöny volt szerkesztője nevét láttuk. Azóta sok előkelő név került már oda, mert ha a magyar honfiak fordulnak meg ebben az idegenektől kavargó tengerparti városban, el nem mulasztják ezt a magyar otthon felkeresni.

Nemcsak a nyelv, de a szellem is az, ami itthon dagasztja a magyar lelkeket.

körnek? Bizonyára arról sem feledkezik meg a Patria.

Örvendetes ősz elé néznek a kör tagjai. T. i. egy régi óhajtasuk teljesül ekkor. Egy könyvtár létesülése. Wlassics Gyula, a Muzeumok és Könyvtárak országos tanácsának elnöke a kör kérvényére egy 100 koronás könyvtárt szavatolt meg a hozzá tszrtó szekerényekkel együtt.

Magyar újságok vannak ott bőven, bár hazai lapjaink közül csak a Pesti Napló küldi fél áron számait, a többiből hiába kértek árkedvezményt.

Csak olvassatok külföld magyarjai, hogy el ne szakadjon az a lánc, mely ehhez az ősök vérével megszentelt rögghöz köt benneteket. Mi pedig testvéri üdvözlésünket küldjük innen a magyarság fészkeből és ha utunk arra vezet, el nem fogjuk mulasztani, hogy felkeressünk benneteket, hogy újra meg újra megerősítsük benneteket azt az érzést, mely lelkeiteket a magyar hazához fűzi.

Tárna.

harcot tartja legfontosabbnak. Az „agitáló bizottság” már propagandát csinál a munkásszövetkezetek.

A szövetkezeti jelszó nagyon szép és nemes elvet hirdet. Az egyéni erő társulását. Közgazdasági szakkönyvek valóságos hozsannát zengnek a szövetkezeti elvről. Körülbelül egy évtizeddel ezelőtt felekezeti köpenyben állami támogatással, a sajtó védősármányai alatt kelt utra Magyarországon a szövetkezeti elv. Akkor a közvetítő kereskedelem ellen vitték harcba — az agráriusok, illetve ezek védenői a kigazdák. Ma a munkásság lobogtatja a szövetkezetek zászlóját — az agrárius uralom ellen. De mindkettő hasonlít egymáshoz abban, hogy a kereskedelem ellen harcolnak.

Annak idején az Omke megfujta a harci harsonát, hogy a szövetkezetek tönkre teszik a kereskedelmet. Ha már megszűnt a láрма. A felekezeti szövetkezetekről bebizonyult, hogy azok sem végeznek más munkát, mint a közvetítő kereskedők. A cikkeken nyerni akarunk. A kereskedő nyerni akar a cikkeken családja fenntartása végett, a szövetkezet pedig a költséges adminisztráció rezsijét akarja biztosítani. A felekezeti szövetkezetekről az is kiderült sok helyen, hogy cikkeiket ép oly vallásu kereskedőknél vásárolják, melyek ellen ezek a szövetkezetek megalakultak. Szóval csak a tömeget magával ragadó elv, a külszin ez tűnt fel veszélyesnek. Az élet más képét mutatta ez ügynek.

Nem ismerjük közelebről a már működő munkásszövetkezeteket. Nem is azért rajzoltuk meg a másik irányu szövetkezeti mozgalomnak képét, mintha mi ebből erre a mozgalomra akarnánk következtetni.

A gazdasági életet alaposan ismerő jeles szakemberek állítják, hogy a közgazdasági élet mai alakulatában a közvetítő kereskedelmet nem pótolja semmiféle szövetkezet. De ugyanezek is bevallják, hogy a szövetkezeti elv ellen harcolni egyértelmű az egyének társulásának, illetve ezek ily irányu jogának megtagadásával.

A munkásságnak joga van erre a szövetkezésre. S mikor e jogukat elismeri a pártatlan állású cikkíró nem fogják félremagyarázni figyelmeztetését sem. Jól vigyázzanak arra, hogy a munkásszövetkezeti üzlet ne egy-két jól dotált állásu ember kedvéért létesüljön. Vigyázzanak arra, hogy a szövetkezet helyes irányban gazdálkodjék, csakis célját kövesse. Végül amit első helyen kellett volna említenem, az üzletvezetési költség csak a nyereséget emésztse fel, nem pedig a tőkét is, különben hamar megjelen majd a — felszámoló hirdetemény.

A közvetítő kereskedelmet nem féltsem e mozgalomtól. Nagyobb viharokat is kiállt már.

A szövetkezetnek pedig oly jó vezetőket kívánok, minőt ez a szép mozgalom megérdemel.

MEGFIGYELÉSEK.

Hivatalnok-írók.

Egyik ismert alanyi költőnk díjnok a statisztikai hivatalban. A napokban halt meg Pesten a Rókus-kórházban egy kereskedelemügyi miniszteriumbeli díjnok, aki életében akadémiai díjakat nyert, a Nemzeti Színház elfogadta verses-drámáját, jeles poéta volt. Kaposváron most lesz egy premier: az új irányu népszínmű kiváló ifjú szerzője — írnök. Ime, ilyen alárendelt társadalmi állásokban vannak azok az írók, akiknek nincsen megfelelő iskolai képzettségük, bár zsenik különben. Magyarországon kevés az olvasó közönség ahhoz, hogy a legtehetségesebb írók is társadalmi pozíciójához mérten eltartassanak, ha egyedül az írásból akar meg-

élni. Alig van egy-két írónk (nem számítva a zsurnaliszta írókat, ami szintén mellékfoglalkozás), akik kizárólag tolluk után élnek meg; akik megélnék, azok is csak azért élnek meg, mert alaposan értenek ahhoz, hogy a nemzetközi literátor-piacon hogyan kell önmagukat fináncirozni. A legtöbb író csak mellékesen ír. Mert mint mondtam, szegény ahhoz a magyar-ugar, hogy az írókat eltarthassa. Hogy az emigy főfoglalkozásra utalt írók elé a társadalom nehézségeket gördít egy-egy hibás véleményével, ez ismét egy helytelen faji-szokás. Megélni nem tud irásból az író, de ha hivatalt vállal, irodát nyit, vagy egyéb foglalkozást üz, akkor örökké halljuk, hogy az író nem való hivatalba, az író nem lehet igazi szakember, mert elvonják napi munkájától — eszméi.

Általános, helytelen vélemény ez, amit azért sem lehet egyénisíteni, mert az emberek munka-energiájuk, erőképességük teljesen individuális, egyénenként más és más. Az egyik elbirja a sokat, a másiknak a kevés is sok. Az egyik százfélét produkál, a másik félemben az egyetlen munkaágában is. Sztérenyi József újságíró volt, dr. Bárczy István Budapest nyugoteurópai polgármestere aktív zsurnaliszta. Koronghy Lipich Elek, a kultuszminiszterium tanácsosa poéta és szépiro. A miniszteriumok egyébként is tele vannak mintahivatalnokokkal és neves írókkal. A bíróságoknál, megyei hivataloknál, hogy a tanárokat ne is említsen. szinten sok a poéta és elismert szakember. Gozsdu Elek, aki főügyész és színműíró, K. Nagy Sándor, a jeles bíró és szépiro, Szabó Sándor, a poéta, máramarosi alispán. A három nagy munkásságu tanfelügyelő-író. Vértessy Gyula, Lőrinczy György és Petri Mórion dr. A pesti tisztis orvos, Feleki Sándor egyik legmunkásabb költő.

Hány képviselőnk van, aki szerkesztő, író és ügyvéd egyszemélyben és mindegyikben egyaránt kiváló?! Az ügyvédi karnak diszei, poéta tagjai, pedig épp nem egybevágó foglalkozás. Eötvös Károly, Kenedi Géza, Fényes Samu, Szilágyi Géza, Dombay Hugó csak egy-egy név a sok közül.

Nagyon is egyoldalú felfogás az író-hivatalnokban, a poéta-doktorokban és a zsurnaliszta-fiskálisokban fél-fél embert látni, akik egyik foglalkozásukat a másik rovására üzik. Lehet, hogy megboszulja a sokoldalúság magát, de csak az illető egyén fizikumára lehet ez rossz hatással, a dupla foglalkozást különben éppen oly precízen be lehet tölteni, mint az egyetlen hivatalt. Ne féltsük a hivatalokat az íróktól! megteszik és megtudják azok tenni kötelességeiket kellőképen. Az összes foglalkozásoknál azon munka eredményeik tekintetében a szorgalmon kívül csak egy főkritériumuk lehet — az ész. Minden tudomány elavul, életet, gyakorlati használhatóságot belé az emberi ész önt. A betegség-tünetek, az orvosság-nevek, a törvénykodexek és a hivatali pragmatikák mind

egyformák. Különbözőkké őket az egyéniség teszi. Így van ez a hivatalnok-írókkal is, ha van hozzá elég szellemi tehetségük, elvégzik azok dupla munkakörüket épp úgy, mint a legeggyívásabb beamter, habár sokszor az idegzetük árán is. A hivatalokat ne az íróktól, mint ilyenektől féltsék, hanem az író és nem író — szamaraktól! (—ir.)

HETI HIRADÓ

Diszjegyzőkönyv a főjegyzőnek.

Annak a közszeretnek epilógusa, mely Lengyel Lajos városi főjegyző jubileumakor megnyilvánult, az a diszjegyzőkönyv, melyet a polgármester most adott át illő formában a főjegyzőnek.

A hatalmas albumszarú jegyzőkönyv barna disznóbőr kötésben van és Schless utóda üzletvezetőjének Olasz Károlynak műve. Kivül 1882—1907 van belenyomva. A tábla belseje fehér és piros moiré (a város színe) Az 1. lapon a város festett-cimere, a 2-on a városházának látképe van. A 3. lapon az ajánlás szövege: Tekintetes Lengyel Lajos főjegyző ur főjegyzői működésének 25 éves évfordulója megünneplése alkalmából Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének Nagykanizsán a városháza disztermében 1907. nov. 4-én d. u. 1/2 órára összehívott ünnepi közgyűléséről felvett jegyzőkönyvi kivonat. A 4. lapon vannak a jelenlevők nevei 5. lapon kezdődik a jkönyv. A 8. lapon az üdvözlő beszéd, 16. lapon a fjz válaszra a 20—22. lapon a hitelesítő aláírása (az egész jelenvolt képv. testület).

A művészi rajzolatok és irás Vidos János városi hivatalnok munkái. Az irás góth, stilizált gót és latin betűkkel van. A jkönyv különböző mozzanata szerint a lapok különböző szecessziós szegély illusztrációkkal bir. Művészi gondolat a 3. lapon a mozaik szegély közepén egy földgömb, melyen 25 van írva. A földi pálya szimboluma.

Vidos János művészi munkájának elismeréssel adózunk.

— Katonák táborozása Kanizsán. Óriási kavarodást okozott a városban az eszéki és zágrábi 7. és 13. hadosztály ideérkezése. Már napokkal ezelőtt gondoskodás történt a 350 tiszt és a 8 ezernyi legénység elhelyezéséről. Tömerdek panasz azok részéről, kik nem szeretik a katona vendéget. Idegeség a városházán, különösen a katonai ügyosztályban, ahol jól lett volna ez alkalomra segítő hivatalnokot tenni. Mert ha esetleg betegség miatt az egyetlen hivatalnok nem jelenhet meg, nincs ember, aki ez ügyekhez értene. A katonai holmik szállítására 76 fuvarost fogadtak városunkban. A katonák szombaton és vasárnap érkeztek és 9-én hagyják el városunkat.

— Gyapotnövény a városházán. Kanizsán nem mindennapi látvány a gyapotnövény, azért vizsgáltuk nagy érdeklődéssel Acs József előadó tanácsos irodájának ablakában ezt az érdekes növényt. A magot Amerikából hozta egy onnan visszatért iparos. Májusban vetett el 4 magot és az egyik kis cserje most virágzik. Virágja hasonló az egyszerű fehér mályváéhoz, alsó levele a babéhoz, felső a repkényéhez hasonló. A virág egy nap múlva halvány rózsaszínűvé válik, aztán lehullik és a caészében fejlődik a fehér gyapot.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingney mutatványszámát.

Találmányok

— **Beirási akadályok.** A helybeli polgári fiúiskolában már évek óta annyi tanuló jelentkezik az I. osztályban felvételre, hogy az igazgatóság kénytelen egy részét a jelentkezőknek visszautasítani. A most lefolyt beiratásoknál is ez történt, bár az I. osztályba 64 tanuló vétetett fel, ami sehogyse mondható egészséges állapotnak. Ugy látszik, a szülők kezdenek megbarátkozni a polgári iskolával és akkor valószínű, hogy ez a mizéria évről-évre megújul és pedig nagyobb mértékben. Mindenesetre jó volna, ha az igazgatóság lépéseket tenne az osztály párhuzamosítása érdekében. Ez érdeke a városnak, a szülőknek, az iskolának és az egy osztályba összeszűfolt gyermekeknek is.

— **A nagykanizsai takarékpénztár által alapított önszegélyző szövetkezetnél a folyó hó 8-ára eső befizetések az ünnep miatt pénteken délelőtt eszközöltetnek.**

— **A Délzalai Takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezetnél a szeptember 8-ára eső befizetések az ünnep miatt folyó hó 11-én, azaz pénteken tartatnak meg.**

— **Névtelen vádaskodás.** A helybeli áll. népiskolai tanítók ellen kétrézbéli névtelen feljelentés ment a kir. tanfelügyelőséghez. A vád azt mondja, hogy több tanító (kettőt n vleg is megemlít) állásához nem illő életmódot folytat. Az egyik levél „Dr. juris”, a másik „Hat képviselő” aláírással van ellátva. Mi azonban tudjuk, hogy sem a helybeli jogi karnak, sem a képviselőtestület tagjainak nem lehet és nincs is kifogása a helybeli tanítók ellen és bizonyára más utját választották volna az orvoslásnak, mint a gyáva névtelenségbe rejtőző alatomos módot. Annál inkább való lehet az a föltevés, hogy a kedves kollegák ily módon akartak egyik-másik nevét a felsőbb tanügyi hatóság előtt diszkvalifikálni, hogy így az esetleges rangbeli előléptéseknél kevesebb legyen az eszkimó. Ha így van, amit a meggyanusított testület teljes energiával fog kinyomozni, csak megvetésünket fejezhetjük ki az aljas cselekedet felett.

— **Miért nem fényes a huszárkard?** Feltűnést keltő az a szokatlan jelenség, hogy a városunk átvonuló lovasság kardja nem tündöklök a napfényben mint eddig. Ez a változás abban leli magyarázatát, hogy az eddigi hadgyakorlatok alkalmára a huszárok kardját valami zöldes színű lakkal mázolták be, hogy ne csillogjon. Ily nagygyakorlatok alkalmával a tömeges felvonulásnál már messziről meglátszik a kardok csillogása és így árulója lenne az ellenség közeledésének. Ezt akarják elkerülni a mázzal. Egyébként legközelebb többféle reformálást fognak a lovasság mente prémjén és forgóján, — mely eddig fehér volt — eszközölni t. i. azokat fekete tere cserélik ki. Az egyenruhák tekintetében is az a terv, hogy a huszárok elvesztik atilájukról a zsinort, mellyel eddig azok magyaros színezetet nyertek s egyenlő alakúvá teszik őket az osztrák lovasságéval. Hogy ez utóbbi mire jó, azt csakugyan nehéz kistűni.

— **A gyermekeletp tankötelezettjei.** A menhelyi gyermekek tartó érdekelteket körlevélben értesítette gyermekmenhely igazgatósága, hogy az eltartásra kiadott 4—6 éves gyermekeket ovodába, a 6—10 éveseket népiskolába. 10—14 éveseket pedig ismétlő iskolába kötelesek beírni s ezt jelenték be a gyermekmenhely igazgatóságának.

— **Nagyon hideg lesz a tél.** Az augusztus végi esőzések annyi gombát, különösen vergányát csaltak ki a földben levő spórakból, hogy valósággal elárasztották vele piacunkat és egész estig jártak a gombas asszonyok a házakba, hogy eladhassák. Volt is bőven vevője. Hanem majd mikor télen a párolgó gombaleves mellett ülünk, jusson eszünkbe, hogy a kinnlevő csikorgó hideget már a nyáron megjövedeltük a bő gombaáidásból. Mert ez annak a jele. Így mondják Kiskanizsán, Sormáson, de Somogyban is.

— **Rendelet a „cupringerek” ellen.** Sok, sok a panasz ellenük. Végre a főkapitány is meg-sokalta, hogy hogyan csalogatják el helyéről a cselédet, hogy minél nagyobb legyen a forgalom és a provízió. Ezért rendeletet adott ki a főkapitány, hogy közvetítési díjat úgy a gazda, mint a cseléd a szolgálat elfoglalásának 8. napján tartozik fizetnie s ha 15 napon belül a cseléd elhagyja helyét, minden közvetítési díj nélkül tartozik új cselédre gondoskodni, felszólítja egyben a gazdát, hogy minden visszaélés esetén tegyenek feljelentést a cselédszerző ellen. Fogadja köszönetünket a gondoskodásért Boda Dezső főkapitány ur. Ez az erélyes intézkedés ugyanis nem Kanizsán, hanem Budapesten lép életbe.

— **A végrehajtási novella immár élet lépén,** abból egy igen praktikus kezelhető „Jegyzetszerű” kiadást kaptunk, amelynek ujtása az eddigiekkel szemben az, hogy az oldalaknak csak felét foglalja el a szöveg, míg a másik fele üresen van hagyva, hogy a praktikus jogász azon jegyzeteket tehessen. Azt hisszük, ügyvédek és bíráink hamar meg fogják szerezni az e fajta kiadásokat, Benkő Gyula Grill-féle udvari könyvkereskedése, Budapest, adott ki. Ara 1.20 K. Ugyanott jelent meg a büntető uovella is, ugyanezen kiadásban, ára ennek is 1.20 korona.

— **A mumia.** Alsólendván a Szentháromság kápolnában van egy régi mumia, melyet a nép Hadik gróf holttestének tart. Borbély György zalaegerszegi főgimn. tanár Alsólendván járt, hogy a mumiáról felvett készíttessen. Borbély a mumiát a zalaegerszegi muzeum számára akarja megszerezni, ahol mindenesetre alkalmasabb helyen volna és a muzeum érdekességét nagyban emelné.

— **Összeszurkált katona.** Musik János 8. századhoz tartozó közshadseregbeli tizedes, az Örmölvölgy-utcai kéjtanyán mulatott az esti órákban hova aközben betértek: Filák György és testvére, ismert nevű rovtott multu kiskanizsai legények is. Musik János egy asztalnál mulatott s enyelgett egy leánnyal, akire Filák György is szemet vetett s elakarta a leányt a maga részére okkupálni: Azonban Musik nem engedte s ellenszegült. A szóváltás hevében azután a két Filák testvér megtámadta a katonát. A náluk megszokott régi virtus szerint előkapták késeiket és több szurást ejtettek rajta, míg végre Filák György felhasította a szerencsétlen katona hasát; mely után az vértől elborítva, eszméletlen összerogyott. A rendőrség gyors intézkedésére a katonai kórházba szállította a súlyosan sérült katonát. Állapota az orvosok véleménye szerint nem halálos nagyon, de életveszélyes. A két garázdá vérengzöt pedig a rendőrség vette gondozásba.

— **Felhőkarcoló Nagykanizsán.** A Singer Comp. varrógép rt. Eötvös-teri palotájában egy 36 emeletes tornyos láda képe látható. Ez a hatalmas alkotás a társaságnak egyik new-yorki palotája, mely a modern vívmány minden alkotásaival van felszerelve és fennen hirdeti ennek a világhírű cégnek a diadalát.

— **A fertőző betegségek megakadályozása a katonaság körében.** Hogy a hadgyakorlatok ideje alatt bárhol előforduló fertőző betegségek tovább terjedése megakadályozható legyen a belügyminiszter a hadügyminiszter felkérésére rendeletet adott ki. Szól pedig arról, hogy ahol ily fertőző betegség fellépne; nemcsak a polgári hatóságoknak, hanem a katonai parancsnokságnak is tegyenek jelentést.

— **A jó vidékiek becsapása.** Lapunkat több helyről arról értesítik, hogy egyes községekbe beállítanak utazó ügynökök, kik a népek varrógépeket ajánlanak. Együttal ígérik, hogy másnap a gépeket is bemutatják, azonkívül egy szakképzett kisasszonyt is küldenek, ki őket a varrásra megfogja tanítani. Ezután egy nyomtatvány felét vesznek elő aláírás céljából, mellyel csak annak a kívánságuknak tesznek eleget, hogy a gépet megakarják tekinteni. Pedig ez nem más mint megrendelő levél — s itt történik a csalás, — melynek alapján ezután 1—2 hét múlva címre küldenek egy varrógépet vasuton. A címzett persze megvan lepetve, mert hisz ő nem rendelt gépet s panaszodik fűnek lának. A helybeli állomásról már több ilyen gépek érkeztek. Felhívjuk a közel vidék népét, hogy fel ne üljön ilyen csaló ügynököknek, nézze jól meg mit ír alá, ha nem érti magyarázása megértelmesebb emberrel, tanítójukkal, vagy pedig utasítsák ki a szédelő vígőceket.

— **Gyilkossági és öngyilkossági kísérlet.** A néperköles zülléséről tesz bizonyosságot az alábbi eset, melyben egy férjes szegény de szép asszony a hitvestársa tudtával szeretője volt egy jómódu legénynek, aki, mikor a pénze már fogytán volt, elhagyta, halálosan megsebesítette az asszonyt azután önmagát. Az eset a következő: Pap György dombói fiatal gazda hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Hatta Józsefné, szül. Genesi Erzsébettel, akit anyagilag is segített. Az asszony annyira kifosztotta szerelmét, hogy annak minden pénze elfogyott Erre azután az önzetlen szerelmes otthagyta a gazdát. De Pap nem tudott nélküle élni, folyton kérte, hogy szeresse továbbra is. Végre a a szép asszony megszánta a szerelmes embert s egy nap beállított a férjével együtt a gazdához, ahol Hatta József a férj azt a kijelentést tette, ha három hold földet ráirta a feleségére, akkor ezután eljár hozzá. Pap gondolkozási időt kért. Átlátta azonban, hogy azok csupán az ő kifosztását, tönkretetését akarják elérni, arra a végzetes elhatározásra szánta el magát, hogy földjét nem irtatja rájuk, hanem megöli az asszonyt és magát is. Másnap reggel átment Hattaékhoz s beszélgetés közben újra kérte, hogy legyen tovább is kedvese, de az asszony csak a föld átírását sürgette. Pap erre kést rántott, az asszonyt összeszurkálta, azután magát is többször mellbeszurta Mindkét sérült állapota életveszélyes.

— **Pagliano-Sirup.** Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano védjeggyel ellátott Pagliano Sirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint legiobb vértisztítószer, Pagliano Sirup folyékony és poralakban 1838 óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kötő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székrekedést és annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések címzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, Flóreny (A 43.) fia Pandolfini.

— **Járvány miatt elhalasztott beiratások.** Mint bennünket értesítenek, a zalaegerszegi m. kir. áll. elemi iskolánál f. é. szept. hó 1-én megkezdett beiratásokat az ott fellépett vörheny (sarlach) betegség miatt a városi orvos jelentésére a városi hatóság beszüntette. A folytatólagos beiratásokat szept. 15-ére tűzte ki.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

— **A félnapos tanítás.** Lapunk keretében mi is felszólaltunk egy cikkben, hogy Nagykanizsán is már időszerte lenne a fél napi tanítási időt hehozni. Most a félnapos tanítási rendszer behozatalára törekszik mint Vasvármegyéből olvassuk a szombathelyi főgymnázium igazgatósága is, Ugyanis e tárgyban fölterjesztést intézett a közoktatási miniszterhez. A miniszteri válasz ezt az óra beosztást helyben hagyólag engedélyezte. Helyen volna ha nálunk is ez úgy már egyszer dűlőre jutna.

— **Három éves gyilkos Keresztúrról** megdöbbentő eseményt közölnek. Jánisch József 3 és fél éves fia az utcán csigahajtás közben kis ostorrel oly szerencsétlenül ütötte meg Artner Mária 6 éves kis leányt, hogy az szörnyen halt.

— **Fényképezést készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az „A Moll” cégnek (Bécs, Tuchlauben 9, cs. és kir. udv szállító) 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívántra szívesen küld el bérmentve a cég.

Háll - és „Henneberg”-selyem 60 kr. tól
 Musseline - Selyem - feljebb, hár-
 Valle - mentve és vá-
 Marquisette - mentoson,
 Minta, postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven
 intézendők.
 an seidenfabrik, HENNEBERG in Zürich.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vescheajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és közszenynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatását!

Vasmeleg! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható darányi kerékesekben vagy a Szeve-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Osodálatos bosszantó közöny űlte meg ezt a kanizsai publikumot. Mäskor még a silányságot is nagylelkű támogatásban részesítette, most a derekas törekvést, művészi élvezetet is mellőzi. A Schiller Haramiájának gondolatköre, pszichológiája ugyan nagyon távol áll a miénktől, de hol maradt a közönségnek az a része, amelynek evangéliuma éppen Schiller meg Goethe? Teljesen hiányzott, pedig amit Thury (Moór Károly) és Fehér (M. Ferenc) nyújtottak az igazi művészet volt. Már kedden a Rosenkranz és Gildenstern vigjátéka, majdnem megtöltötte a padokat. Két új szerződötett tag kezdte meg pályáját az arenában Pál Emma és Szöke Sándor. A rendezőnek finom tapintata és hogy ugymondjuk pade-

góiái érzeke lehetett, hogy e darabban léptette fel a két kezdőt, ahol Pál Emmának támasza Csige Böske, Szöke Sándor pedig Thuri Elemér volt. Mindkettő valóban művészi mentora volt az új tagoknak, bár Csige Böske néha szinte bosszautóan tudatos volt hatásában. Pál Emmáról ítéletet nem mondunk, mert egész este lámpalázal küzdött. Ez vérmérséklet dolga, ami megváltozik idővel. Szöke Sándor hamar leküzdte az elfogódást és ügyes, bár néha fölöslegesen vitt gesztusaival szépen betöltötte szerepét. Sok megérdemelt tapsot aratott. Jó erőt kapott vele a Kövessy társulata. Nickyné háladatos szerepében nagyon jó volt. Pintér, Kisspál (Sanftleben és fia) és Heltay (Schmöllich) Szilágyi (During) jó maszkkal és játékkal állandó derűltséget kelteettek. Szerdán Bródi Sándor Tanítóője került színpadra. Csütörtökön Molnár Ferenc az „Ördög”-e, mely az egész művelt világon ismeretessé tette az író nevét, a most felmerült irodalmi pör miatt. Előadása annyiban volt különös érdekesség, hogy a címszerepét Thury játszotta. (Előbb Fehér Gyula) Sietünk kijelenteni, hogy ez a szerep nem neki való. Az ő szellemes vonzó színpadi egyénisége szinte félre billentette a színpadi hatást. Amennyiben nem hittük el, hogy László bankár felesége nem őt szereti, hanem János festőt. Az ő karakterének csak az ésszel kell a játékba vinni, a kérijelhetetlen logikát, az ő jellemének mintegy lidérencyomásnak kell a szereplők és a publikum lelkére nehezülnie, melytől szabadulni egyik sem tud, vagy csak rendkívül megrázó drámai hatás alapján. Thury azonban kedves ördög volt; nemcsak játékát de szerepét, személyét is szimpatikussá tette. Tóth Ilonka (a bankár neje) egyéniségével és játékkal magával ragadta az érzelmeket, Szöke Gizi (Elza) ez estén bebizonyította, hogy a társulatnál van naiva: Szöke Sándor jó volt, de mint mondók gyenge ellenfél volt Thuryra nézve. Csak Thury lett volna önmagának egyenlő rangú ellenfele. Így nem érteltük meg, diadalát.

Főmunkatárs: Kovács Miklós.

UJDONSÁGOK.

Vármegyei közgyűlés.

Zalavármegye alispánja a napokban küldte szét a meghívót a trvhatósági bizottsági tagokhoz a f. hó 14-én és e 10 órákor megtartandó közgyűlésre. A tárgysorozat 239 pontból áll, melyek közül megemlítjük: A trvhatóság 1909. évi költségvetését; a megyei díjnokok fizetési fokozatba való beosztásának kérvényét. Nagykanizsa 1907. évi gyámpénztári számadását; Deák Mihály bizottsági tag elbálozásával megválasztott helynek választás utján leendő betöltése. Bács B. vármegyének a magyar jegybank létesítése tárgyában hozott határozata; Háromszék om. és Nagyvárad az önálló nemzeti bank felállítására tárgyában a képviselőházhoz intézett felirata. A Balatoni Szövetség átirata a csobánci váromra emlékmű felállítására és a Badacon hegyre vezető út helyreállítására tárgyában; leirat Nagykanizsa városnak trvhatósági joggal leendő felruházása iránti kérelme tárgyában. Nagykanizsának a nagykanizsa—letenye—alsó-lendvai vasút építéséhez való hozzájárulás tárgyában hozott. Szentmiklósy Gyula tapolcai főszolgabíró szabadság és nyugdíjazás iránti kérvénye.

Gombamérgezések.

A nagy gombatermés, gombamérgezéseket is okozott. Kele Katalin és Mari varazsdi utcai leányokat az orvosi segély mentette meg a mérgezés veszedelmétől, Klinger Károly vasuti munkás 2 éves leánya Mariska, belehalt a gombamérgezésbe a Petőfi utcán, öreg szülői meg súlyos betegen feküsznek. Molnár József Rákóczi-utcai 60 éves földmives a gombától hirtelen rosszul lett és mire az orvos megérkezett, kiszüvedett. Malek József, Kluger Mariska életben maradásához is kevés a remény.

Szüreti mulatság.

A helybeli könyvnyomdászok szakegyesülete okt. 4-én nagyböszabású zártkörű szüreti mulatságot rendez a Polgári Egylet emeleti helyiségeiben. A tiszta jövődelem az alapítandó nyomdász szanatórium javára fordítatik. Bővebbet a meghívók.

Meteorologiai állomás.

Városunkban az Iházi Horváth István lakásán az országos meteorologia intézet adjunktusának Héjjas Endrének közbenjárása folytán meteorologiai állomás létesült. Már megérkeztek mindazok a műszerek, melyek e célra szolgálnak (bőmérő, csapadékmérő, barometer, széliránymérő vitorla stb.). A felszerelések e héten megtörténnek. A tudósításokkal I. Horváth István van megbízva.

A felső kereskedelmi iskola létszáma

A helybeli felső keresk. iskola növendékei már három év óta szaporodnak. Míg 1886-ban csak 71, 1887-ben 91 és 1888-ban 101 növendéke volt és azóta csak 80—90 között variált a létszám, addig ez évben az első osztályba 46, a középsőbe 32, a felsőbe pedig 37 tanuló (115) iratkozott be. Ez az emelkedés egyrészt az iskola jó hírverére mutat, másrészt arra, hogy az innen kikérült ifjak tisztességes pályákhoz jutnak és amiért szívesen adják a szülők gyermekeiket a keresk. iskolába.

Női keresk. tanfolyamban a felvételi vizsgálatok szerdán d. u. 2 órákor lesznek, a tanfolyam megnyitása pedig csütörtökön (10-én) reggel 8 órákor.

Katonai város.

Kanizsa néhány nap óta katonai város lett. — Amint már előre jeleztük a nagy halgyakorlatokra vonuló katonák közül az eszéki, pétervárad, zágrábi ezredek mintegy 10 ezernyi létszámú városunkon keresztül vonulva itt pihenőt tartanak. Szombaton délután suhógó esőben bőrig ázva jöttek a tűzér átegek, melyek egy része Sánc, Palin felé mentek trombitaszó mellett. 5 órákor jött az eszéki ezred átázva, de jó kondícióban katonazenével, Zakánytól idáig pihenés nélkül. Vasárnap a 39. gyalogezred, ma pedig a 70. vonul be városunkba. A város folyton hullámozik a katonaságtól és a kíváncsi tömegtől. Szinte azt mondhatnók; az utcán lakik a város népessége e néhány napon. Erdekes megbámulni való volt a hatalmas motorvonatok, amelyent Kanizsán még nem is láthattunk. Hír szerint Perlakon egy hid leszakadt ilyen motor alatt. De szerencsétlenség nem történt miatta. Legfőbb katonai méltóságok városunkban Grivicsics János altábornagy és Feichtler János vezérőrnagy.

Felülfizetések.

A Kath. Legényegyletnek f. é. augusztus 20-án Szent István napján tartott zeneestélyen felülfizetési kegyesek voltak: Dobrovics Milán 6 k., Gallovics Andor 5 k., Kperjesy Gábor 5 k., Horváth György 5 k., N. N. 3 k., Miltényi Gyula 2 k., Dr. Neumann Ede 2 k., N. N. 2 k., Névtelen 2 k., Szalay Lajos 2 k., Áts E. Árpád 1 k., Tólos Ferenc 1 k., Átölly Péter 1 k., Balog György, Kovács Ferenc, Kovács György, Kovács Lajos, Nováczky Lajos, Pap István, Szűcs József, Varga István, 50—50 f. Sz. Józsefné 20 f. Összesen 41 k. 20 f. ezenfelül „Franz Lajos és Fiai” cég ingyen világítást szolgáltatott. A felsorolt nemes lelkű adakozók fogadják hálás köszönetét a választmányak.

Nix dájcs.

Hogy mennyire el van foglalva a városháza minden hivatala a katonasággal, mutatja nemesak az, hogy a katonai ügyosztály hivatalnokai még vasárnap délután is szolgálatban volt, hanem az a jelenet, mely a mérnöki hivatalban lejátszódott. A főgymnázium igazgatósága odaküldte pedellusát, a jó Gyuri bácsit, hogy valami iskolapad ügyében interpellálja a mérnöki hivatalt. A kedélyes mérnök azonban azt felelte neki: Nix dájcs gimnázium, most csak katonaság van. Elmebet.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
 ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánafoztokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapcsoló orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára 6000 kft. — koronás.

XV-ik évfolyam **BEIRATASOK** Telefon 63-45 naponta 6-6 óráig.

SOMOGYI MÓR

tanár, zongoraművész

államilag képesített okleveles zenetanár igazgatása alatt álló ZENÉ-

Conservatoriumban

Budapest, VII. Erzsébet-körút 44.

öngóra, hegedű, ének, gordonka, omlalom, az összes fuvó- és vonóshangszerekre, valamint zeneelméleti tantárgyakkal.

Államilag diplomált zenetanárak. — A tanárok létszáma 28.

Vidéki leányok részére INTERNATUS

Prospektussal kívánatra szolgál az **IGAZGATÓSÁG**.

Nincs többé aggodalom

osaládi életben.

Egyetemes-világ-hölgyvédelem.

(kezeskedve.)

Kérjen 10 filléres bélyeg beküldése ellenében körözvényt és árjegyzékét. **Díszret szétküldés.**

Bauer József

szépitőszér, hygienikus-vegyi műveinek főképviselete és szétküldési irodája
Wien I. Sonnenfelsgasse 21.

NOXIN

A **LEGJOBB CIPŐ-KRÉM**

NOXIN

KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható
HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

erővel leküzdők által ajánlva, Korpa legjobb államában Magyarországon alkalmazották

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen szilárd pikkely-szőrű, dőlési kútegek, gyomortest-erősszer, ótvár, lágydag, lábzsada, fej- és székalkotó ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **fin-kátrány**-nak 40% -al és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Idétti **bőrbetegségeket** sikerrel alkalmazzák a kátrány-szappan mellett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrány-szappan az erősebb tisztító hatásúval ellátottára, a gyermeknek valószínűleg legelőször is ezt alkalmazni lehet. **mosdó és fürdőszappan mindennemű használatra alkalmas.**

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

25% glicerín-tartalommal és nagyon illatos. Mint kiváló **lőrszopó szer** kitűnő eredményt hozhat, továbbá a.

Berger-féle borax-szappan

hűtőcsök, napégettő, szappó, mitesszer és egyéb bőrbajok ellen.

Ár mindenképpen 70 fillér használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a G. Hell & Comp. cégjegyzéki minden címén.

Külföldre díszítve levélben Bécsben 1888-ban és aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és gyógyászati szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasítással fel van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tár, Budapest, Király-u., Thalhammer és S. utca, Zrinjt-utca, Molnár és Moser drograktár, Koronahéregy-utca. Helyiüzletben minden Budapesti, valamint Magyarországi összes városban minden gyógyszer-tárban, továbbá a jobb drograktárak és Hiltz-szer-kereskedésekben.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A legjobb kutya-kalács volt és marad **Fattinger-féle kutya-Kalács,**

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 3 20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3 50 K. Árjegyzékét bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

LIPIK Szlavóniában

Vasut, posta-távírdá átolmás

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

Egyetlen jód-tartalma alkalmas hővíz (84° C.) Európában. Páratlan gyógyhatása a tápcsatorna és a vizelet utak összes hurutos megbetegedései, húgysavas ártó, közhvény, csúsz és lachia, görvöl-, angolkór és az összes vérébégységek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők. Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.

kívánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál **A fürdőigazgatóság.**

GODDAM!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-szer.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRÜL.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 kor., postán 20 fillér portó.

Kapható az ország minden gyógyszer-tárban, valamint orvosszer-drogrériákban, stb.

Tisztaságáért 30.000 korona kezesség.

Schicht-szarvasszappana

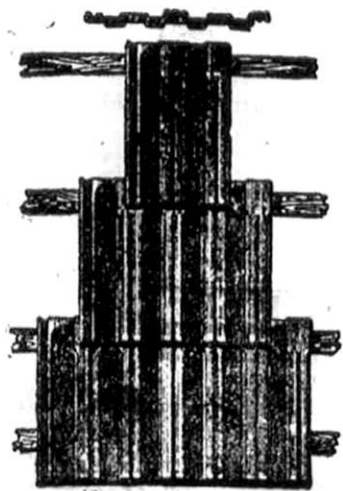
Többet észszel mint erővel!

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht-szarvasszappana minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan oldja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT-szarvasszappana teljesen tiszta és mentes minden anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobban anyagokból készült. Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a józan és észparancsolata és minden háztartásban jelentősen megtakarít időt, munkát és pénzt.

VELMA SUCHARD

Nyersen való evésre páratlan.

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserépek
372. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

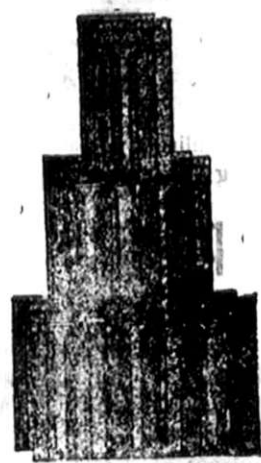
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a os. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMANYOK: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő
cserépek. Legolosóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági átfedő cserépek
353. szám.

Sertésvész elleni szer.

„Floriol“

M. kir. szabadalom.

Antiszeptikus, az állat szervezetét a járványos kórokkal szemben immunissá tevő s annak fejlődését és gyarapodását előmozdító koncentrált növényi kivonat.

EGY PALACK ÁRA használati utasítással 1 kor. 60 fill.

Főraktár:

KARCSMAROFF A. drogeria és gyógyáru üzletében.

Budapest, Rákóczi-ut 50.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 49.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Seicht szarvasszappannal

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeseltetik.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzén-kum mentes. Orvosi hírességektől elismerte. Teljes discretió. Doboza his ználati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszer-tár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest, Király-utca 12.

ÉKSZERGYÁR.

Villamos üzemre berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem

Különleges készítmények: ékszeráruk és jegygyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

GYERMEK-

leányka- és fiú cipőink elismert

legjobb minőségűek.

Áraink olcsósága — tekintettel a talpba vésett szigoruan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL“ cipőgyár r. t. nagykanizsai főraktára Fő-utca 12. szám Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségletüket.

Szélhajtó göroszillapító

HODONY cseppek

Már 1844 óta

bevált háziszser, mely az étvágyat előidéz, s az emésztést fokozza.

Ara üvegenként 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (utánvétellel 2 K. 50 f.) ládácskával együtt nem küldetik.

Megrendelés

Julius Bittner's Apotheke
in Glognitz, Niederösterreich

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy véleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészet-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb meglegedésére lelkiismeretes pontossággal eligítsem ki. Bármilyen osekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgálok. Minden építkezés csakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő.

Az építető közönség bocsos pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok terítő gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbantalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

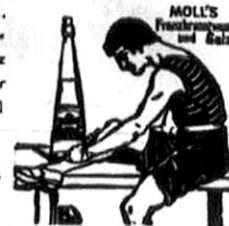
MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A.

védjegyét tünteti fel. A. Moll-feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kössvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona

90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappant a bőr okoskerü ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.

Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizek királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyítóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgy-szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légszőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kötly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vese-bajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kóvér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha máj-bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterség esen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: FLEISCHHACKER IGNÁCZ urnál

Nagykanizsán. — Telefon 161.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó:
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Sovinizmus.

Valahányszor a magyar nemzet kebelében akár a törvényhozás intézkedéseiben, akár a társadalmi működésben olyan tevékenység, mozgalom indul meg, mely a magyarság védelmét erősítését célozza, mindannyiszor fülünkbe huhogják nemzetiségi baglyaink, hogy sovínisták vagyunk. A magyarnak nem szabad annak lennie. Neki összetett kézzel kell tünni a horvát, tót, oláh, német hepciáskodást. Neki beolmozott füllel kell fogadnia azt a rengeteg piszkolódást, melyet a magyar haza keblén megizmosodott ocsmány férgek szemtelenül hajítanak felénk. Mi erőnk érzetében egy egész ezredévig azt se kérdeztük idegen ajku polgárainktól, miért nem tanultak magyarul? Igaz, hogy dicső mágnásaink se tudtak, és gyengén tudnak ma is, de ha parasztjaink veritékét külföldön költötték is el, hazafiaknak megmaradtak mindig (elenyészőben csekély kivétellel).

Most hogy a hályog kezd lehullani szemünkről, hogy a régi aranyigazságot, hogy „nyelvében él a nemzet” komolyabban kezdjük venni, minden oldalról a sovínizmusunkat vágják szemünkbe. Hazugság! Nem vagyunk azok, pedig kellene lennünk. Minden alkalmat, minden eszközt, de kivált a társadalmiakat fel kell használnunk, hogy tudatára ébredjen minden ugató, hogy itt magyar vér szerezte, magyar könny áztatta és magyar verejték termékenyítette földön, magyar szónak kell urnak lennie.

A sovínizmus nem szégyene, hanem szent kötelessége a magyarnak.

Észre kell vennie a magyarnak, hogy a horvát iskolák milyen izzó gyűlölettel a magyart iránt, csepegtetik a szláv fajszerepetet a gyermekekbe. Látunk kell hogyan egyesülnek az ifjak, az öregek, férfiak és nők társadalmilag, hogy mindennek érvényt szerezzenek, ami pánszláv. Ki ne tudná milyen erőszakos eszközökkel németesít a német caesar, az elzászi és a lengyel vidékeken. Ki ne tudná, hogy más országok szocialistái büszkén mondják magukat németeknek, angoloknak, franciáknak stb. Csak a mi tudatlansággal megvert szocialistáink igyekeznek szabadulni a nemzetiség békoiból.

Ime a szlávok, akik annyi milliót számlálnak, nem csak országosan, de Európaszerte szervezkednek, hogy a szlávság érdekei megvédessenek. A német Schulte-rein pedig éppen most változtatta meg címét, hogy annál jobban programba vehesse hazánkban németesítő törekvéseit. Ezzel szemben mit tesz a magyar társadalom? Behunyja a szemét, mint a strucc és mert nem lát semmit, nem is tesz semmit.

A tanítóságra nem lehet ezt a munkát teljesen rábízni, az csak alapvető munkát végezhet. Erre kell építeni mindazoknak a faktoroknak, akik hivatva vannak arra, hogy a magyar nemzet várait felépítsék a magyarság elleni beltámadásokat visszaverjék.

Körülöttünk is vannak nemzetiségi faluk,

melyeknek hazafisága ellen ugyan nem emelhetünk szót, de mégis szégyenünk, hogy ilyen tiszta magyar város mellett, mint Kanizsa: egy Szeptetnek, egy Szt. Miklós nem magyar anyanyelvű Arcunkba szökik a vér. Valahányszor utcáinkon, piacainkon érthetetlen nyelvükön karatynak egymással. Ki ebben a hibás? Mindenki, akinek ehhez a dologhoz hozzászólása van. A társadalom, a tanító, a fellettes tanügyi hatóságok, a papság, a község vezetői egyenkint és együttyvé. Ezeknek összeműködése teremthetne új helyzetet.

Nem vagyunk tehát sovínisták, hanem a saját nemzeti suprematiánkat kellőképpen nem védő rövidlátó télen magyarok.

Nagykanizsa mint törvényhatóság.

Mire e sorok napvilágot látnak, valószínűleg új, nagy, fényes jövődő küszöbén fog állani városunk. Annak a jövőnek az előcsarnokában, amelyben szabadon bonthatja ki szárnyát és haladhat a kulturális fejlődésnek, a gyarapodásnak, a gazdagodásnak önteremtette útján, leverte azokat a békákat, amelyeket a vármegyei erős kéz rakott eddig reá.

Mult számunkban jeleztük, hogy a folyó hó 14-iki megyebizottsági gyűlésen tárgyalják azt a leiratot, melyet a belügyminiszter küldött a vármegyéhez véleményadás végett. Az a nagy deputacionális kérvény ugyanis vagylagosan háromféle kéréssel lépett a miniszter elé. Főcélja városunknak, hogy ön-

A kincskereső.

Sápadt arccal ül a szobában
— Előtte gyertya lánggal ég —
Olvassa könyvét elmerülve . . .
Körötte alszik mindenki rég.

S a betűk lassan összefolyának
S álmában szövi a mesét:
Kivándorolt aranyat lelni
S világot látni szerteszét . . .

Megismerte a nagy világot,
Látta bár csak egy szegletét;
S nem találta, mit úgy keresett,
Az eldorádót, az aranyok helyét.

S csak ásott, ásott, míg elásta
A föld alá kis vagyónát . . .
Nem arany mindaz, ami fénylik,
Dolgozni kell ám odaát!

* * *

S felkelt örömmel másnap reggel
Megértette jól a mesét
S elindult vissza hazájába
Megfogni a kaszát, ekét.

Gladius.

Irodalom és művészet.

Irtá: BABOSS LASZLÓ.

A tudomány, elmélkedés, a szépirodalom érzés és művészet. Szépirodalom csak ott virul, hol az emberekben, a népben és nemzetben meleg érzés van. Tagadhatatlan, hogy a magyar nép dalos természetű, szép lelkű s kedveli a zenét és dalt. Nem is lehet az, hogy az Eg oly népet, mely ideje nagy részét a szabad ég alatt tölti — költői érzés nélkül hagyjon, mikor arról beszél neki a völgy, a patak, a levél, arról susog a lomb.

Csak ha a nemzet szereti az irodalmat, teremthet igazán szépet, jót, nagyot! A nemzetet csak az irodalom emeli s emelheti fel, az hat íróra s közönségre, s ez a kölesönös emelő művelő hatás nemcsak kulturái, de politikai jelentőséget is ad neki, mert azt, aki a magyar irodalmat szereti, pártolja, hazafivá, honpolgárrá teszi.

Nagy szó ugyan, de én ki merem mondani, hogy a magyar nemzet fennmaradását, újjászületését, nemzeti irodalmának Bessenyeinek s a testőröknek köszönheti.

Mikor a kormány Bécsben lakott, az országgyűlés Pozsonyban székelt, a törvények latinul szóltak, a főnemesség, a mágnás németül beszélt s a nemzet halott volt, tetszhalott, mi ébreszté fel dermedtségéből: az irodalom, a dal.

Mily kicsinylőleg, mily megvetőleg beszélnek mégis sokan az íróról, a költőről, a dalról és az irodalomról.

Pedig mikor meg volt bomolva nyelv, politika, alkotmány el volt nyomva, leigázva, elkábítva a nemzet, mi adta vissza életerejét, öntudatát? a dal, az ének, mely magyarul hangzott, a nyelv, mely magyarul irt s beszélt, amelyet akik hallották, megtudták róla, hogy ők is magyarok, akik olvasták, felismerték önmagukban, hogy ők egy árva nemzet fia s így a költészet szülte a hazafiságot, a hazafiság teremtette a magyar szabadságot s a szabadság alkotta a magyar államot.

Oh! a dal, költészet, irodalom, nyelv, nagy szó, boldog aki bírja, akinek használata nincs eltiltva s csak ezt tudva vagyunk. képesek megérteni a mi nemzetiségeink küzdelmét, mikor nyelvük teljes használatában vannak.

Kimondhatjuk bátran, hogy a költőknek több érdemük van a magyar haza körül, mint az államférfiaknak. Az irodalom több hasznot tett e nemzetnek, mint bátorsága, ereje, politikája.

Egy nemzet életében a legnagyobb társadalmi tényező a költészet, az irodalom.

És különösen mily kincs ez nekünk magyaroknak, ennyi ellen, ennyi nemzetiség közt a magyarnak e kis hazában, mely nem dicsekedhetik

álló törvényhatóságra fejlődjön, hogy ügyeit önmaga intézhesse, függetlenül a vármegye kerékkötésétől, mely már azért is kellemetlen volt városunkra nézve, mert egy nálánál kisebb (városnak, mint megyei székhelynek favorizálását látta abban, ha Zalaegerszeg) kisebb értelmiségű, lakosságú, forgalmu várost látott maga helyett a megyétől favorizálni.

Ez a vizsás helyzet volt indító oka a város petíciójának és csak mint egyesek óhaja került bele, hogy mint Zala és Somogy egyes közel fekvő jársaiból alakítandó megye székhelye legyen, de mint ilyen is külön törvényhatóságot óhajt alkotni.

Alkalmunk volt városunknak egyik legelőkelőbb közigazgatási szaktekintélyével ez ügyről konferálni, aki már évtizedek óta lelkes szószólója városunk külön állásának. Az ő véleményét korportáljuk, mely a mienket is fedi, hogy Nagykanizsa nem akar semmiféle agitációt kifejezni egy kiszakítandó vármegye érdekében, melynek városunk lenne székhelye. Mi elértük célunkat, ha önálló törvényhatóság leszünk. Ez nem fog semmi új terhet se rógni városunkra, mert hiszen mint r. t. város is olyan apparátussal vezetjük a város ügyeit, hogy az átmenet minden csökkenés nélkül megtörténhetik. Mint önálló törvényhatóság biztosra vehetjük, hogy a küszöbön álló választási törvényben és a kerületek beosztásában mint különálló választókerület fogunk szerepelni. Ez Nagykanizsának régi vágya, ez neki elég arra, hogy geográfiai helyzetétől és polgárainak intelligenciájától részére jutott kiváltságot szabadon felhasználhassa fejlődése javára. Ha azután azok a jársok, melyek Nagykanizsa érdekköréhez vannak fűzve már ma is és lesznek ezután még jobban, akármikor együttes akciót fogunk kifejezni azért, hogy egy új vármegye kerekítették ki belőlük Kanizsa székhellyel, akkor örömmel üdvözlünk e mozgalmukat és ebbeli törekvésüket tőlünk telhetőleg támogatni fogjuk.

Oroszország végtelen földjeivel, Anglia tengeri hatalmával, a német s porosz egységes világuralomával, hegemoniájával, a francia egynyelvűségével. Oh, ezek a nemzetek könnyen védik magukat, nemzetiességüket, nyelvüket, irodalmukat, állami létüket. Kifejtik nemzeti szellemüket, a műveltséget terjesztik a népben s kulturájuk erőt ad nekik békében és háborúban, de mit kell nekünk küzdenünk saját honunkban a nemzeti létért, az édes hangzatu nyelvért, mely létünk, államunk fundamentuma?

A magyarnak legfőbb kincse, legerősebb fegyvere a nyelve s nemzeti irodalma, melynek nemcsak fel-támadását, de mostani állapotát, fejlődését, politikát s kulturtörténetét köszönheti.

A múlt század bizonyíték, mi az, ha egy nemzet nyelvét elhanyagolja, eszményi tartalom, nemzeti aspirációk, nemzeti genius nélkül éli le napjait, mikor a vad, durva realizmus, pénzvágy, hatalom, hivatal — vadászat üti fel lompos fejét.

Hogy hanyatlak le ilyenkor az irodalom, mily sivár az élet, száraz, a levegő fojtós, mily hitványak, komiszak az emberek.

Emlékeznek-e még az 50-es s 1905—6-os évekre?

És a költészet még sem halt meg, az irodalom küzdve dolgozott, dolgozik, már van Akadémiánk, színházaink, nyelvünk, irodalmunk nem idegen a magyar hazájában, nem jár számküzdőten az árva fű s dala mégis mért oly szomorú?

Mi lesz az ismétlő iskolával?

Van biz annak vagy hat hónapja, hogy a gyermekek iskola kerüléséért mulasztási bírsággal sújtott szülők, deputációba gyülekezve fölmentek Vécsey polgármester urhoz arra kérvén őt, hogy segítsen a bajukon. Hát, úgy áll a dolog, hogy a város belterületén nincs szervezve az ismétlő iskola; hogy miért nincs, annak szintén nincs oka. Szóval az ismétlő iskolai tanköteles gyermekekkel bíró szülőket bírsággal sújtotta a hatóság, dacára, hogy a gyermekeinek nem volt hová menniük iskolába. Ezért kérétek a szülők a bírság elengedését, mint bizonyos tekintetben törvénytelen kiróást; no meg arra is kérétek a polgármester urat, hogy legyen szives intézkedni az ismétlő iskola mielőbbi szervezése iránt.

Hát a polgármester ur megígérte, hogy megindítja a hivatalos eljárást a belterületi ismétlő iskola felállítására ügyében. S ígéretének ura is maradt. Pár hét múlva a deputációjárás után ártirt az állami iskolai gondnokságnak a szervezés ügyében. Az állami iskolai gondnokság pedig hamarosan áttette az ügyet az igazgatósághoz mint a kiknek kompetenciája a népoktatási ügyekben vita tárgyát nem képezheti. Azonban az igazgatók már nem teheték át az ügyet másokhoz, így az szerencsésen megfeneklett náluk. Pedig ma már iskolai beiratások befejezése után vagyunk. Hát most mit tevő legyen az a belterületi polgár, akinek ismétlő iskolás gyermeke van? Okvetlenül inas iskolába, vagy polgáriba, tán éppen gimnáziumba adja a csemetjét, ha az a népiskolai kötelezettsége első részének már megfelelt?

Mert a mindennapi iskola csak első része a népiskolának, teljes egészet csak az ismétlőiskolával együtt teszen. S ha a szülők a hatóság részéről büntetésnek vannak kitéve gyermekeik iskolába nem járasa miatt, joggal megvárhatják, hogy az iskolába nem járas egyedüli oka, az iskolahiány megszűnjön. Nem tudjuk kit vagy kiket terhel ez ügyben a felelőség, csupán konstátáljuk, hogy mulasztás történt, melynek szükségszerű következménye a népoktatásügy határozott kára. Az állami iskolák egyik igazgatói körzetében fennál az ismétlő iskola; semmi ok nem szól ammellett, hogy a más két körzetben lakó polgárság gyermekei részére is fel ne állíttassék annál is inkább, mert a gyermektelap növendékeinek pontos beiskolázása ügyében éppen mostanában kapták meg az illetők a szigorú utasítást; már pedig a népoktatási intézmények hiányossága miatt ez az utasítás csak szatira. Különben a városba levő vagy 300 iskolázatlan gyerek jövője is van oly fontos, hogy az elemi népoktatásügy kiegészítő része, az ismétlő iskola valahára szervezve legyen!

Az új végrehajtási törvény.

E hó 9-én lépett életbe a végrehajtási eljárásról szóló 1908. évi XLI. t.-e., mely az adósságba került szegény ember védelmét célozza. Tájékoztatósul közöljük belőle a következőket:

A törvény 10. pontja szerint a végrehajtást szenvedőnek beleegyezésével sem foglalhatók le a ház népének a háztartáshoz szükséges tárgyak, ágys fehéremelő, házi- és konyha butor. edények, főző- és evőeszközök, kályhák, ruhák.

A végrehajtást szenvedőnek 12 kat. holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges vetőmag, igavonó jószág, félférvre szükséges takarmány, szalma és alom, továbbá gazdasági eszközök és trágya le nem foglalhatók. Azonban a hitelezőnek ott marad az ingatlan: a ház, a szántó, a szálló. Ha tehát a személye nem nyújt biztosítékot, erre bekebelezhetetik a zálogjogot és ennek alapján elárverezhetik az ingatlanokat.

Az ingóságokat azonban lefoglalhatják annak vételára fejében. Ha tehát valaki pl. gazdasági eszközöket, ekét, répvágó gépet, vagy ha órát, könyvet,

ruhát stb. vesz, ezt lefoglalhatják, ha nem fizet s adós marad az órával. Azonban az óra ára miatt nem foglalhatják le az ekét.

Ha az órát közben az adós eladta s már fölösleges lefoglalható butora, fizetése vagy ingatlana nincs, biz akkor a hitelező elveszti pénzét. Azért a törvényből következik, hogy ne hitelezzenek annak, akinek semmije sincs.

Gondoskodik a törvény a hitlenül elhagyott nők és gyermekek, valamint a törvénytelen gyermekek anyjáról is jobban, mint a hitelezőkről. Köztisztviselők fizetése ezután 2000 koronáig nem foglalható le. A lakbérkövetelés fejében a lakásbér lefoglalható. Aki tisztviselőnek házat ad el, vagy építet s adós marad, az jegyeztesse elő lakbérét az illetőnek közjegyzői okiratban, máskülönb az le nem foglalható. Az olyan nyugdíjasok, kiknek nyugdíjukon kívül más lefoglalható vagyonuk nincs, ezután az 1200 koronát élvezők nyugodtak lehetnek — azt le nem foglalhatják. A magántisztviselők fizetését ezután 2000 koronáig nem lesz szabad lefoglalni. Napi díj 5 koronáig lesz foglalásmentes.

Minden olyan kisbirtokos, kinek 12 holdnál is több földje van, annak igavonó jószágát március 15-től november 15-ig nem árverezhetik el. Nagyon humánus az az intézkedés is az új törvénynek, hogy az árverési hirdetményben a végrehajtást szenvedett nevét nem szabad közzétenni, ha ingóságait árverezik. De már pl. ingatlan árverésénél nem kimélik a tulajdonost. Ezek után tehát a hitelezőnek az új törvény életbeléptetése után az a teendője, hogy adósának ingóságait, fizetését, nyugdíját vagy napidíját nem tartja elégnék s annak van ingatlan birtoka, akkor kérjen tőle bekebelezésre alkalmas okiratot, vagy állíttasson kellő biztosítékot nyújtó kezeseket. Az új törvény a réginek hatályát 1 évig: 1909. augusztus 25-éig meghosszabbította, vagyis ez úgy értendő, hogy az adós minden butorát, 10-10—2000 korona fizetésű tisztviselő fizetését, a földmives lovát, ökrét és gazdasági eszközeit egy évig lefoglalathatom. De hogy ezt tehessem, szükséges, hogy a hitelező 1908. szeptember 25-ig jelentést tegyen arról a járásbírósnál, amelynek területén az adós lakik. A bejelentésben néhány sorban elő kell adni, hogy az illető a törvény kihirdetése előtt lejárt követeléssel tartozik — milyen címen — pl. ruha vagy butor vételárával. Ha a hitelező perét egy év alatt befejezik s ez idő alatt végrehajtást kér, akkor az adós ingóságait is lefoglalják, de egy év után már nem. Azonban nem szükséges minden követeléseket bejelenteni. Mert ha a pl. egy kereskedő vagy iparosnak tartozik egy földmives vagy tisztviselő 200 koronával, azt nem kell bejelenteni, ha ismeri, hogy adósa józavaló ember s becsületes fizető, vagy van háza, fizetése, amelyből kikerül bőven a 200 korona tartozás.

Olyan esetben azonban okvetlen jelentse be követelését, ha adósnak nincsen a világon mása, mint egy kis butora, vagy gazdasági eszközei, mert később azokhoz sem fér hozzá s elveszti pénzét. Az ilyen bejelentésekhez kapni megfelelő nyomtatványokat, melyen a bíróság értesíti az adóst, hogy ellene követelést jelentettek be. Ugyancsak kap ilyen értesítést a bejelentő is, mert ezzel igazolja majd a végrehajtási kérvény mellett a bejelentést. Az ilyen nyomtatványt a hitelezőnek kell mindig kitölteni és benyújtani a bírósághoz. Kinek nagy összegről szóló bejelentése van, az már jól teszi, ha ügyvédhez fordul, mert annak behajtását úgy is arra bízzák s így a bejelentést is elvégzi. Az új végrehajtási törvénytől azért nem kell félni sem a hitelezőknek sem az adósnak, mert a becsületes, józavaló adós eddig is fizetett és ezután is fog fizetni, a rosszelekű, gonosz, hamis ember eddig sem fizetett és ezután sem fog fizetni s kijátszhatja a hitelezőjét ezután is.

Kováts Miklós.

MEGFIGYELÉSEK.

Alkalmi sorok.

Nagy Magyarországon a legszebb, legnagyobb, legdicsebb dolgokból rendszerint szokványok lesznek. Alkalmi sablonok, amiből üdvös csak az fakad, hogy a közhelyek árán az illető nagy dolgok tovább fentartják létüket. Léven a közhely mindig és mindenkor a

vizeszű nép inyene tápláléka. Kossuth halála, a segesvári csata évfordulója, egy véres párbaj szülte erkölcsi műfrázis, avagy szeptember elseje, vagy Péter és Pál napja, mind olyan, amikről írni lehet. Szeptember 1-én kezdődnek az iskolai beiratkozások. Illetőleg nem sokáig fognak már akkor kezdődni, mert a szellemi táplálkozásra éhes nebulók gyámolói már évközben elkezdnek gondoskodni arról, nehogy jövőre lemaradjon a lurkó a szellemi kifőzdéből. Szóval, szeptember elsején megkezdődnek az iskolai beiratkozások. Az apja kézen fogja vagy maga mellé veszi buksiját és viszi beiratni az iskolába. Rendszerint a gimnáziumba. Természetesen és egész bizonyosan a gimnáziumba, mert hiszen az az első útja a keresendő vagy szmökkingbeli megdicsőülésnek. Kegyelmes, nagyságos vagy püspök a legnagyobb esetben csak gimnáziumból lehet az ember. Annyira pedig mindenki szeretne püspök, nagyságos vagy kegyelmes lenni, hogyha tudja elvégezni vagy megkísérli elvégezni ezen díszes állások első principumát: a gimnáziumot. Postatitkárság már szerényebb hivatás valamivel, sőt még a lódoctorság is, és mégis gimnázium kell mindezekhez. Megnyílnak és megtömettetnek tehát a főgimnáziumok, hogy elarasszák és tönkretegyék az országot vértelen és szellemtelen lateinerokkal. Szeptember hónapja itt van.

Leülök erről cikket írni. Szeptember hónapról és a beiratkozásról leültem cikket írni, sablont írni. Leírni azt, hogy: sok a diplomás ember. A középiskola rendszere ósdi. Új aera, új szellem kellene. Szakbeli emberek heteken át konferáltak egységes, új, jobb középiskoláról — hiába. Kevés a polgári. Azok is megnyíltak. Üresek, nincsen művelt iparos, kereskedő. Sok a tehetségtelen szakember, félművelt kitanult. Kiölik, nem istápolják az egyéniséget. Ezt kellene leírnom macskakörmök között. Dühöng a hitélet. Sok a máriás kongregáció. A tanár-egyesületekben zöndül a liberálisizmus vetése. Ezeket macskakörmőzném meg, ha szabadna politizálnom. De így?! Alkalmi sorokat kell írnom. Heti cikket, jobb téma híján. Apák, mamák, a nus még mindig drága! A tandíj egyre több! (- ir.)

HETI HIRADÓ

— Szept. 10. Néhány fekete lobogó a hivatalos épületeken. Ez minden ami a magyarokat igazán szerető kihált szívo királynéira emlékeztet. Nem esoda, az önző emberiség csak az élőtől vár valamit. A holtat elfelejti ha trónon ült is, és ha könnye a miénk volt is, és ha akármilyen áldozattal emelik is fel az örök imádás templomát. Más sebek fakadnak az életem, a melyek fájnak; a holté a nyugalom az ittmaradtaké a feledés, és a további küzdés.

— Elmarad az idei ellenőrző szemle. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, hogy az idei ellenőrző szemlék elmaradnak. Elrendelte azonban a hadügyminiszter, hogy a tartósan szabadságolt, vagy a szolgálathól, vagy fegyvergyakorlatról elbocsátott legénységet különös gonddal oktassák ki jelentkezési kötelezettségeikről. A tiszt ellenőrző szemlék azonban ez évben is a szokott módon lesznek megtartandók a rendelet szerint.

— A város zárszámadása. A város 1907. évi zárszámadása most készült el s azt a számvévo már betérjesztette a tanácshoz. A tanács a zárszámadásokat a városi számvizsgáló bizottságnak fogja kiadni felülvizsgálás végett.

— A főgimnáziumi beiratások eredménye. A nagykanizsai főgimnázium növendékeinek létszáma a tavalyihoz képest alig változott. Összesen 409 tanuló iratkozott be, tehát csak néhányal kevesebb a tavalyinál. Az I. II. III. osztályok növendékeit az idén is két-két párhuzamos osztályban tanítják.

— Iparostanonc iskola kötelesek tandíja. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben azoknak az iparostanoncoknak az ipariskolai tandíjat elengedi, akik mint elhagyottá nyilvánítt gyermekek, valamely állami gyermekmenhely kötelékébe tartoznak.

— A katonaság köszönete Szeptember 8-iki kelettel a következő köszönő irat érkezett a polgármesteri hivatalhoz:

Cs. és kir. 13. hadtestparancsnokság Praes. Sz. 814.

Nagykanizsa város tek. Polgármesterének
Nagykanizsán.

Fogadja Nagyságod úgy a kifogástalan elszállásolásért, valamint a polgárságnak a 13. hadtest csapatával szemben tanúsított barátságos előzékenységeért legőszintébb köszönetemet.

Gerba fmlt.

Ennek a köszönetnek oroszláurésze méltán megilleti Vécesy Zsigmond polgármestert, aki nek a városházán tett tapintatos intézkedései irányították az illetékes tisztviselőket. De elismerés illeti meg a katonai Igyszotály buggó tisztviselőjét, Orbánt, aki lankadatlan buzgalommal teljesítette a reá rótt nehéz feladatot, aki reggel hattól este tízig három napon keresztül részint hivatalában, részint közvetlenül intézkedett, hogy a legénység és különösen a tisztek elszállásolásánál panaszra okot ne adjon. Amint látjuk, ez a munkája teljesen sikerült is.

— Hirdető oszlopok. Ha városunk utcáiban szemlét tartunk, feltűnő, hogy sok ház falát hirdetésekkel tele aggatva látjuk, melyek gyakran felerészben letépve, foszlányokban éktelenkednek helyeiken. Ennek a már nagyon régi szokásnak nagyon ideje volna véget vetni s megszüntetni, ha szerintünk a város megfelelő mennyiségű és nagyságú hirdető oszlopokat, vagy csak táblákat is szerezne be, melyik azután megfelelő helyeken elhelyeztetnének. Azután a rendőrség feladata örködni, hogy hirdetémenyek csak is ezekre legyenek felragaszthatók. Határozatsek meg, hogy pld. 20 darab 50 cm. nagyságú lapért 70—80 fill. ennél nagyobbért 1 kor. 20 fill. kel fizetni a rendőrséghez s ezért a díjért az ki is ragasztatja s három napig biztosítja a hely maradását, ami azért is helyes lenne, mert így a kenyéririgyek nem ragasztanak be, vagy tépnék le egy más hirdetéseit. Ha ilyenféle ntézkedés lépne életbe, ezzel is egy lépéssel előbbre haladna városunk. Megszivlelésül ajánljuk főkapitányunk becses figyelmébe.

— Vármegyének népesedése. Zalavármegye népesedési viszonyait ápril, május és június hónapokban, a következő statisztika tünteti fel. A balatonfüredi járásban született 101, meghalt 73, szaporodás 28; — a tapolcai járásban született 397, meghalt 299, szap. 98; — a sümegi járásban szül. 278, megh. 226, szap. 52; — a zalaszentgróti jár. szül. 264, megh. 197, szap. 67; — a keszthelyi járásban szül. 285, megh. 182, szap. 103; — a

nagykanizsai járásban szül. 361, megh. 275, szap. 86; — a pacsai járásban szül. 261, megh. 172, szap. 89; — a zalaegerszegi járásban szül. 409, megh. 328, szap. 81; — a novai járásban szül. 272, megh. 158, szap. 114; — az alsólendvai járásban szül. 375, megh. 188, szap. 187; — a perlaki járásban szül. 593, megh. 358, szap. 235; — a csáktornyai járásban szül. 594, megh. 361, szap. 233; — Zalaegerszeg városában szül. 97, megh. 80, szap. 17; — Nagykanizsa városban szül. 267, megh. 205, szap. 62; — az egész vármegyében született 5040, megh. 3395, szap. 1645.

— Katonák Lendván. Alsólendváról írják: Folyó hó 7-én és 8-án a királygyakorlatokra vonuló katonaság Alsólendván tartózkodott. A máskor csendes város képe rendkívül megélenkült s úgy nézett ki, mint nagy katonai mozgósítások esetén. Volt részük a lendvaiaknak a katonaságban s bizony cseppet sem sajnálták, mikor 9-én reggel elmentek, hiszen több helyen panasz hallható, hogy a legénység károkat csinált. Persze, ez már együtt jár a katonáskodással, mert magunk sem tudunk elképzelni olyan katonát, aki a gyümölcsfák vagy szőlőben birka tehetetlenséggel, bárgyúsággal elvonuljon. Mindazonáltal nem hangoztatjuk, hogy a katonaság gázoljon a magánvagyonban. Hisz mi nem vagyunk ellenségei a katonaságnak, csak több előzékenységet, tiszteletet kérünk tőlük s ne bántalmazzák magyarságunkat!

— Magyar élelmesség. Az nincs. Nem tud ez kihasználni semmit se. Ime napokig itt volt a tenger sok katonaság és nem jutott észébe egyik korcsmárosnak se, pedig mind megtehette volna, hogy táncmulatságot rendezett volna esténként. Pedig sok pénz itt tarthatna volna. Csak a gőzfürdő tulajdonos hirdette, hogy tiszturak számára fürdő áll rendelkezésre. Tódultak is oda. Hogy a híres magyar vendégszeretet nem nyilvánult meg se a Casino, se a Polgári Egylet, se a Társaskör vezetőségénél, annak okát nem akarjuk kutatni, mert bizonyos, hogy ez egyesületek lettek volna hivatva, hogy a polgári elem a katonatisztekkel egy-egy táncestélyen közelebbi érintkezésbe lépjen. Ki tudja hány szerelmes levelet hozott volna vissza a m. kir. posta. Hány eljegyzési hír látott volna nemcsak napvilágot, hány szép regénynek kiinduló pontja lett az az est. Pedig de sok volt a nyalka tiszt és de sok konty alá vágyó hajadon. Ah! sohasem megyünk férjhez.

— Három felekezeti iskola. Sokáig emlegették, húzódott az ügy. Állami népiskolát szerettek volna a lendvaiak három felekezeti iskola helyett. Hogy mostanában Alsólendva nem kap állami népiskolát, azt abból következtetjük, mert mind a három felekezet külön-külön építkezett, új tantermet létesített, tanerőt szaporított, szóval költségeskedett iskoláira. Nem lett volna jó inkább egy hatalmas állami iskola?! Dehogy nem! Azt mondják a lendvaiak is! Minek is van felekezetieskedés a világon??

— Közös bajuszkötők. Általános szokás a borbély üzletekben, hogy a borotválkozó és nyíratkozó férfiakra egy-két bajuszkötőt használnak. Az ilyen közös bajuszkötők alkalmazása higiénikus szempontból nagyon veszélyes, mert könnyen terjesztője lehet s vele tovább hurocolhatják a tüdővész, bujakor, vérmérgezés, rák, s egyéb fertőző betegségeket.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
ugy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

Találmányok

„Szabadalmi Ujság“
szerkesztőségéhez Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körut 26. szám.
Kérje a „Szabadalmi Ujság“ ingney
mutatványszámát.

Pécsett az ottani főorvos előterjesztésére, a rendőrfőkapitány elrendelte, hogy egy üzletben sem használható a közös hajszkötő. Minden esetre nagyon udvösintézkedés s e tekintetben nálunk is ideje volna, ha hasonló intézkedés történe.

— **Falk Miksa halála.** Böven beszámoltak a fővárosi lapok erről a kiváló férfi haláláról, mely éppen Erzsébet királyné halálának évfordulóján szolgáltatta el tőlünk Falk Miksát. Hosszu pályája Kanizsára is elnyúlt, hol 1884-ben képviselőjelöltnek lépett fel az akkori szabadelvű párt, Unger Alajos függetlenségi pártival szemben, aki tudvaleg kanizsai születésű. A függetlenségi párt akkor oly szervezeten erős volt, amilyen sem azelőtt sem aztán nem lett Nagykanizsán többé. A környék választói ugyszólván fanatizálva lettek Verhovay Gyulától, kit akkor kis „Kossuthnak” hívott a nép. Hires kortes utjában úgy fellelkesítette a választókat, hogy mire Falk Miksa a kerület községekben megjelent, mindenütt kudarcra kellett visszafordulnia. Unger Alajos 600-zal több szavazzal győzött. Sűrűn hangzott fel a gunyvers:

„Eldurrant a rézkapszli,
Mebukott a Falk Mákszi”.

De csak nálunk bukott meg, Aradon megválasztották. Falk Miksával a modern Magyarország harcossainak egyik kiváló alakja szállt sírba.

— **A somogyi pénzhamisítók elfogatása.** Kaposvárról jelentik, hogy a csendőrségnek sikerült az 1906 óta terjedt hamis ezüst pénzhamisítókát és terjesztőket végre elfogni Zádorban. Kálmán István és Bagó János gyorsan meggazdagodott polgárokat éppen akkor csípte nyakon a csendőrség, mikor a hamis pénzt értékesíteni akarták. Letartóztatták még Nagy Zsófi vikrói, Rukovics György zádori, Királyi Imre elekpusztai és Göznel Julia szigetvári lakosokat. A nyomozást folytatják.

— **A dollár hódítása.** Kéthelyi tudósítónk közli velünk, hogy a Kéthelyről, de Somogy más vidékéről is Amerikába került magyarok az itthonmaradottnak dollár képében küldik a pénzsegédet. Ezek meg be sem váltják, hanem úgy használják, mintha nem is a korona, hanem a dollár hazájában élne és megtörtént, hogy földbirtokot dollár értékben vettek és fizettek ki.

— **Öngyilkossági kísérlet** Kerecsenyi tudósítónktól értesülünk, hogy egy odaváló Hajmási György nevű 28 éves ember, kinek ifju felesége és 2 kis gyermeke van, 8-án délután hozzátartozóival kiment a szőlőbe iddóglálni, estefelé, mikor a család hazafelé tartott Hajmási a többiektől különválva vissza ment a pincébe, hol a prése alá dróttal felakasztotta magát egy szegre. Apósa rosszat sejtve visszament és rémtülve látta szerencsétlen vejét. A közelben levő emberek segítségével hamar levágta a drótot és hosszas fáradozás után sikerült életre hozni az életunt embert. Hogy, mi akarta őt a halálba kergetni, eddig nem árulta el.

— **A nyomor miatt.** Rábel Sándor a helybeli színtársulat kellekese számalomra méltó szegény ember. Felesége állandóan betegeskedik, ha valami előadáshoz kölcsönként tárgy eltörlik, ő felelős érte a csekély fizetésével. Mindez annyira elkeserítette, hogy pénteken este 1/27-kor egy forgó pisztollyal véget akart vetni szenvedéseinek. De míg mellényét igazította a golyó elé, a fegyver elsült és csak ujjhegyét horzsolta. A lövés zajára elősietők rögtön orvost hívtak kinek könnyezve panaszolta el keserveit. Jussan eszébe kellekese uramnak az Ur szava: Küzdj és bizva bízzál.

— **Uj rend a kutyák körül.** A földművelésügyi minisztertől rendelet érkezett, hogy a veszettség idején a zárlat 45 nap helyett 90 nap lesz. A zárlat paróz nélküli kutyákat a gyepmester 90 napig tartja megfigyelés alatt a tulajdonos költségén. A kit kutya mart meg, az eddigi 8 nap helyett 21 napig figyelik. Ha egyik kutya a másikat marja meg a megmart kutya 90, a maró kutya 8 napig tartandó megfigyelés alatt.

— **Ismét gomba mérgezés.** Egy család borzalmas tragédiáját idézte elő a sok gomba. Tudósítónk a következőket írja. Gönc Vendel felsőszent-erzsébeti lakos felmúlt fia sok gombát szedett a mezőn. Haza vitte anyjának, ki vacsorát főzött abból 4 tagu családjának. A gomba jól ízlett s nagyon sokat ettek belőle. Azonban a hatása rövid idő múlva rettenetes módon jelentkezett. Először Gönc Vendel anyósa, egy 75 éves öreg asszony lett rosszul. Összesett, arca fakóra vált s nagy kínok közt 3 óra lefolyása alatt meghalt. Jóformán észre sem vették halálát, mert eközben a család többi tagján is jelentkezett a gomba mérgezés hatása. Dühöngött, tombolt, táncolt és bolond dolgokat beszéltek össze-vissza, míg a nagy lármára a szomszédok figyelmessé tételven elhívták a járás körorvost. Talán megmentheti őket az életnek, de még eddig egyik sincs tiszta elménél.

— **A szélhámós festő.** A király személye körüli minisztert, Gróf Zichy Aladár városunk képviselőjét furfangos módon csapta be Beleznay Baum Ödön állítólagos festőművész. Ez a Beleznay pár nap előtt, mint festőművész bemutatkozott a grófnál és megvételtre kínálta egy tájképet, amelyet ugyan nem ő festett, de ép oly nagy művész: Nágrády László. A képért 330 kor. kért. A grófnak tetszett a kép és megvette. Azután megvizsgáltatta egy szakértővel s akkor kiderült, hogy az egy közönséges piktor mázolás és nem ér többet 4 koronánál. Erre annyira felháborodott a miniszter, hogy azonnal feljelentette Beleznait. Egy kávéházban találtak rá. Bevitték a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy a képet, melyet a szélhámós „festő” Zichy Aladár grófnak eladott, egy Schreiber nevű szobafestő csinálta. Az eljárást megindították ellene.

— **Női Élet.** A magyar írónok legsajátabb, külön orgánuma gyanánt új szépirodalmi és társadalmi hetilap indul meg a fővárosban „Női Élet” cím alatt. Az új lap a maga nemében még a külföldön is egyedül fog állni, amennyiben nemcsak szellemi vezetését irányítják nőiök: hanem minden sorát nőiök írják, akik közül Abrányiné, Katona Klementin, Adám Éva, Albisy Katalin, Alexander Erzsé, B. Büttner Julia, B. Zalay Masa, Castelli Erna, Czöbel Minka, De Gerando Antonina, Ego (Dr. Rózsavölgyiné), F. Kafka Margit, Faylné Hentaller Mária, Gajári Böske, Gáspárné Dávid Margit, Geöce Sarolta, Gineverné György Ilona, H. Szederkényi Aniko, H. magyar Kossa Izabella, Halmi Piroška, Harasztiné, Récsi Jolán, Holló Sárka, Horváth Böske, Huszár Lolli, Isaak Mártha, Janda Matild, Jászai Mari, Jörgné, Draskóczy Ilana, Káutor Irma, Kordina Lilly, Kövér Ilma, Krúzselyi Erzsike, L. Ady Mariska, Langyel Gizella, M. Hrabovszky Julia, M. Korniss Aranka, Miklós Jutka, Mokné Fereghy Gizella, O' Donnel Henrikné grófné, Ritoók Emma, Szendéné Dárdai Olga, Szerelmehegyiné Mócár Jolán, Szikra (Gróf Teleki Sándorné), Tormay Cecil, Tutsekne Bexheft Lilly, Ujfalussy Amadil, Vécseyne Jankovits Lnja, Wettsteiné, Szluba Margit, Leplény P. Gynláné, Yvette (Bubics Józsefné). Az érdekes új hetilap, mely képekben is befogja mutatni egy magyar, mind a külföldi női élet kimagsalóbb egyéniségeit és eseményeit, október havában indul meg, amikor mutatványszámot az érdeklődőknek készséggel küld a kiadóhivatal: IX., Angyal-utca 15.

— **Fehérnemű varroda.** Értesitem Nagykanizsa t. cz. közönségét, hogy varrodámban a legszebb kivitelű fehérneműk készülnek a legújtanosabb árban. Készíték a legfinomabb kelengyéket és férfi ingeket a legszebb kivételben. Tanítványok és tanuló leányok felvételnek. Halász Jenő Csengeri-ut 30.

— **70 év óta a Sirup-Pagliano** mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószér sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Paglaio florenzi tanár által feltalált és 1828. óta előállított vértisztítószér csak valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kékvignettával és Girolamo Pagliano tanár névalírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendelete az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók.

— **Amateur-fényképezésnek!** Általánosán elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmulthatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Tuchlauben 9, cs kir. udvari szállító) kaphatók.

Ezen üzletág alapítotott 1851-ben.

Kívánatra nagy képes árjegyzék bérmentve küld a cég

Celken - **SELYEM** és Henneberg
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Kockás - feljebb, bér-
Molre - mentve és vá-
Armuro - mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seldenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Főmunkatárs: Kovács Miklós.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!

Kapható áruházi-kereskedésekben vagy a Salvo-Lithion-Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színészet.

Nem élet ez: tengődés. Mintha politikai bűn volna a színházbajlás, vagy mintha titkos szövetségben egyeztek volna meg egymással az emberek, hogy kerülük a művészet hajlékát. Mert a Kövessy társulatnak a hideg megmagyarázhatatlan közönyt szemben is kitartó művészete neki dicséret, nekünk megszégyenítés.

Rosenkranz és Guldenstern, a Háromosóru kacsá és a Baba után esütörtökön fényes színházi estét

Hogy meresz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

szert a kis műpártoló publikumnak a Biboros színműelőadása. A renaissance korbéli művészet pártolás dühöngésének idejéből mutat be L. Napoleon Parker egy kórkepet, mely a Medici családdal való összeköttetéséből keletkező drámát szüli meghatározó jelenetekkel. Fehér Gyula (a biboros) művészete lebilincselte a közönséget, a III. telvonásbeli jelenete oly megrázó volt, hogy a publikum finom érzéke kellett ahhoz, hogy nyílt színen ki nem tört a tapsolás. Thuri Elemér a büszke Strozzi méltó partner volt. Tóth Ilonka fraise bársony tolejtjével fejedelmi megjelenés volt; ilyenek lehetnek az igazi Medici hölgyek, Osiga Böcke a szép Chigi Filiberta tengerzöld pazar öltözkéével megszokott drámai hatást keltett nemes játékkal. Székés Sándor, a biboros öccséről megirtuk, hogy jó színész, de mindig gyermek akar lenni a színpadon nem ifjú. Ehhez méri ugráló testmozdulatait és szíjdímitgatásait, ami játékoknak hatását rontja. Szilágyi A. mint szenátor, szombaton volt e héten második premiére, a Komédiások c. operette. Milőker e kedves zenéjű operette nálunk teljesen új volt. A szöveg meseje sablonos félreértései szinte megszokottak. Szellemesség helyett bohókodások vannak benne. De az énekszámok kedves behizelgő melódiájuk. Parlagi Kornéla különösen jól volt disponálva énekszámjai (verébrománca) előhajtók a közönséget, Bereik Margit olyan kedves naiva volt, hogy szinte szeretnők őt ilyen szerepben drámában látni, éneke is nagy tetszést aratott. Szilágyi, Pintér, Hajagos. Heltairól dícsérettel szólhatunk. Harsányi maszkja izléstelen volt. Károlyiné szép játékán nagyot rontott az a inestetikai földön ülő helyzet. Ha a szerző úgy írja elő, akkor is kerülendő ami izlés rontó, még operetben, bohózatban is.

Vasárnap d. u. a Baba, estve újra a Komédiások került színpadra. Az előkelő közönség pedig nagyuri göggel távol marad a színházról. Most ez a divat ez az előkelőség kriteriuma.

4811

tk. 908.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy ifj. Stern Mór végrehajthatónak Rónai Gáborné, szül. Kamár Rozit végrehajtást szenvedett elleni 110 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a gelsei 828. sztkben f. 194/b. hrsz. a szu-kolai dűlőben lévő szántó és rétnek Kamár Rozit illető egyharmad része 4 K 40 f. kikiáltási árban özv. id. Kamár Györgyné, szül. Andri Anna javára 61a. bekeblezett holtiglani s özv. Kamár Józsefné, szül. Mandies Rozi javára 66. alatt bekeblezett özvegyi hasznélvezeti szolgálmi jog épségben hagyásával az ujudvari 44. sztkben l. 1258/b. hrsz. alsómezői szántóföldnek Kamár Rozit illető egyharmadrésze 4 K 40 f., az ugyanazon tőkönnyben 749/b. hrsz. öreghegyi szőlőnek Kamár Rozit illető harmadrésze 4 K 40 f., 756/a. hrsz. öreghegyi rétnek Kamár Rozit illető harmadrésze 2 K 20 f., 757/b. hrsz. öreghegyi szőlőnek Kamár Rozit illető harmadrésze 4 K 40 f., 921/b. hrsz. öreghegyi szőlő és rétnek Kamár Rozit illető harmadrésze 5 K 50 f., 787. hrsz. öreghegyi szántóföldnek Kamár Rozit illető harmadrésze 3 K 30 f., 783. hrsz. öreghegyi rétnek Kamár Rozit illető harmadrésze 3 K 30 f., 789. hrsz. öreghegyi rétnek Kamár Rozit illető harmadrésze 2 K 20 f., 907. hrsz. öreghegyi szőlő és rétnek Kamár Rozit illető harmadrésze 5 K 50 f. kikiáltási árban és pedig ezen 44. sztkben foglalt ingatlanok özv. Kamár Józsefné, özv. Mandies Rozi javára bekeblezett özvegyi hasznélvezeti szolgálmi jog épségben tartásával, még pedig a gelsei ingatlan

1908. évi október hó 19. napjának
déléltől 10 órakor

Gelse község házánál, az ujudvari ingatlanok ugyanazon napon déléltől 11 órakor Ujudvar község házána l hivataltól megtartandó nyilvános bírói árverésen

Kamar József gelseiszigeti lakos utóajánlata folyán eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy értékképes papírban a kikiáltott kezehez letenni.

A kir. tvszék mint tőkönnyvi hatóság.

Nagykanizsa, 1908. évi augusztus 29. napján.

UJDONSÁGOK.

Népfölkelési szemle.

A honvédelmi miniszter rendeletéből kifolyólag október 1-én a Polgári Egyletben népfölkelési ellenőrzési szemle lesz. Az utolsó ilyen szemle 1904-ben volt.

Petroleum raktár.

A budapesti kőolajfinomító gyár részv. társ. kérvényt intézett Nagykanizsa város tanácsához, hogy egy létesítendő petroleum raktárhoz engedje át bérbe a szeszfinomító gyár iparvasutjától északra fekvő Vári rőten levő anyaggyűjtő területét. Szombat délután tartotta meg ez érdemben a helyszíni szemlét a városi mérnök, a rendőrfőkapitány, egy déli vasuti főellenőr, a tüzoltó főparancsnok, a szeszfinomító és a Franz-gyár képviselőinek jelenlétében. A szerencsés választott hely ellen csak a Franz-gyár megbízottja tett ellenvetést. noha az ő telepe a leendő raktártól 300 méternyire fekszik. A magunk részéről helyesnek tartjuk annak a helynek a kiválasztását, mely ez idő szerint hasznot nem hajtott, lakott területektől el van szigetelve és örömmel üdvözöljük a raktár eszméjét, mert így városunk petroleum készlete, mely állandóan veszedelmet rejt magában a városra nézve, kitélepítettik a raktárba, hol vastartányokba kerülne. Jelenleg minden üzlet, pince, hol petroleumos hordók állnak, valóságos tüzfészek. Van ugyan a városnak szabályrendelete arra nézve, hogy milyen minimális petroleumkészlet lehet az üzletben, illetőleg raktárban, de ennek megtartása éppen ilyen raktár hiányában keresztülvihető eddig nem volt. Reméljük azért, hogy míg a tanács és képviselőtestület a beadványt pártolásban fogja részesíteni, addig a kereskedők maguk is szívesen látják a petroleum-raktár létesítését.

Száztíz magyar imakönyv.

Hegedüs A. Elek vendvidéki tanító, agitációja folyán Szerdahelyi Jenő Keszthelyről 110 darab magyar imakönyvet küldött a „Magyar Paizs”-hoz a vendvidéki iskolás gyermekeknek. Üdvözöljük érte az áldozatra kész adakozót és üdvözöljük Hegedüs Elek munkatársunkat, aki igazán utánjár iskolájában a magyarosítás érdekében. Nem szemfényvesztéssel, de való munkával szolgál hazánknak.

Az építőiparosok köréből

A helybeli építőiparosok szövetsége átiratban felkérte a helybeli ipartestületet, hogy közelebb egybehívandó gyűlésen fogadja el az építőiparosok országos szövetségének azt az elvi határozatát, melynél fogva a munkásokkal eddig kötött kollektív szerződéseket ezentul szüntesse meg és odahason, hogy esakis egyenkint aláírt külön-külön nyilatkozat aláírásával fogadják munkába segédeiket. Aki pedig jelenleg kollektív szerződés alapján dolgoznak, záros határidő mellett köteleztessenek a nyilatkozat aláírására. Ez eljárással a szövetség a mesterek és segédek állandó békéjét célozza és mig egyrészt elejét akarja venni a munkások gyakran tapasztalt visszaéléseinek, másrészt a mindkét résznek okozott károkat, az ipar pangását akarja ezzel megszüntetni. Minthogy az építő iparosok közül a többiek már elfogadták ez új rendszert, kiváltképpen az asztalosokra szól ez, hol a meggyülemlett munka nagyon is megkívánja a békés egyetértést.

A gőzgépezők és kazánfűtők

legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban október hó 4 napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. II. Rákóczi Ferenc-utca 2.

Szűret.

A Szabadhegyi szőlősgazdák tegnapi értekezlete kimondot a, hogy szept. 22-én megkezdik a szűretet. Némelyek a szőlő rothadásától félnek, mások azt remélik, ha előbb szűretelnek jobb árt kapnak a mustért. Pedig a szőlőszem tulajdonképpen most kapja a teljes cukortartamát; ha az időjárás derült, kár sietni a szűrettel.

Misztrik mozija.

Emlékszünk, hogy a mult évben milyen szívesen látogatta közönségünk a Misztrik-féle mozgókép színházat. Nemcsak azért, mert kifogástalan tisztaságu képei voltak, hanem mert nagyon tanulságos, érdekes és mulattató programról gondoskodott állandóan. Misztrik engedélyt kapott, hogy moziját október 1-én városunkban megnyithassa.

PÉNZT

ne adjon addig szőlőoltvány- vagy vesszőért, mig nagy képes árjegyzékemet nem kérte be, melyet ingyen és bérmentve küldök.

Gyökéres és sima oltványokból, DELAVARE sima és gyökéres, továbbá európai sima és gyökéres vesszőből 1/2 millió készlet. Pontos kiszolgálásról és anyagom jóságáról ezer és ezer elismerő levél tanuskodik. Czím:

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepe, Bihardózszeg.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötllő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipó tisztítószer

Egvedüli-gyáros-Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

XV-ik évfolyam **BEIRATÁSOK** Telefon 63-45
naponta 9-8 óráig.

SOMOGYI MÓR

tanár, zongoraművész

államilag képzett okleveles zenetanár
igazgatása alatt álló ZENER

Conservatoriumban

Budapest, VII. Erzsébet-körút 44.

Zongora, hegedű, ének, gordonka, cimbalom, az összes fuvó- és vonóshangszerekre, valamint zeneelméleti tantárgyakkal.

Államilag diplomált zenetanárok. — A tantervök létezésére 28.

Vidéki leányok részére

INTERNATUS

Prospektussal kívánatra szolgál az **IGAZGATÓSÁG**.

Nincs többé aggodalom

osaládi életben.

Egyetemes-világ-hőlggyvédelem.

(kezeskedve.)

Kérjen 10 filléres helyeg beküldése ellenében körö-
vényt és árjegyzéket. **Díszret szétküldés.**

Bauer József

széplőzser, hygienikus-vegyl műveinek
főképviselete és szétküldési irodája
Wien I. Sonnenfelsgasse 21.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

1868 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánva, Európa legtöbb államában Magyar
szikkal alkalmaztaták

mindennemű bőrkíttegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-szűcs, éjszaki kitégek, urya-
tis orvosság, ótvár, ingyár, lábzúda, fej- és szakkörpa
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmában a fén-kátrány-
nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-
szappanokét lényegesen felülmúlja. Idült bőrbetegségeknél
sikeresen alkalmazták a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint erősebb kátrány-szappan az erősebb tisztító-talanságnál
előnyösebb, a gyerekeknek valamennyi lejtettségére első-
muhatású bőrtisztító, mosó és fűrdő-szappan mindennemű
használati célokra. 1911

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

30% glicerín-tartalommal és lacon illattal.
Mint kiváló lörpölő szor kattanó ordmnyoj használattal,
továbbá a, 1884

Berger-féle borax-szappan

kíttegek, napfűtés, szoptó, miltószor és egyéb bőr-
bajok ellen.

Ára minden fajának 70 fillér használati
utalással együtt. A vásárlásnál határozottan
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant
kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a
G. Hell & Comp. cégjegyzéket minden cím-
kén.

Kitüntetés díszoklevéllel
Bécsben 1888-ban és
aranyéremmel a párisi világiállításán 1900.

Minden egyéb- és gésségi szappan, mely Berger-féle
gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasításon fel-
van sorolva.

Kapható minden gyógyszerárban és hasonló üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.**
Magyarországi főraktár: **Török József Gyógyszer-
tár, Budapest, Király-u., Thalimayor és S. utca, Zrínyi-
utca, Molnár és Moser drogusáték, Koronaherczog-
utca. Kiszárványban minden budapesti, valamint Ma-
gyarországi összes városban minden gyógyszer-
raktárban, továbbá a jobb drogueriákban és illatsz-
kereskedésekben.**

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb
összetételű és táperejt. — 50 kg. 23 K., 5 kg.
bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg.
bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

**Fattinger's Patent Hundekuchen und
Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt.**

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszere
állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

LIPIK Szlavóniában

Vasút, posta-
távirda árolmás

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

Egyetlen jódmentes alkalikus hővíz (84° C.) Európá-
ban. Páratlan gyógyhatása a tápcsatorna és a vizelet
utak összes hurutos megbetegedései, húgysavas ártól,
köszvény, csusz és ischias, görvél-, angolkor és az összes
vérbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők.

Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.

kívánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál

A fürdőigazgatóság.

GODDAM!

Végre egy gyorsan és bizto-
san ható tyukszem-szser.

Cook & Johnsons

ameerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRÜI.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 kor., postán
20 fillér portó.

Kapható az ország minden gyógyszerárában, vala-
mint orvosszere-drogueriákban, stb.

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.

Többet észszel
mint
erővel!

Schicht-
szarvasszappana

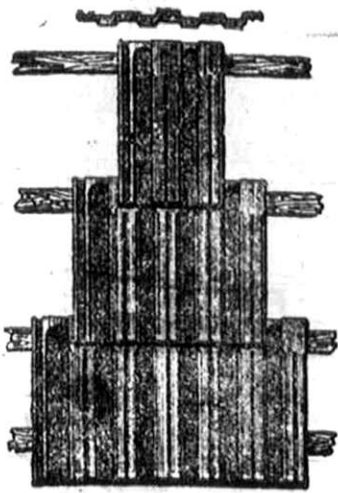
Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy
Schicht-szarvas-
szappana minden víz-
ben — akár meleg vagy
hideg, kemény vagy
lágú — gyorsan és erő-
sen habzik, könnyen
hatol a szövetbe, meg-
lepő gyorsan oldja a
szennyet, — anélkül,
hogy a szövetnek leg-
kevésbé is ártalmára
volna. SCHICHT-szar-
vasszappana teljesen

tiszta és ment maró
anyagoktól; évtizedek
óta egyenlő minőség-
ben a legjobb anyagok-
ból kész előállítva.
Használatát minden
tisztítási célra és min-
denmennyiségű mosáshoz
a józan és ész paran-
csolata és minden há-
tartásban jelentő-
ségeken megtakarít
időt, munkát és pénzt.

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

Nagyikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep
272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

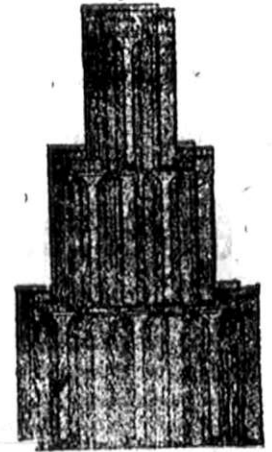
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYAN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMANYOK: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep
253. szám.

Fűtésre, ipari és gyári
célokra

Porosz kőszén, Magyar szenet, Kokszt,
kovácsszén, faszenet

legpontosabban és legjutányosabban szállít, ajánlattal szívesen szolgál

SUGÁR VILMOS cég

Budapest, X., Kőbányai-ut 4.

Sürgőnycim: SUGÁRIUS—BUDAPEST. — Telefon 51—55. és 2—59.

A rendeléseket kérem sürgősen feladni, mivel határozatok, waggonhiány stb. miatt a későbbi szállítás nehézségekbe fog utközni.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat leg-
olcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

Tisztasága 30.000 koronával
szavatolhatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schlicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan övtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az egyedüliek melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes diszertió. Doboza használa ti utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest, Király-utca 12.

ÉKSZERGYÁR.

Villamos üzemre berendezett

arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem
Különleges készítmények:
ékszeráruk és jegygyűrűk.

Uj foglalatokat és átalskításokat gyorsan elkészítünk

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

GYERMEK-

leányka- és flu cipőnk elismert

legjobb minőségűek.

Áraink olcsósága — tekintettel a talpba vésett szigoruan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsai főraktára Fő-utca 12. szám
Korona szállóval szemben rendelék meg szükségletiket.

Szélhajtó göroszillapító

HODONY cseppok

Már 1844 óta

bevált háziszser, mely az étvágyat elő-
idéli. s az emésztést fokozza.

Ara üvegenként 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (utánvétellel 2 K. 50 f.) ládácskával együtt nem küldetik.

Megrendelés

Julius Bittner's Apotheke
in Glognitz, Niederösterreich

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát nyitottam.

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégítem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgálok. Minden építkezés csakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészibb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését. Nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készíték elő,

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

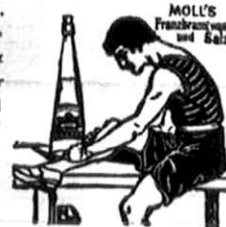
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomörgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, a Moll A. felirattal ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beörszölési szor köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappant a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ara darabonként 40 fill.

Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit föltétlenül hazánk természetes szénsavas vizek királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás gyomorbajosoknak.**

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benné foglalt gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgy-szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légszőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vese-bajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha máj-bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterség esen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **FLEISCHHACKER IGNÁCZ** urnál

Nagykanizsán. — Telefon 161.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Feloldó szerkesztő
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 38.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Rendőrségünk.

Nincs háladosabb témája az újságíróknak, mintha a rendőrséget ütni kell. Ha valahol ott van, az is baj, ha hiányzik, akkor is baj; ha finomsága miatt nem lép kellő eréllyel közbe, szidja az előjáróját, ha erélyesen durva, szidja az újság, a publikum. Azt se tudja már melyik lábára álljon. Pedig rendnek muszáj lenni. Érti, tudja ezt Budapest főváros, mert most ismét 100 déleceg rendőrrel szaporította a létszámot, úgy hogy ott minden 400 emberre jut egy rendőr. Fizetésük ugyan nem igen áll arányban a rendőri terhes szolgálattal, de mégis van rangban és fizetésben kellő előre haladás, ami a mi rendőreinknél alig van.

Ami rendőrségünk 1885. óta egyforma stádiumban van létszám és fizetés tekintetében. Összesen 30 rendőr vigyáz városunk személyi és vagyoni biztonságára. E 30 közül Kiskanizsán van állandóan 4, a vasúthoz 24 órás szolgálatra kivan rendelve 1, hivatalozgái teendőket végez 1, kettő el van foglalva tolonkiséretereken közlők egy mindig szabad. A hivatalban is dolgozik állandóan 2 rendőr irodai munkálatokat. A többi 19 rendőr teljesíti a rendőr szolgálatokat. De micsoda szolgálatot, nem embernek valót. Nemesak hogy terhes, felelőséggel járó szolgálatot, de olyan hosszú egyfolytában tartott, hogy nem esoda, ha ezek az emberek kidőlnek a munkából, vagy ha néha nem tudnak kellőképpen megfelelni kötelességüknek. Tíz-tíz rendőr reggel 6 órától másnap reggel 6-ig teljesít órszolgálatot, akkor hazamehet de este 8 kor újra jelentkezik a szolgálatra és másnap délig, és 2—6-ig megint csak munkában kell lennie részint mint készütségi, piaci, kézbesítői szolgálatban

levő azután 6-tól másnap reggel 6-ig hazamehet családjához. Amint látjuk 48 órából 32 órát, tehát kétharmadrészt kell szolgálatban töltenie. Nem úgy, mint a szociálisták kívánják az élet beosztását a 8, 8, 8. szám szerint. De az is megtörténik, hogy színházban, koncertben, moziban ügyeletes egyik másik, akkor egész hétig alig dobhatja le magáról uniformisát és alig láthatja családja tagjait. Így aztán nem esoda, ha 10—15 évi szolgálat után kimerültek? Egy kis statisztika megmutatja, hogy ezek az erős szálas rendőrök, hogyan pusztulnak bele munkájukba. Tíz év óta az akkori 30 tagu rendőrállományból 5 nyugdíjaztatott, 4 elhagyta a szolgálatot, 1 fegyelmileg elmozdított állásától, 10 pedig meghalt; tehát az akkori rendőri állomány kétharmadrésze ujakkal cseréltetett fel. Pedig tudjuk, hogy a rendőri szolgálat minden irányban annál jobb, megbízhatóbb, minél nagyobb a szolgálati állandóság. De hát ilyen körülmények között a legszegényebb emberre sem gyakorol vonzóerőt ez a nyomorult fizetésű pálya. Látjuk hiszen, hogy olyan terhes, embertelen munkát követelnek tőlük, hogy 10—15 év múlva mint munkára képtelenek kidőlnek a sorból.

De nem is lehet azt a rendőri felügyeletet ily kevés számú rendőrtől megkövetelni, amire pedig a lakosság nappali, de különösen éjjeli nyugalma megkíván. Hiszen a félre-eső utcákon nem látunk rendőrt pedig különösen éjjel volna arrafelé szükség rájuk. A rendőri felügyeletet maguk a korosmák lefoglalják, a többire nem jut. Hogyan is, mikor 38 km. utcahosszuságra, 1200 kat. hold belterületre ily kevés emberünk van.

Kettős kötelessége van, tehát a városnak a város polgáraival és rendőrökkel szem-

ben. Először is a létszámot felemelni, mert a mellett 1300 emberre sem jut egy rendőr; ami tarthatatlan helyzet. A második kötelessége a városnak, hogy most a költségvetés elkészítésén gondoskodják a rendőrök kellő fizetésemeléséről. Mert a mai 650 kor. fizetés és 120 kor. lakbérére nem rendőrnek való. A fizetésből nem tud megélni, lakbéréért pedig Kanizsán nem kap lakást.

Már pedig a rendőr kellő megélhetése legjobb biztosíték arra nézve, hogy a reá bízott terhes feladatnak becsületesen és pontosan megfelelhessen. Fizetés és fizetésben, rangban való előhaladása az érdemeseknek ez adja meg az ambíciót, amely nélkül jó rendőrségünk sohase lesz.

Vármegyei közgyűlés.

Kanizsa önálló törvényhatóság. — Vármegyeyel tak.-pénztár.

Amint jeleztük 14. és folytatólag 15-én tartotta Zalavármegye közgyűlését Batthyány Pál gróf elnöklété alatt. A hosszú tárgysorozatról (239 pont) minket kanizsaiakat legjobban érdekel, hogy a közgyűlés egyhangulag azt a véleményt terjeszti fel a belügyminiszterhez, hogy hozzájárul Nagykanizsának abbéli kérvényéhez, melyben Önálló törvényhatósággá akar fejlődni. Most már tehát csak a formaiság meglehetősen hosszú útjait kell kérésünknek megtennie, hogy városunk mint egy tehetséges önálló cég megkezdhesse jövőjében vetett bizodalmaival működését.

A második fontos tárgya volt a közgyűlésnek Udvardy Vince bizottsági tagnak vaglyagos indítványa, melyben arról kíván gondoskodni, hogy a megyei árvászeknek negyedfél milliónyi pénze ne fővárosi pénzintézeteknél, hanem Zalamegyében helyeztessék el. Az elhelyezést kétféle módon lehet keresztül vinni. Az első mód, ha egy vármegyei takarékpénztár létesítettik úgy, hogy minden zalamegyei község legalább egy-egy 500 koronás részvényt jegyezze, a

A Séd partján.*)

A hol a Séd, két szikla part között,
Az „Aranyos“-t magába ontja,
És lombjait a fűzfa szomorun,
A víz felett lágyan kibontja,
A parton állva széttekint szemem,
S míg elmerengek a természetén,
Enyhe szellő röpköd szertesztét,
S én hallgatom, hogy mit mesél a Séd.

„Messze hegyek közt fakad a medrem,
Bőviti azt sok kicsi patak.
Partjaimon, a rózsabokorba',
Fülemile, pacsirta kacag,
És mikor este eltűn a napfény,
Hidegen sűt csak a holdsugár,
Bokraim alján, mint pici csillag,
Felragyog a szentjános-bogár.

Partjaimat mint szőnyeg övezi,
Völgy s a hegyoldal bársony-füve.
Habjaimat fodrozza a szellő,
Fölöttem a lég mindig üde.
Sziklatetőről néz le vízembe,
— Mely siet el — a püspöki vár.
Omladozik a fala, mutatva,
Az idő soha, percre sem áll.

Mulnak az évek. Hab jön a habra,
És én soha el nem apadok.
Láttam a népet nyögni igába',
És látom ismét, mint szabadot.
Óh! a természet mindig a régi.
Régi, örök, mint a szerelem,
A mi mulandó, az csak az ember,
Csak az embernek nincs kegyelem.

Csillagos éjen partjaim mentén,
Sokszor felzeng a furulyaszó.
Hangjaira esendbe kilopódzik,
A legényhez, a lány, a bohó.

Csöndbe leülnek a bokor alján,
Mig tova siklom lábuk alatt.
Ősók, ölelés közt mulik az éjjel,
Közbe a lányka fel-felkacag.

Pajkos az Ámor, sohase alszik.
Nappal és éjjel leshelyen áll.
Jajj a leánynak; kit nyilával
Célba vesz és szívébe talál,
Partjaimon már óh, be gyakorta,
Vidáman kezdődött a regény.
Melynek a vége bus zokogás volt,
S egy loccsanás a víz közepén.

A hol a Séd két szikla-part között,
Az „Aranyos“-t magába ontja,
Elnézem a szürkén folyó vizet,
Mig szárnyait az est kibontja.
Fa és bokor eltűnnek a homályba',
A hűs szellő röpköd csak szertesztét,
Rám borul az éjszakának árnya.
Mig hallgatom, hogy mit mesél a Séd.

Lovas Gyula

*) Folyó, Veszprém mellett.

többit (500) pedig a vármegye jegyezné. Az indítvány ez a része nem nagy pártolásra talált. Nem pedig azért, mert egy ilyen formán létesült vármegyei takarékpénztár nemcsak pénzügyileg kötne a centrumhoz a községeket, hanem gazdaságilag is, ami kárára volna az eddigi pénzügyintézeteknek, de kárára annak a helyes felfogásnak is, hogy ne egy-egy szerve a vármegyének szíja fel a gazdasági élet energiáját. Nem a centralizáció, hanem a széles alapu decentralizáció ad erőt a megye fejlődésének. Természetesen minket kanizsaiakat, ha önálló törvényhatóság leszünk, nem érint közelebről ez az ügy. Az indítvány e részét ugyanis nem vetették el, hanem a másik részével együtt egy bizottsághoz utasították.

A második pontja az indítványnak az, hogy az árvaszék pénzei megyei pénzügyintézeteknél helyezessék el ezentú. Ez a része az indítványnak már régi óhaját fogja megvalósítani a megyének. És azért köztetszéssel fogadtattott.

A pénzek eddig a Központi Hitelszövetkezethöz vannak elhelyezve, ami a jelen viszonyok között nemcsak azért káros, mert így a vármegye területén kívül eső pénzügyintézet részéről a nagytőke utánjáró kamatjövődelemben, hanem azért is, mert a mostani bankkártnak a pénzügyintézetekre való bénító hatása csökkentetné, ha ezzel a hatalmas tőkével a jelesebb nagyobb pénzügyintézetek operálhatnának. Van megyénkben, városunkban is több olyan takarékok, amelyeknél nagy összeget lehet elhelyezni, amelyeknek régi fennállása hatalmas tartalék tőkét eddigi kifogástalan vezetése garanciát nyújt a legmesszebb menő igényeknek is. Így nem lesz kezelel a megyének a pénzek folyósítása tekintetében sem. Gazdasági előnye pedig szembeszökő. De meg cikai okból sem tartjuk helyesnek a vármegyei pénztár létesítését, mert a községek politikai megnyilatkozására könnyen befolyásoló hatása volna, ami pedig a mostani vagy jövőd választási felfogásunkhoz nem illik oda.

A közgyűlés még elfogadta Kanizsának azt a határozatát, hogy a letenyei vasutépítéshez 100 ezer koronával hozzájárul.

A nő, az anya.

Írta: SZÉBEN JÓZSEF.

Az asszony megtörölte vörösre kisirt szeméit, letült és érzéktelentl beabumult a semmiségbe. Valami úgy szoritotta a torkát, a mellét, hogy majd megfulladt belé.

Egy négy éves kis gyermek odament hozzá s a nyakába csimaspaszkodott siránkozva:

— Mamuskám, mi bajod? miért sirtál?

— Semmi fiaeskám — s kesereden mosolygott.

Midőn ránézett kis fiára s megsimogatta piciny szöke fejét, elkecseregett. Szeretett volna felugrani, toporzékolni. A feje zugott. A kis fia átélve tartotta s ő nem tudott mást tenni; s most már ott sirt vele a gyermek is.

Künn a homályos, piszkos udvarban valaki énekelni kezdett mély, vontatott, basszus hangon egy ódon német nótát: „Ein armes Kind . . . hallala . . . lalla . . .”

— A papa . . . a papa itt hagyott bennünket . . . a nyomorult! Megunta a szegénységünket.

Az udvaron beszűrődtek a vontatott énekhangok s elszórtak a szegényes szobában.

És az asszony s gyermek e hangoktól még szomorubaok lettek s tovább sirtak.

Az asztalon ott fektűt a tintafoltos levél, mely ezt a nagy szomorúságot okozta.

Nagysokára csillapult csak a gyermek. miután

Hatósági husszék.

A nálunk még eddig ismeretlen hatósági husszékrol és az abban kimérésre kerülő husról Kertész Lipót cikket irt a Zalába, melyből közöljük a következőket:

A hatósági husszék felállításának az a célja, hogy a szegényebb embereket, főleg a munkásokat, az egészséges, teljesen ártalmatlan hushoz juttassuk és ezáltal lehetővé tegyük azt, hogy éppen az az osztály, amely leginkább nélkülözi ezen fontos tápszerezrel való élelmezést, olcsón jusson ahhoz.

Vannak sokan, — főleg mészárosok, — akik azt akarják a közönséggel elhitetni, hogy a hatósági husszékbe kizárólag beteg állatok husa kerül, miáltal az ilyen hús közfogyasztásra egyáltalában nem alkalmas, de másrészt undort keltő is. Szükségesnek tartom kijelenteni, hogy a hatósági husszékben az egészségre teljesen ártalmatlan és mindenki által élvezhető hús kerül eladásra. Különben is oly szigorú ellenőrzés alatt áll ez az intézmény, hogy oda egészségre ártalmas, vagy aggyályos hús nem kerülhet.

A hatósági husszékben a hús nyersen vagy páéoltn kerül eladásra.

Nyersen akkor, ha valamely levágott állat husa, a vágóhídon történt vizsgálat alkalmával közfogyasztásra alkalmasnak, de egyuttal csekélyebb értékűnek találtatott. Ennek megértésére néhány esetet sorolok fel. A husvizsgálat tárgyában kiadott miniszteri rendelet a 4 héten aluli borjúkat fejletlennek tekinti és megtiltja, hogy az ilyen borjunak husa szabadon közfogyasztásra bocsájtassék. Ennek dacára vannak esetek, mikor 5 hetes kort el nem ért, vagyis még fejletlen borjúk kertjének levágásra. A vágóhídi állatorvosnak kötelessége az ilyen állatokat a hatóság husszékbe utalni. Ilyen esetben tulajdonképpen a közönséget védjük meg attól, hogy fejletlen, nem megfelelő értékű húst ne legyen kénytelen olyan árban vásárolni, mint amilyen árban a nagyobb tápértékű és izletesebb húst szerzi be. Amig tehát egyrészt védjük a közönséget a megtevesztéstől és becsapástól, másrészt a hatósági husszék által alkalmas kivánunk adni, hogy az egészségre ártalmatlan, de

csekélyebb értékű hús, olcsóbb vagyis értékével arányban álló árért kerüljön eladásra.

Sertéseknél — bizonyára tápanyagok felvétele folytán — néha előfordul, hogy zsirjuk, szalonnájuk sárgás színű. Ez a színeződés teljesen egészséges állatoknál fordul elő és nem tévesztendő össze az ugynevezett „sárgaság”-gal, amely beteg állatokon kerül csak észlelés alá. A sárgás zsir, illetve szalonnát a közönség nagy része nem szereti és pedig egyszerűen azért, mert hozzá van szokva a hófehér, ikrás zsirhoz és szalonnához. Emiatt a sárga színeződésű szalonna és zsir nem bír azokkal a kiválalmakkal, melyekkel a jó zsir és szalonna szokott bírni, ennél fogva azt csekélyebb értékűnek kell minősítenünk és mint ilyen a hatósági husszékbe kell utalnunk.

Már ebből a két esetből látható, hogy itt tulajdonképpen nem beteg állatokról van szó és így azok husának élvezhetősége tekintetében nem is emelhető kifogás.

Mint említettem, a hatósági husszékben párolt hús is árusítatik. Mielőtt a párolást és annak előnyeit megismertetném, előre kell bocsátanom a következőket: Minden állatnak megvan a maga élősködő (parazitái). Házi állatainkban és pedig azokban, melyeknek húsá táplálékunkat képezi, szintén többekévesebb élősködő fordul elő.

Ezen élősködők között olyanokat is találunk, melyek az ember egészségét, sőt életét is veszélyeztetik. Ilyen élősködő az emberben előforduló horgas fejű galand-féreg, amelyet a köznép „pántlika-gilisztá”-nak nevez. Ezen galandféreg fejletlen alakja a sertés izmaiban mint borsónagyságu, szürkésfehér, áttetsző hólyag lelhető meg, melyet ezért „borsókának” is neveznek. Ha a galandféreg ezen fejletlen alakja a sertéshussal életképes állapotban az emberbe kerül, ott pántlika giliszta fejlődik belőle, amely képes az embert megbetegíteni, sőt annak halálát is okozni.

Borsókás sertéshúst csak akkor bocsáthatjuk közfogyasztásra, ha párolásnak vetjük alá.

A párolás abból áll, hogy erre a célra szolgáló gépben a párolandó húst fél és egy kgnyi darabokban felaprítva behelyezzük és 3—4 órára át

az asszony is elhalgatott. A kis fiu elszunnyadt lassan a sok sirástól s kimerültségtől. Az asszony ágyba fektette s járkálni kezdett a szobában halkán, vigyázva, hogy a gyermeket föl ne ébressze. Aztán rendbeszedte ruháját, megigazította a haját s a kendőjét magára véve behuzta maga után az ajtót.

Künn az udvarban a német házmeister tovább dudolta: Ein armes kind . . . lalla . . . tralla . . . Örökösön ezt az egy sort.

Midőn észrevette az asszonyt, gyanusan nézett rá, majd megszólalt dörmögve:

— Ezekből is hiába várja az ember a házbért.

Az asszony úgy tett, mintha meg sem hallotta volna. Hozzászólt már ennek az embernek a zsördölődéséhez.

Mikor az utcára lépett, csak akkor kezdett elgondolkodni, hogy tulajdonképpen miért ment el hazulról? Maga sem tudta. Csak úgy érezte, hogy nem bír tovább benn maradni abban a füledt szobában, melynek levegője ólomsúlyként nehezedett agyára.

Lassan alkonyodott. A rőt esti sugarak ráestek az asszony sápadt, kisirt arcára s különös bronzsint kölcsönöztek annak.

Az asszony elindult tétovázva, mintha az utat keresné. Merre megy, miért s hová? Ezek a gondolatok reflexszerűen, homályosan zsi bongtak agyában. De nem tudta magát elhatározni. Valami szorongást érzett . . . a jövő . . . a gyermek . . . mit

tegyen? . . . Csak e rapszódikus gondolatok uralkodtak rajta.

Sirni, örökösön sirni: ezt szeretett volna legjobban, legszívesebben. Igen gyengének érezte magát. Este lett.

Egy-egy gázlámpa fénye világított sárgán, homályos imbolygással. Ő odalapult a fakó falakhoz s némán, mereven nézett szét. Az előre nem látott, mely egész életét megzavarta, nyomasztólág ránehezült agyára. Mindent olyan álomszerűnek, csodásnak látott. Gondolkodni sem igen tudott az elmúltakról. Csak a jelen s némileg a jövő foglalták le gondolatvilágát. A gyermekére gondolt s ezzel kapcsolatban aztán fölbredt lelkében a bizonytalanság érzete.

Egy arra tévedt kocsí robogása fölriasztotta gondolataiból. S ő lassan továbbvászorgott s falhoz lapulva.

Megunta a küzködést. A bizonytalanság, a nyomor, a fájdalom keserűséggel töltötték meg lelkét. Nem volt, csak egy vágya: ezektől megszabadulni. Elementáris erővel tört ki lelkéből a vágy: ithagyni a nyomort, a bizonytalanságot s mindent. S most már csak ez foglalkoztatta. Lassan megérlelődött agyában a halál gondolata s még később ez a vágy töltötte el egész lényét.

A fekete utcán, a sápadt gázlámpák fénye mellett a halál üdvöthöző lehellését érezte.

Különös láz, fanatikus rajongás fogta el; a nirvana, a semmivélelés extázisa vett erőt rajta.

2—3 atmosféra nyomás alatt álló 180—200 foknyi gőz behatásának tesszük ki.

E nagy hőmérséklet mellett a husban levő borsókák megsemmisülnek és így a hus ezután már minden tekintetben kifogástalan lesz. Nagy előnye a párolásnak, hogy általa föltétlen megsemmisülnek a husban levő és az ember egészségére veszedelmes élősködők, előnye továbbá, hogy a húst a közönség már teljesen elkészítve kapja és azt minden további nélkül felhasználhatja, végül a párolás folytán a hus igen kellemes ízt és aromát kap. de egyúttal porhanyó is lesz, mely tulajdonságok által annak jósága fokozódik.

A felsorolt példákban megismerhetjük a hatósági husszéknek nemesek a célját, hanem annak szükséges, sőt ugyszólván nélkülözhetetlen voltát is. Az a körülmény, hogy a hatósági husszékbeni vendéglősök, étkezések, mézárások és élelmiszerek előállításával foglalkozók egyáltalában nem, a magánosok pedig csak 3 kgnyi mennyiségig kaphatnak húst és hogy a kiméréssel járó költségek 5 százaléknál nagyobbak nem lehetnek, biztosítékot nyújt a publikumnak, hogy nem nyereszkeskedésre berendezett intézményről van szó.

MEGFIGYELÉSEK.

Csemege.

A durvább ételekhez szokott rabszolganép, a járomban, a gályán sinlődő ember barom is megkívánja a csemegét. Hát még a társadalomnak az a része, amelyik feketével, fagyallal, giardinéttal fejezi be lakomáját. Annak gyomra nem emészt kollóképen még ha havannát dug is lakoma után szájába, ha kellő csemege nem kerül asztalára.

Vasuti összeütközés, mindennapi fűszerpárbaj az újságból, onott dolog, öngyilkossági hír, el se olvassa már. Csak a közeli, a helyi érdekű szenzációk kötik le ezek figyelmét rövid időre. Egy-egy vasuti partner halála, melyhez a madame is hozzájárul tudományával; a legprűdebbnek hitt asszony narvarási sikerei, amelyik párbajjal, a férj halálával jutnak napvilágra. Ilyen s ehhez hasonló dolgok teszik még elviselhetővé ezt a blazirt életet. A társadalom oszlopainak pedig semmi sem olyan inyre való csemege, mint egy-egy halálhír, mely a szerencsésebb, hatalmasabb versenytársat enfin legyőzte helyettünk. Hiszen mi ugy is eredménytelenül küzdöttünk ellene, sőt jóformán nem is

Tulajdonképen nem a halált kívánta, csak a megsemmisülést, az elszibbadást és teljes érzéketlenséget.

Csak a gyermeke aggasztotta. Ennek sorsa megzavarta gondolataiban. Annyi jogot s erőt nem érzett magában, hogy azt is megfossa az élettől, csak azért, mert már nem tud, nem akar élni. Egyedül pedig nem volt bátorsága itthagyni, mert féltette mégis . . .

S lassankint a pszichológusok erős, banális frázisa jutott érvényre lelkében: élni fog a gyermekéért.

S összébhuzva kendőjét, azután elindult sirva hazafelé, hogy tovább küzdjön a nyomorban, bizonytalanságban, mert egy ódon frázis ereje az élethez kötötte . . .

volt bátorságunk, hogy ellene sorompóba lépünk. Hanem a halál a mindenre gyávának a szövetsége elbánt a tölgygel, melyhez a fejszés hozzájutani csak kételkedve mer. Ez a hír még megsibongatja az idegeket, ez a gurmandnak való csemege. Egyszerre kész elismerni a nagy halottnak az érdemeit, azonnal ismeri a város, a társadalom veszteségét. Ki lép majd helyébe? Hát ki? Mily meghatottsággal terjeszti a lesújtó halálhírt; uton-utófélen elfogja ismerőseit és újra meg újra elsiratja a nagy tragédiát, mely oly váratlanul csapott le az igaz barátok szívére. És újra felveti a kérdést, hogy ki lesz méltó annak helyét betölteni. Nem is hihető el? Honnan keletkezett a fekete, a szörnyű tudósítás? A cselédség sirása, jajgatása biztos forrás; egy merész következtetéssel nem járhatott más a házban, mint a halál. És a csemege megindul, mint az ételhordó gondoskodik, hogy eljusson mindenkinek a tányérjához. És csak kevés van, aki kételkedve nyúl a sárga csemegehez, mert hiszen olyan kívánatos.

Hanem uraim, az ebédnek vége, a csemege nem sikerült: a nagy halott felébredt és a hirkovácsok gyomrában keserűvé válik az édesnek vélt csemege. Nem baj, azért csemege volt. Várjunk tovább. A halál jó szakács, talán még édesebb csemegét is rak asztalunkra.

Csak meg kell érn.

—Tü.

HETI HIRADÓ

— A pápa jubileuma. Ötven esztendeje, hogy X. Pius pápa ő szentsege első miséjét tartotta. E jubiláris napot a helybeli iskolák templombanemléssel ünnepelték meg.

— A villamvilágítás ügye. A meghosszabbított versenyajánlati határidő a városi villamos világítási üzem berendezése tárgyában 17-én d. e. 10 órakor járt le. Összesen 8 ajánlat érkezett be, melyek közül 4 az összes munkálatokra, 4 pedig csak a munkálatok bizonyos részeire adott be költségvetési ajánlatot. A Ganz-féle budapesti villamosági r. t., a magy. Siemens-Schuckert r. t., az Egyesült villamosági r. t. Budapest, és az Internationale Electricitäts Gesellschaft Wien, adták be a teljes munkálatokra, míg négy budapesti magán cég részletes ajánlatot tett. Minket közelebről azok érdekelnek, akik teljesen leveszik vállainkról azokat a kellemtelenségeket, melyeket a Franz-féle szerződés rakott reánk. Az ajánlatok nagy tanulmányt igényelnek, míg előnyeik teljesen kibontakoznak, de annyit már látunk, hogy a város eddig nagyon sokat fizetett a sápirért, mert most, amikor anyag és munkaerő sokszorosan drágább mint 15 évvel ezelőtt, előnyösebb feltételekkel fogunk jó világításhoz jutni.

— A király adománya a tapolcai tűzkárosultaknak. A napokban érkezett meg a tapolcai főszolgabíróshoz a király 4000 korona adománya a tűzkárosultak segélyezésére.

A király Budán. A veszprémi hadgyakorlatokra a budai déli vasuti állomásról indult el ő felé. Az érkezési oldal csarnoka (itt szállott fel a király) délszaki növényekkel volt díszítve, hol Ludwig Gyula elnökgazgató, Brahm Miksa déli vasutizgató, Francesics Gyula igazgató és Bursics Antal állomásfőnök fogadták a királyt, Brahm igazgató üdvözölte a királyt, aki meghajtással köszöntö meg a beszédet.

— Pótérettségi. Folyó hó 16-án volt a helybeli felső kereskedelmi iskolában a pótló érettségi vizsgálat, melyen a közoktatásügyi miniszter biztosa, Zorn Vilmos dr. nyug. jogakadémiai igazgató volt. A jelöltek mind megfelelték.

— Fejedelmi vendég Szombathelyen. Mint értesültünk, a Kabinet irodától hivatalos tudósítás érkezett Szombathelyre, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem szept. 24-én dél. 2 órakor Budapestről udvari külön vonaton fog megérkezni. Ott másfél napot fog tölteni. A fejedelem társaságában lesz egy osztrák magyar tábornok, két bolgár szárnysegéd és több udvari tisztviselő.

— Az izraeliták nagyünnepei. Az izraeliták nagyünnepei f. évi szeptember hó 25-én pénteken este fognak megkezdődni. Közegészségügyi és közbiztonsági szempontból a nagyünnepek alkalmával a templomba belépítjegy nélkül senki sem fog bebocsátatni. A templomi ülések tulajdonosai már megkapták jegyeiket. A hitközség saját templomi üléseit most adja bérbe. A hitközségi előjáróság figyelmezteti az eddigi bérlőket, hogy jegyeiket legkésőbb f. évi szept. 22-ig a hitközségi irodában annyiival is inkább váltsák ki, mert azoutal a fennmaradt templomi ülések másoknak adataknak bérbe.

— A régi copf. Még most is megvan, hiába gunyolják, csak nem akar megszűnni. A napokban ismét életre kelt egyik közeli városban, nem csekély mulatságára a közönségnek. Az eset a következő: Egy nyugdíjas övegy asszony minden hónapban; mikor nyugdíját felveszi, igazolnia kell, hogy életben van. Véletlenül egy havi helyett kettőt hagyott összejönni s csak az augusztusi nyugtát mutatta be az életbeült igazolására, a július hónapra azonban nem vezettette rá. És mi történt? Az adóhivatalban csak az augusztus havi nyugtáját fizették ki, mert azt igazolta, hogy ebben a hónapban élt, de a júliusiban nem, s így arra nem kapott pénzt. Oh copf!

— Mayersberg Frida. Amint már megtört, Mayersberg Frida táncánító ismét városunkba jött. Táncanfolyamát október 11-én d. u. 5 órakor nyitja meg a Casinó disztermében. Beiratkozni lehet már október 7-től kezdve személyesen a táncánító-nőnél a Casinó helyiségében.

— Gazdasági tudósító. A földművelésügyi m. kir. miniszter Vastag János tapolcai polg. iskolai tanítót és szőlőnagybirtokost a tapolcai járásra gazdasági tudósítónak kinevezte.

— Megszűntek a hentesbódék. Az Erzsébet királyné-tér kellő közepén volt a mézáró-utca. Így lehetett azt a sikátort nevezni, melynek két oldalán mintegy 10—10 mézárós bódé állt, ahol olesó húst mértek a hagyományos hig lével. Most üres a megszokott bódék helye. Velük Kanizsának egy érdekessége lett a múlté, a régi Kanizsáé. A húságásról szóló miniszteri rendelet seperete el a mézáró-utcat, csak a halas állvány maradt meg a szomszédságból, a többiek bevonultak mézárószékekbe. Van is most annyi „húsarnok”, akárcsak fiskális a városban. Konkurrencia van elég, talán városi beavatkozás nélkül is olesó lesz a hús.

— Lecsapolások a Balatonparton. Már javában megindult az a nagyszabású lecsapolási munka, melyről lapunk egyik számában említést tettünk. A bozótlecsapoló társulat Balatonkeresztúr határában kezdte meg egy hatalmas övesatorna ásását, amely 18.000 hold földet fog ármentesíteni. A csatorna ásása 650 ezer koronába kerül. A munkálatokat a pécsi kulturmérnökök vezetik.

— Szinügyi bizottsági ülés. A színügyi bizottság a napokban tartott ülésén javasolta a rendőrfőkapitánynak, hogy Kövessy Albert szinüzgatónak az 1909. évre a színjátszási engedélyt adja meg azzal a feltétellel, hogy Kövessynek kötelessége lesz legkésőbb május 15-én előadásait megkezdni.

— Fehérnemű varroda. Értesitem Nagykanizsa t. cz. közönségét, hogy varrodámban a legszebb kivitelű fehérneműk készülnek a legújtanysabb arban. Készítke a legfinomabb kelengyéket és férfi ingeket a legszebb kivételben. Tanítványok és tanuló leányok felvétetnek. Halász Jenőné Csengeri-ut 30.

— **Tüntető szocialista gyűlés Nagykanizsán.** A magyarországi szociáldemokrata párt elhatározta, hogy küldöttségileg képviselteti magát szept. 27-én a „bécsi birodalmi értekezleten”. Most az osztrák elvtársakkal együtt azon vannak, hogy miképpen lehetne Gróf Andrássy még ez ideig nem ismert választójogi törvényjavaslata ellen állást foglalni és tüntetni. A bécsi nagy felvonulás és harcok némi viszhangjaként a magyar szociálisták is a jelzett napon az ország számos nagyobb városaiban tartanak ilyen tüntető nagygyűléseket. Föl van véve a programba Nagykanizsa is.

— **Halálos szerencsétlenség a pályaudvaron.** A helybeli vasúti állomáson f. hó 16-án este egy szerencsétlen családapa esett áldozatul vigyázatlansága miatt. A vasutas szolgálat mindíg nagy óvatosságot és figyelmességet követel, ha elveszti lélekjelenetét, borzalmas veszedelmeket idézhet elő úgy a maga, mint számtalan utazó embertársainak. Ilyen vigyázatlan pillanat idézte elő Betleheim György kocsimester szörnyű halálát is. A jelzett időben este kocsi tolatásával volt elfoglalva. A 18-as számú vágányon állott egy kocsi és ehhez kellett 4 távolabb álló kocsi csatolni. Amint megindult a 4 kocsis, Betleheim fel akart menni a fékra, de e pillanatban a mozgó kocsisorok hozzá ütődtek. A nagy rázkódás folytán a kocsimester úgy esett le, hogy feje épen a két vonatrészt összekötő közé került s össze csapta, ami rögtön halált okozott. Előidézte a bajt még a rosszul világított pályatest is, amely az ilyen szerencsétlenségeket nagyban fokozza. A hatóság megejtette a helyszíni szemlést s az ügyben folyik a vizsgálat. A szerencsétlen özvegyet és 4 árva hagyott hátra.

— **Zalavármegye a díjnokokért.** Tudvalevő dolog, hogy a belügyminiszter felhívta a vármegye közönségét, hogy dolgozzon ki a díjnokokra vonatkozólag szabályrendeletet. Ez meg is történt. A kész szabályrendeletet a közgyűlés letárgyalta és el is fogadta, amely a vármegyei díjnokok jövődő sorsára nézve nagyon megnyugtató és nagy jelentőségű humanus utasítást képez. Különösen a nyugdíj jogosultságra vonatkozó része az amely ebből kiemelendő. A díjnokok ezentúl a nyugdíj intézet tagjai lesznek s a régebben szolgáló díjnokok szolgálati idejéből 10 évet beszámít a nyugdíjba. Tehát ezentúl minden vármegyei díjnok azonnal nyugdíj képes lesz. Ezentúl évenként 3 heti szabadságot is élveznek, amit eddig csak jó indulatból adhatott a hivatal főnök. Eddig az alispán fogadta fel és bocsátotta el a díjnokokat, most a tervezet szerint az alispán határozatát ha rá sérelmes, megfélebezheti a közigazgatáshoz.

— **Meggyilkolt asszony.** Rődön község határában az emberek rettenetesen eltorzult arcával verben fagyva holtan találták özv. Schuteenhofer Józsefnét. A meggyilkolt asszonyt bevitték a községbe, hol a nyomban megindított vizsgálat alapján a gyanu a megölt asszony első férjétől való mostoha fiára, Koneér Lajosra irányult, mivel tudták róla, hogy mostohájával rossz viszonyban élt. A csendőrség hamarosan rá is akadt a legényre, akinek véres volt a ruhája.

— **Cigányok harca csendőrökkel.** A Dombóvártól Szakcsig terjedő erdőségben a csendőrök egy 30 tagból álló cigánykaravánt vettek észre. Mikor meglátták a csendőröket, egy férfi közülük futásnak eredt az erdő belsejébe. Az ott maradt karavánt el akarták bajtani a csendőrök, de ezek fenyegettek s nem mentek. A jelek azt mutatták, hogy a futva menekülő cigány segítséget hoz és a karaván arra vár. Erre az egyik csendőr utánna vetette magát s mielőtt elérte volna rá lőtt. A golyó

halálosan talált, a cigány holtan alterült. Ezt látva a karaván egy része nagy lármával elszaladt, másik része a magára maradt 1 szál csendőre robant és föjtogatni kezdtek. A távolból erre a csendőr ismét célba vett egyet a föjtogatók közül és le is lőtte, azonnal meghalt. A csendőrök még kénytelenek voltak löni, ezuttal ismét egy férfit találtak, kit súlyosan megsebesítettek egy fiatal nőt pedig halálosan találtak. A többiek erre szétfutottak. A három holttestét és a súlyosan sérült férfit beszállították Szakcsra.

— **Keresd az asszonyt.** Pető József és Baranyák József mint vandor kőszörűsök és egy falubeliek zalaszentkirályi emberek két éve már együtt járták a Dunántúlt. Jó egyetértésben és békességben ették a keresetükből szerzett kenyeret. Történt hogy egy nap a sors eljűk hozott egy leányt. Veér Ágneszt aki nem sokára halálos ellenségekbe tette a két jó barátot. Mind ketten beleszerettek s végre is mind egyik megakarta hódítani a maga számára. A leány ezt látva, kijelentette, hogy ahhoz megy feleségül, aki erősebb közülük. A legények ekkor Csökölly és Gige községek között levő erdőben késeiket elővéve, halálos párbajra keltek, melyből győztesként Baranyák került ki; ellenfelét halálosan megszurta. A szerencsétlen, mikor rá akadtak, annyi erővel birt meg, hogy gyilkosa nevét megmondta, azután meghalt. Vétélytársa a leánnyal elmenekült, de Lengyeltóiban letartóztatták.

— **Pagliano-Sirup.** Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano védjeggyel ellátott Pagliano Sirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint legjobb vértisztítószer, Pagliano Sirup folyékony és poralakban 1858 óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kitűnő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székrekedést és annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések címzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, Flóreny (A 43.) fia Pandolfini.

— **Fényképészet készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak akik a fényképészet, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az „A Moll” cégnek (Bécs, Tuchlauben 9, cs. és kir. udv szállító) 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

Bájl - és Henneberg-selyem 60 kr.-tól
Muszolin - feljebb, bér-
Velle - mentre és vām-
Marquisett - mestelen.

Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők.

au seidenfabrik, HENNEBERG in Zürich.

A közönség köréből.

Cupringer-mizéria Nagykanizsán.

Talán egész Magyarországon nincs olyan város mint Nagykanizsa — a cselédekkel. Ma itt, holnap ott, holnapután meg azután másutt — a közönség rovására — változtatják helyeiket cselédeink parancsára. Parancsszó alatt értem azt a lelketlen elbánást, melyet a cselédszerzők a cselédtartó rovására cselekszenek. A cselédhelyező és cseléd között megállapodás van arról, hogy ha elhelyezi valahova őt, rövid időn belül hagyja ott helyét. A cselédtartó gazda kénytelen más cselédért fordulni a szerzőhöz és újra meg újra közvetítési díjat fizetni. Ez így megy nagyon sokszor. Amúgy is erkölcstelen, rossz cselédeink

szívesen űzik ezen változásokat. Miért nem? Hisz a közvetítési díj felerésze az övé, továbbá tőle „leszállított” áron szedi be követelését.

Ez megszűnne az esetben, ha az illetékes hatóság szigorúan eljárna ezekkel a „hivatalok”-kal. Ideje volna már, ha Deák Péter, az energikus főkapitány, Boda Dezső példáját követné és szabályrendeletet adna ki a népfosztogató helyszerzők ellen, akkor megszűnének az a rablóhadjárat, ami a polgárság ellen van intézve.

Egyben pedig javulna a helyzet a cselédek között is. Megbecsülnek helyüket, megszabadulnának a keselyük karmai közül és nem volna a sok hely nélküli, csavargó, kicsapongó és erkölcstelen életű cseléd, kik esténként sáskamódra vonulnak föl Nagykanizsa utcáin.

H. J.

Vidékiek,

kik személyesen nem vásárolhatnak, tekintettel a talpba vésett szigorúan szabott árakra, minek következtében az általában szokásos

tulkövetelés

ki van zárva és a meg nem felelő áru bármikor ki lesz cserélve vagy a pénz visszaadva

kizárólag a

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsa főraktára Fő-utca 2. szám Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségletüket.

Főmunkatárs: Kovács Miklós.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Hétfőn másodszor ment a Biboros. Kedden ifjusági előadásul Hamlet került színpadra. Jó Shakespeare, nekem sem sikerült színházunkba publikumot teremtened, csak félig respektáltak. A diákságot meg nagyrészt a felső keresk. iskola növendékei képviselték. A gimnázium ifjuság távol maradt. Miért? Mert a gimnázium az elméletek iskolája, elég ha a tankönyvből ismerik meg Hamletet, a gyakorlati élet a kereskedőké. A zajos ifjuság tüntetett eleget kedvence. Thury (Hamlet) mellett de még Szőke Gizit, aki nem játszott szintén zajosan éltette mikor a színházba lépett a publikum közé. Nem is járt taps másnak, pedig Osige Böske (Ophelia) olyan volt, mint egy rafaeli madonna, játéka elementáris erővel ragadta meg az idegeket. Tóth Ilonka kiválóbb királyné volt, mint Fehér milyen király. Ennek királyi öltözékét palástját jó lesz a pucarába adni, mert fehérsége szörnyen fekete, Szőke Sándor (Laertes) is jó volt ez este. A király szelleme (Harsányi) nem volt elég rideg monoton, mélyhangú beszéd, nem deklamálás való az emberi felfogás szerint a szellemnek. Szerdán a Komédiások, esztörtökön a Tatárjárás ment.

Pénteken Naftalin bohózat elég telt ház mellett volt előadva. A közönség kedvence Parlagi Kornélia, olyan kiválóan mutatkozott, mint mások.

A Kövessy társulat zenekara megérkezett és ma a Sühaneban már működni fog.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévuttra** vezetni.

Nyílttér.

Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

külföldi sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és közsűvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható áránygyógykezelésekben vagy a Semye-Lind-ii Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudólfirakpart 8.

UJDONSÁGOK.

Kossuth ünnep.

Kossuth Lajos születésének évfordulóján tegnap a fényes ünnep volt a színházban. Az Irodalmi és Művészeti kör belevonásával a színtársulat rendezte. Az Irodalmi és Művészeti kör dalárdája a Hymnust, Ne sirj, ne sirj és Szózatot énekelte a töle megszokott izléssel és precizitással. Ifj. Kafka József p. és t. tiszt szavalta Kossuth sirját Abrányi Emil-től igazi művészettel. Az ünnep legfényesebb pontja kétségkívül az a hatalmas beszéd volt, melyet Hajdu Gyula dr. mondott a Kossuth emlékére. A félórás beszéd a legfeszültebb figyelemben tartotta a hallgatókat, a magasan szárnyaló hazaszeretettel áthatott, mindenütt gyönyörű költői képektől ékeskedő beszéd igazsága, még a tompultabb lelkeket is meghatotta, felemelte. Zugó éljenzés jutalmazta közéletünk e jelesének beszédét. Megkapó volt az a Kossuth fohász, melyet Tóth Ilonka ihletett ajkai rebegtek el előttünk. Fehér csillogó ruhájában olyan volt, mint az alabastrom Hungaria istenasszony. Kedves volt Tóth Böske és Károlyi Ibolyka toborzó táncja is. Volt még Előkép és a Bánk-Bán II. felvonásának előadása a színtársulat tagjaitól.

A. polgármesterek orsz. egyesülete.

A r. t. városok országos egyesületét a belügyminiszter nem engedte meg. Ezért a r. t. városok polgármesterei mint ilyenek alkottak orsz. egyesületet, melynek rendes tagjai ők képezik, de pártolótól tagul bármely városi tisztviselő beléphet. Városunkból Vécsy Zsigmond polgármesteren kívül Lengyel Lajos főjegyző és Halis István tanácsos léptek be.

Személyi hír.

Gutmann Vilmos báró 2 napig Nagykanizsán időzött. Vasárnap délután a gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

Pénzintézeteink újításai.

A nagykanizsai pénzintézetek dícséretes buzgósággal igyekeznek helyiségeiket célszerűen és csinosan berendezni. A Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja helyiségeit teljesen újjáalakította. A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár új otthonába a Fő-uti hercegi Palotába költözött. A nagykanizsai Bankegyesületnél most kezdődtek az átalakítási munkálatok. Városunk legrégebbi pénzintézete a Nagykanizsai Takarékpénztár új kaputáblát létesített. Értesülésünk szerint a Délzalai takarékpénztár igazgatósága is foglalkozik az intézeti helyiség átalakításának gondolatával. Pénzintézeteink újításai a közönség körében elismeréssel találkoznak.

Csőd Somogyicsurgón.

A kaposvári kir. törvényszék Fischer Simon csurgói kereskedő ellen csődöt rendelt el. Fischer üzletét 8 évvel ezelőtt alapította. Hitelezőinek 30 százalékos egyezséget ajánlott. Fischer bukásában érdekelve vannak kisebb somogyi és zalai pénzintézetek is.

Haller Irma

Kövessy színtársulata Haller Irma, Kanizsán jól ismert operette szubrette primadonna vendégszereplésével zárja be a színi szezont. A tervezett öt előadásból szombat volt az első: A vig özvegy. Bizonyos elégtétellel vehet tudomást Parlagi Kornélia az úres házról, melyet eddig az ő kedves művésze nem tudott megtölteni, most pedig Haller Irma, akinek magas szopránja határozott és mégis finom pianója, elegáns és behizelgő játéka, csak ugy úres páholyok és félig telt padok előtt ragyogott. Taps, éljen ösztintén és frappánsul nyilatkozott meg a művésznő tehetsége elismerésül, ne bántsák hát őt se a távolmaradók nagy tömege. Sok oka van ennek. Nem utolsó az se, hogy a „Lustige Witwe” nálunk is kezd már „lástige Wittwe” lenni.

Ma hétfőn Subanc, kedden Varázskeringő, szerdán Náni, csütörtökön utolsó előadásul a Tavasz. — Mindegyik Haller Irma vendégfellépéval.

Gyenes Sándor felvételei.

Az Uj Idők tegnapi száma 2 érdekes felvételt közöl a nagy hadgyakorlatokról. Az egyik kép az a jelenetet ábrázolja, mikor egy katonai léghajót előkészítenek az indulásra, a másik „Neupasina katonai léghajó Kiskanizsa felett”. Mindkét kép Gyenes Sándor nagykanizsai törv. bír. felvétele, kinek képei az ideai amatőr fényképtárlaton nagy tetszésben részesültek.

Az ipartestület köréből.

1. A nagykanizsai ipartestület előjárósága f. hó 14-én tartotta rendes havi gyűlését. A rendes házi ügyek elvégzése után megválasztották Dants Kálmán elnököt, Tóth Lajos előjárósági tagot és Muraközy Lajos jegyzőt mint a Budapesten tartandó országos iparos kongresszus kiküldöttét, akiket illetékes helyen be is jelentettek. 2. A gyűlés utasítja a jegyzőt, hogy az ipartörvény tervezet 2. részét is vegye tüzetes tanulmány tárgyává, módosításait és a tervezet hiányait terjessze az előjárósági gyűlés elé, hogy azokat elfogadva kiuyomathassa és a kereskedelemügyi miniszterhez eljuttathassa. 3. Az ipartestület sikeréről kell beszámolnunk annak a felszólításnak alapján, mely a keresk. minisztériumból a napokban hozzá érkezett. Ugyanis az Iparos törvénytervezet I. részeinek módosítását még júliusban felterjesztette oda. Most ugyiltszik az alapos, szakavatott észrevételeket a legmagasabb fórumon figyelembe szándékoznak venni, mert leirat érkezett, hogy a július 6-án felterjesztett „módosítási javaslatokat, további három nyomtatott példányban haladéktalanul terjessze a miniszter elé”.

Hazatérő katonák.

A szombaton éjjel hazatérő honvédeknek tartalékos és szolgálatot betöltött része a tegnapi nap folyamán leszerelt. Az idegenek tegnap a különböző irányba menő vonatokkal elutaztak. A leszerelő katonaság elutazása nagy élénkséget keltett a nagykanizsai pályaudvaron, hol a személypénztár körül egész nap élénk volt a forgalom. A szolgálatot végző személyzetnek erős napja volt tegnap. A forgalom sima lebonyolítására Pillitz Gyula állomásfőnök személyesen ügyelt fel.

A munkásbiztosító köréből.

A nagykanizsai munkásbiztosító pénztárnál e hó 27-én tartanak gyűlést a közgyűlési kiküldöttek. A közgyűlés egyedüli tárgya az alapszabályok megalkotása. E helyen említjük, hogy a munkásbiztosító hivatal köréből a napokban ismét Nagykanizsán időzött egy főbb hivatali kiküldött, ki újból tárgyal az orvosokkal az orvoskérdés ügyében, mely tudvalevőleg formáságok miatt nem lett még elintézte. Azt mondják, hogy végre megtalálták a „formát” és meg lesz a rég óhajtott békeség.

Zeneestély.

Ma 21-én este a Kath. Legényegyletben zeneestély lesz, melyre a tágok s azok vendégei meghivatnak.

Megjötték a honvédek.

Házi ezredünk a 20-ik honvédegyalozezred szombat éjjel érkezett haza a királygyakorlatról. Huszonöt napig voltak távol honvédeink. Emez időben semmi incidens nem történt az ezred kebelében. A legénység könyveden esett át a hadgyakorlat nehézségein. A gyakorlat ideje alatt csak egy haláleset történt, ami azonban nincs összefüggésben a gyakorlattal. Honvédeink szombaton d. u. 1 órakor útkel. vonatra Szabadbattyányon. Hatvanhárom kiegészítő állókülönvonat hozta haza honvédeinket, kik szombaton éjjel fél kettőkor érkeztek Nagykanizsára. A pályaudvaron és a kaszányában „Imához” vezényeltek és ezzel az aktuálisan befejeződött a hadgyakorlat utolsó része.

Városi iparunk sérelme.

Az új hercegi palota tetőzetére nagyarányú vasműv. aranyozott cégtáblát alkalmazott a Gazdasági Takarékpénztár. A munkát nem bíráljuk, bár mindenki fejt esővált azon az aranyhengeren, mely a takarékpénztári symbolum, méhkas akar lenni. A mi vidékünkön nem ilyen a méhkas típus. Ellenben Klagenfurtban ugyiltszik ilyen. Mert igenis ott készült ez a diszmunka. Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy a Gazdasági Takarékpénztár Morandini Báliut építomesterre bízta a munka elintézését. Morandini ur pedig nem törődve hazai iparral, nem törődve városunk kitűnő lakatos és gépíparosai-val, akik adójukkal hozzájárulnak városunk terheibe, akik tehát joggal elvárhatják, hogy városi vállalkozóink őket el ne kerüljék, külföldre ment, hogy ha a vasutról jövő idegenek városunkba jöve meglátják azt a díszes céget, ne dicsekedhessünk vele, hogy kanizsai ipart tisztelünk benne. Sérelem ez iparosainkra, akik erre nem szolgálták rá. A Nagykanizsai takarékpénztár szép kapuzatát és cégét is helybeli lakatos készítette és mondhatjuk, hogy izlés és kivétel tekintetében is kiállja a versenyt a klagenfurti munkával. Az ott elhelyezett méhkast pedig nem nézi távcsőnek senkise.

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.

Többet észszel mint erővel!

Schicht - szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht szarvasszappana minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan olaja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT szarvasszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobban azokból lesz előállítva. Használata minden tisztítási célra és minden nemű mosásig a józan és ész parancsolata és minden háztartásban jelentékenyen megtakarít időt, munkát és pénzt.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyey mutatóvényszámát.

16 koronáért

szállítok

40 méter la. maradékot.

Ágynemük (Kanavász), Oxfort és flanellokból jótállva. Szintartó, minden hiba nélkül legmodernebb színekben, 6-16 méter hosszú maradékokban utánvétel.

Nagyobb rendeléseknél 5 százalék engedmény.

S. Stein, Leinen Weberei,
NACHOD, in Böhmen. ≡

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálicyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

Egy nagyobb partie, jókarban levő
15-80 hektoliter nagyságu

üres

raktárhordó

jutányos áron eladó.

Felvilágosítással szolgál:

BETTLHEIM és GUTH cég helyben.

ÉKSZERGYÁR.

Villamos územre berendezett
arany-, ezüst- és ékszerárú-műterem

Különleges készítmények:
ékszerárú és jegygyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Vérszegénység

ellensúlyozásánál tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdítja és egészségesé teszi.

A SCOTT-féle EMULSIO

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halasat — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

1868 óta forgalomban.
**Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,**

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb Államában nagy sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkelt-önmör, elősült kútegek, ugyanezen orvosi okokból, ötvár, fagyás, lábzadás, fel- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fin-kátrány-mak 40 %-ot és minden egyéb a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknek sikeres alkalmaztatik a kátrány-szappan mellett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyönyörű kátrány-szappan az arohó tisztító tulajdonságát elavoltására, a zymetkeknek valamennyi lejtettségű elleni hatásosulhatlan bőrtisztító, mosó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

20% glicerin-tartalommal és finom illattal. Mint kiváló lörpölő szer kitűnő eredményt hozhat, továbbá a

Berger-féle borax-szappan

külföldiek, napváltás, szoptó, mitesszer és egyéb bőrbajok ellen

Ára minden liternek 70 fillér használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az ill. látható védjegyet és a G. Hell & Comp. cégjegyzéki minden címén.

Kiadtatva 1882-ben levélben és aranyéremmel a párisi világiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelte használati utasítással is van sorolva.

Kapható minden gyógytárban és hasonló üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalhammer és S. S. S. Zrin. utca, Moldán és Moser drogulatár, Koronaherceg-utca. Kisebnyben minden budap. stl. valamint Magyarországi összes városban minden gyógyszer-tárban, továbbá a jobb drogulatárban és listászer-kereskedésekben.

PÉNZT

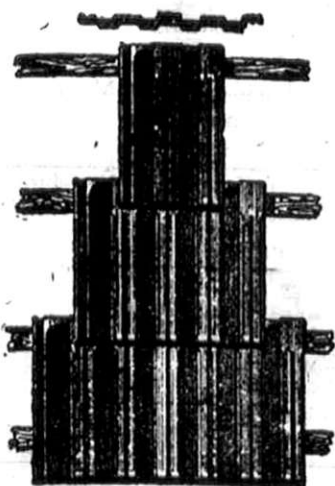
ne adjon addig szállítvány- vagy rászórárt, míg nagy képes árjegyzékemet nem kérte be, melyet ingyen és bérmentve küldök.

Gyökerez és sima oltványokból, **DELAVARE** sima és gyökerez, továbbá európai-sima és gyökerez rászórárt 1/2 millió készlet. Pontos kiszolgálásról és anyagom jószágáról ezer és ezer elismerő levél tanuskodik. Czím:

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepe, Bihardószeg.

Tisztíts csak
Globus
Fém-tisztító-Kivonattal
Legjobb - Fém-Tisztítószer.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep
272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYAN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a os. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő oszlopokból
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMANYOK: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
oszlopok. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

➡ Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep
283. szám.

XV-ik
vfolyam **BEIRATASOK** Telefon
63-45
naponta 9-6 óráig.

SOMOGYI MÓR

tanár, zongoraművész

államilag képesített okleveles zenetanár
igazgatása alatt álló ZENER

Conservatoriumban

Budapest, VII. Erzsébet-körút 44.

zongora, hegedű, ének, gordonka, cimbalom, az
összes fuvó- és vonóhangszerekre, valamint zeneelméleti
tantárgyakkal.

Államilag diplomált zenetanárok. — A tanorok létszáma 20.

Vidéki leányok részére

INTERNATUS

Prospektussal kívánatra szolgál az **IGAZGATÓSÁG.**

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a
Fattinger-féle kutya-Kalács,
mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb
összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg.
bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit
kölök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg.
bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

**Fattinger's Patent Hundekuchen und
Beißgelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.**

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer
állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az
egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik,
helyreállítják és a női kebelnek pompás
teltséget kölcsönöznek, az egészségre
káros hatás nélkül. Jótállva, arzeni-
kum mentes. Orvosi hírességektől
elismerve. Teljes discretió. Doboza
használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszer-tár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest
Király-utca 12.

Szélhajtó görososillapító HODONY cseppek

— Már 1844 óta —

bevált háziszser, mely az étvágyat elő-
idézi, s az emésztést fokozza.

Ara üvegenként 1 korona.

Két üvegnek kevesebb (utánvétellel
2 K. 50 f.) ládácskával együtt nem
küldetik. —

Megrendelés

**Julius Bittner's Apotheke
in Glognitz, Niederösterreich**

Nincs többé aggodalom

a
családi életben.

Egyetemes-világ-hölgyvédelem.

(kezeskedve.)

Kérjen 10 filléres bélyeg beküldése ellenében köröz-
vényt és árjegyzéket. **Díszot szétküldés.**

Bauer József

széplétszer, hygienikus-veggyi művelnök.
főképviselete és szétküldési irodája
Wien I. Sonnenfelsgasse 21.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy
véleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb
vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem.
Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget
a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal
elégítem ki. Bármilyen osekély építkezés végett is hívásra
elmegek, esetleg tanácsosul szolgálok. Minden építkezés
csak a saját vezetésem és felügyeitem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve
a legművészibb komplikált építkezéseket, körkemencéket,
gyári kémények és gépműalapozások olkszítését, nemke-
vésbő javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek ké-
szítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban
biztos sikerrel készítek elő,

Az építető közönség bceses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A.
védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és
altestibántalmak, gyomorgörés és gyomorhér, rögzött székrekedés, májhiány,
vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles háziismernek
évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A.
védjegyet tünteti fel, »A. Moll«

feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz
nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer
köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél
legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona
90 fillér.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek es hölgy szappant a bőr
okozó ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.
Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Fűszertküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával
es védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas
ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldi
főlélmul hazánk
természetes
szénsavas vizek
királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy
éremmel kitüntetve
Kitünő asztali, bor-
és gyógyvíz, a
gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás gyomorbetegségeknek.**

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús
szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne fog-
lalt gyógyítóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgy-
szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágn es-forrást, ha gyomor-,
bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vese-
bajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágy-
hiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha máj-
bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másféltéresnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterség esen szén-
savval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb
ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **FLEISCHHACKER IGNÁCZ** urnál

Nagykanizsán. — Telefon 161.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 8 korona, fél évre 3 korona.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 38.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Pályázatok a villamos telep felépítésére és üzemére.

A villamos telep felépítésére és felszerelésére a pályázatok beérkeztek és felbontattak. A szakértő mérnök, Martos Viktor már tanulmányozza azokat, sőt az egyik vagy másik pályázat mellett állást is foglalnak. Bizonyára, akik ezt megseleleltek, már tekintették a pályázati tervekbe és ismerik az építkezések és felszerelések műszaki leírását, mert különben lehetetlen alapos ítéletet mondani, akár az egyik, akár a másik ajánlat előnyeiről. Ha vannak tehát oly jól informáltak, kik a pályázatokat látták és azokat tanulmányok tárgyává tehetnék, akkor helytelen, hogy véleményüket nyilvánosságra hozzák, még mielőtt a szakértők nyilatkoztak, ha pedig csak fantáziájuk csapong, akkor a hangulatosinálás hiábavaló munka.

Ilyen komoly ügyben, mint amilyen a városi villamos telep felépítése és felszerelése, minden v. képviselőnek kötelessége lesz a pályázatokat a szakértői véleményével együtt alaposan tanulmányozni, mert azon a közgyűlésen, melyen Nagykanizsa város képviselőtestülete megszavazza a villamos telep építésének pályázat útján való teljesítését, névszerinti szavazás lesz és a megszavazásból eredő esetleges károkért a képviselőtestület vagyoni jogi felelősséget vállal.

Csak ennyit óhajtottunk közönségünk előzetes tájékoztatása céljából elmondani.

Több városi képviselő.

Csipkerózsa.

Ki ne gyönyörködött volna gyerekkorában a bájos Csipkerózsa meséjében.

Én édes istenem! Száz évig költögettek; hány kiváló lovag, királyfi pusztult el a küzdelemben, míg végre a tövises is rózsákká lettek és az utolsó lovag küzdelem nélkül ölelte keblére a szeméit felvető deli szüzet. Hova lettek a küzdők? Hol vannak a vitéz ifjak, akik dicséretes, sőt bámulatos hősiességgel akarták az akadályokat leküzdeni, hogy a szunnyadó leányzót keblükre szoríthassák. Ki tudja hol porladnak azok már. A szél is elfújta neveiket. A dicséret pedig az eredményt illeti, nem a küzdőt. Az érdem tehát az utolsó királyfié, aki küzdelem nélkül győzött, mert a 100 év letelt, a varázs megtört.

Igy vagyunk az egyházamban való tanítás tündérével is Kanizsán. Már mi is nekimentünk a tövisrel rakott rózsalabirintusnak, de fennakadtunk, és odaszámítjuk magunkat a küzdelem halottjaihoz. Mások is ott hevernek már a porondon, visszaverve az eszme éretlenségének tövisétől.

Majd ha eltelik a száz év, akkor önként, harc nélkül ébred fel a tündér és őrlik a csókjaiban az a királyfi, akinek útjait száz esztendőnek vitézei életök, kudarcuk árán egyengették.

Tehát hadd érjen az eszme, addig nem emeljük fel szavunkat az egyházas tanítás Csipkerózsájának érdekében. Mert most hasztalan mondjuk el a legmeggyőzőbb orvosi, paedagogiai és nemzetgazdasági okokat, azok mind fennakadnak a tövisen. Mert számtalanok ezek. Az egyik a butaság cefpos tövise. Ezen akad fel első sorban minden vivő. Azután ott van a megszokás, az előítélet a kényelem vélt megzavarásának tövise.

És végül még ott van a hivatalos apparátus

csigatövise, amelyen irtalmatlanul elpusztul minden törekvés, mely a leányzót a lekötő varázslattól megakarja szabadítani.

Hiába rimázkodunk, hogy bocsássanak a szunnyadóhoz, mert nagy a veszedelem. Nem hiszik. Nem hiszik addig, míg meg nem győződnek róla.

Majd mikor a gyenge rózsák ki sem bontva szirmaikat a törzsről leszáradni látszanak, akkor megtörik a varázslat, az eszme megéri és önmagától felébred. Igen, a közönség, mely eddig konokul ellenáll az egyházas tanítás bevezetésének, még nem látja be bűnét, még nincs meggyőződve arról, hogy mai iskolázatási rendszerével miként őrli meg szeretett magzatának idegeit; még nem látja be, hogy a régi idők rendszerével hogyan ássa meg korai sírját az ifju generációnak; még nem emelkedett oly magasra, hogy belássa, mily rendszeresen neveli dologtalanságra a népet, és mennyire azon van a mai iskolázó rendszer, hogy a produktív elméket elnyomorítsa.

Nem tudja elképzelni, mi lenne az emberiségből, ha a hat éves kortól az érettségi időszakig nem szakítanék el a szülői kortól és annak foglalkozásától gyermekeinket. Pedig nagyon könnyű ennek eredményét elképzelni az egész emberiségre.

Mindenek előtt évtizedek múlva megerősödnek, egészségesebbé, kitartóbbá válna a nemzedék. Mivel pedig ép testben lakik ép lélek, tehát nem kellene annyi elmegyógyintézetről gondoskodni, mint most. Ezzel kapcsolatban pedig az elmék produktív munkássága, az önálló gondolkodó szellem nem silányíthatná tönkre. Mivel pedig gyermekink többet időznének a szülők szíve körül és foglalkozási körükben, nem idegenkednék a gyermek a dologtól. Ifju, sőt gyermekkorában szokná meg a testi munkát is amely nélkül a népek millióinak izmosodása, vagyonosodása és haladása lehetetlen. A földmives gyer-

Tols toj.

Most mult 80 éve, hogy az oroszok patriarkája a világra született s ma egyike a világ első írónak, egyike a nagyobb költőinek. Azokat az alakokat, amiket költői lelke teremtett, nagy Napoleont, az orosz generálist, a félszemű, csunya de okos Suvarowot, vezérkarát, az orosz katonát, ki életét, egészségét, mindenét adja a hazájáért, Karenin Annát: a szerelmes Juliát, e világi hölgyet; Natasát és Kitiit, ezeket az igazi orosz típusnöket és leányokat, tele gyermekes, lányos őszinteséggel, szeretettel, szerelemmel; a nagy művét a „Beke és háboru” odysseáját, ezt a nagy orosz hősi költeményt, melyet az Isten keze s gondviselése láplál, szétvisz s eredményre vezet; a költészet s irodalom, a nagy művek őt a halhatatlanok közé emeli. Nem feleli el azonban a világ kisebb elbeszéléseit s rajzait sem, melyekben az orosz geniusz, a kozáklölök és történet teljes drámai erővel tör elő s azt mutatja, hogy az ősz költő egy személyben ember, költő és poeta. Azt el kell ismerni, hogy Tolstoj Leó az orosz faj és jelleg legteljesebb, legmarkánsabb kinyomata, olyan prófétai szellem, mint aminők a hetedik század prófétái voltak. Jézus evangéliumát, az őskereszténységet

a természetes élethez való visszatérést hirdette. Ó az, aki háborút visz az egyház, az erkölcs, a házasság s a háboru ellen. Minő nagy merészség kell ahhoz. Megmozgatni az állam, egyház alapzatait s kimondani ezek tisztaságát, megszüntetést az olyan elemeknek, melyeket tilt a vallás, Isten s az erkölcsös életsor és az ember természetes jogu élete is. Vig, szűzies, tiszta erkölcsi gondolkodása, a férfinak a nő tisztségével egyenlő kívánalma, a háboru iránti borzalma, azt tanítják, hogy a haladás és műveltség új alapokon mehet csak igazi célja, a tökély felé.

De ez a haladás, tökély, találmányok, kinek vannak hasznára; Edisont, Santos-Dumont bizonyára nem ismeri a nép; az opera, zene, a virtuoziták s mindaz, amit vívmánynak tartanak, a felső körök élvezete. Lehet-e csodálni, hogy gróf Tolstoj Leó: ki a Művészet c. művében azt hirdeti, hogy a tudománynak annak megismeréséből kell állani, mit kell s mit nem kell hinnünk, hogyan kell s hogyan nem kell élnünk, hogyan neveljük gyermekeinket, hogyan fordíthatjuk hasznunkra a földet, anélkül, hogy elvegyük érte az emberek életét s mint bánjunk az állatokkal stb. fontos kérdések s hirdeti azért, mert ez felel meg leginkább korunk vallásos öntudatának, ezek az emberekre legfontosabbak, tehát erre kell

őket tanítani, a művészet pedig ezeket az ismereteket átviszi az ész birodalmából az érzélem birodalmába, Jónak kell tehát a tudomány útjának lenni, mert ha ez rossz lesz, a művészet se fog jó lenni s ha rossz a fogalma, az életnek értékéről, értelméről a vallásos öntudatunk is rossz lesz. Ma a művészek a nemzet kis osztályából kerülnek ki, pedig kinek tehetsége van, osztályhoz nem tartozik; a mi bonyolult technikát kíván, maradjon el, uralkodjék a világos, egyszerű, józan, mit az izis szerint el lehet sajátítani. Akkor a művészeti iskolákat be lehet zárni, mert művész mindenki lehet s érzelmét közölve más emberekhez.

Ilyen gondolatai vannak Tolstojnak a művészetéről, tudományról. Kell-e neki történelem, nemzetgazdaság, kísérleti tudomány, természettan, vegytan? Nem. De művészet kell neki, mert a tudomány s vallás kalauzólása mellett kibékíti az embereket, amit ma csak törvényszékek, poliziai felügyelet útján lehet elérni.

A művésztől függ, hogy a szeretet és testvériség érzelmei, melyek ma csupán egyesek sajátjai, állandó, egyetemes, őszintészerű érzelmek legyenek. A valódi keresztény művészet feladata az emberek testvéri egyesülésének megvalósítása. A szegényeket így

mekét el vonja az iskola a szülők foglalkozásától és mikor iskoláját elvégezte, már nehéz neki az ásó, kapa. Ugyanúgy vagyunk az iparossal is. A proletár világ egyre több erőt von el a munkától, egyre nagyobb számban vannak azok, akik a tömeg munkájának kenyeréből fogyasztanak. Mi sem természetesebb, minthogy a kenyérdarabnak kell ilyenformán kibebbednie. Mert élni csak megél holtig mindenki.

Vagy talán azt hiszik, hogy Sokrates, Plató, Homeros, Caesar, Newton, Széchenyi, Kossuth, Edison az iskolázásnak köszönhetik nagyságukat? Nem. Ezeknek isteni szikráját, őseréjét csak nem tudta megölni az emberiség rendszere. Az iskolázás lemállik a zseniről, mint a bilincs a görög mitoszok isteneiről.

Hanem nem hányunk több borsót a falra, úgy is lehull onnan.

Csak azért irtuk ezt is mert városunk egyik kitűnő tanára szóvá tette nálunk, hogy hol és miért késik az új, helyes rendszer megvalósítása.

Az ügynek folytonos feszegetése a tanári konferenciákon vihetné dűlőre az ügyet. Feleletünk világos. Városunk társadalmá még nem elég érett ahhoz, hogy ilyen üdvös, de szerinte merész átalakítást magáévá tegyen.

Nem tudjuk, hol, melyik tövisen akadt fenn a legutolsó lovag. Annyit tudunk, hogy a főigazgatóság mellett van, csak arra vár, hogy a város és az illetékes direktorok ily irányú felterjesztést tegyenek hozzá. De hát a megszokás ökörsapái olyan kényelmesekek, hogy annál jobbat nem igen kíván mindenki ha kívánatosabbuk látszik is.

Sok a pálinkás bolt.

Az adókvető bizottság is beismerte.

Nagykanizsáról nem igen lehetne mondani, hogy az alkohol nehezen hozzáférhető. Kültelki koreszmák, pálinkamérések kevés vidéki városban szaporodnak oly gombamódrá, mint Nagykanizsán. Ennek igazságát néhány vendéglős is igazolta nemrégiben, midőn a legutóbbi adótárgyalásnál jövedelmük apa-

akarja felnevelni; a bor, sör, pezsgő, színház, szerető élvezetét egy tál étellel akarja vasárnaponként felemelni, szekeret, ökröt, lovat akar adni minden parasztnak. A régi vadászat, halászat helyébe a természetes szükséglet kielégítésének élvezetét akarja helyezni. Ő, a természetes ember apostola, a nyomort akarja enyhíteni. Furesa is lesz, ha a nagy hitbizományi urak megértik Tolstoj eszméit s a természethez fog visszatérni a mai ember s mindenki annyi földdel fog birni, amennyi megélhetésére szükséges s a maximum törvény lenne. Nem haladást, műveltséget prédikál ő, hanem biztos kenyeret; sőt mind a hármát. Ő nem lamentál a kivándorlás miatt, mert ha sok a nép, nem mindenki lehet szántóvető, nem teveszthet bármot, nem vadászhat, másnak kell szántanunk, vetnünk; ki kell vinnünk terményeinket, hogy elhelyezzük. A haza, család, állam is csak azért kell, mert a megélést adja — ennek ugyanis meg kell idővel szünnie. Ekkor megelégedett lesz a nép, mint hajdan.

Tolstoj igazságokat tár fel az életről s legfőbb problémája a kormány nélküli köztársaság, a köztisztlet isteni törvényei erkölcsi rend iránt. Attól az időtől fogva, hogy az életpésoők történetét megírta, mindig feljebb-feljebb hatol s a Béke és Háború e művön keresztül a Feltámadásig jut, hol már töredelmesen vallja be ifjúkori bűnét. (A Karenin Annában látjuk az asszonyi szerelmét egy erős akaratu férfi tránt. A két egymásnak teremtett lélek találkozik.)

A Kreutzer Sonátában a tiszta férfi mintáját írja le s azt hirdeti, hogy a testiség bűn s minthogy a szerelem ezen nyugszik, a házasság is bűn. Ennek

dásáról panaszkodtak. Okul a pálinkás boltok és hasonló szeszesek italt mérő üzletek szaporodását említették. Az adókvető bizottság méltányolta a felszólalásokat. Ezzel egyttal igazolta azt is, hogy e városban sok a koresma és a pálinkás bolt.

Egy statisztikus kiszámította és kimutatta, hogy amerre a pálinkás boltok vannak, arra nagy a szegénység. A pálinkás boltok számának emelkedése a szegénység emelkedését is jelenti. Hát ha ez a statisztikus igazat mond, akkor bizony Nagykanizsán évről-évre nagyobb a szegénység. Hogy pedig a pálinkás boltok, vagy mint nálunk mondják, putikok hatással vannak a szegénységre, igazolja e tény: Liverpool város egyik 60000 lakost számláló munkás negyedében a pauperizmus ugyszólván ismeretlen, a halandóság 20%-al kedvezőbb, mint más városnegyedben. Az ok egyszerű: e városrészben egy jog alapján nem adnak italmérségi engedélyt.

Hol tartunk mi ettől. Nagykanizsán a belvárosban is vannak pálinkamérések. Részeg alakok ödöngenek a városban. Magatartásukkal, trágár beszédükkel gátolva, zavarva a tisztességes városi polgárokat

Nálunk az alkoholizmus pusztításával senki nem törődik. Niucsenek alkoholelles egyesületeink, angol mértékletességi italmérőink, tejkiosztóink, téli melegedő szobáink. Niucsenek emberbarátaink, kik felolvasásokon statisztikai adatok alapján bizonyíthatják be az alkoholizmus romboló hatását a szervezetre. Az egyedüli, amit nálunk az alkoholfogyasztás ellen tettek, az, hogy a Népkönyha télen reggel teát árúsit, minek hatása azonban kis keretben mutatkozik.

A pálinka rombolását hasábkon lehetne változni. Számtalan reudőri esetenél, a törvénytörési tárgyalótermekben, orvosi rendelő szobákban be lehet mutatni az alkohol rettenetes pusztításának következményeit.

A mindennapi életben vörös fonálként húzódik az alkoholizmus hatása. Mikor pedig a rombolás ily kézenfekvő és ezzel szemben az alkoholelles küzdelem eszközei is ismertek, valóban indolencia lenne társadalmunktól a pusztítást tovább is tétlenül nézni.

A hideg időjárás közeledtével a legidősebbek felvenni a küzdelmet. Nem hinném, hogy Nagykan-

a nővér s testvér szerelmének kell lennie, mert az állatias szerelem lelaesonyít

Vallási, böleseleti, szociálpolitikai röpiratai, amelyben az ő kereszténységhez való visszatérést hirdeti, az állami, társadalmi alapok teljes megváltoztatását követeli. Akkor lesz máskép a világ, ha az emberek megszűnnek hinni a hazugságban, melyben neveltetnek s azt a hitet fogják hinni, melyet Jézus hirdetett, mely tiszta, világos, egyszerű, kézzelfogható.

Tolstoj rajongó szociaista, morálfilozóf evangélium hirdető, de mégsem politikus, mostan ezek nem is szeretik egymást. Vagy tán a jó költő rossz politikus? Vagy meg se értik egymást? De hogy a költőnek befolyása van a politikára, az bizonyos.

A nagy francia forradalmat Voltaire, Rousseau eszméi, Oroszország forrongását, a titkos eszmék kitörését Tolstoj, Turgejev, Dosztojevsky s a többi költők írók eredményezték. Tolstoj ahány művet kiadott, annyi nagy eszmét dobott a nagy világba s annyi ütést mért Oroszország fejére. Örök eszméivel a legélesebb fegyvert adta a forradalmároknak kezébe: a szeretet fegyverét. Ezzel szabadija fel az emberiséget. Nemesak az ó-oroszt, az ortodoxiát semmisíti meg, de a munka hirdetésével az orosz uri világ és bürokrácia, felsőség és rang gyászéneke lett.

Baboss László.

zsán, hol minden szép ügynek akadnak pártolói, csak az alkoholelles mozgalom maradna vezetők nélkül.

A hatóság pedig azzal siethetne a társadalom segítségére, hogy az engedélyek kiadását jó időre beszüntetné, sőt alkalom adtán, ha erre ok lenne, egyik-másik engedélyt bevonhatná.

Vegyük fel a küzdelmet a pálinkás boltok rombolásával.

A villamos pályázat eredményei.

Korai nyilvánosság, nagy hangulatkeltés?

Várjuk meg a szakértői véleményt.

A villamos világítás ügyében beérkezett pályázatok már a szakértő előtt fekszenek. A pályázat eredménye a szakértő véleményével együtt a városi képviselőtestület elé kerül, mely dönteni fog a pályázatok ügyében. Ez az ügynek hivatalos része.

Csakhogy itt van a nagyközönség is, mely a döntés előtt is részleteket kíván az ügyről.

A laptudósítók sietnek eme óhajnak eleget tenni. Hangsúlyozzák, hogy nem mondanak véleményt, nem vágnak elébe a szakértői nyilatkozatoknak. De mégis a pályázatok ismertetésének módja, egy kis kiemelés, egynéhány ügyesen alkalmazott jelző, néhány hangulatos keltő kijelentés alkalmas a laikus előtt a szakértői nyilatkozat értékét előre is gyengíteni. A villamos ügyben szóljunk őszintén — a városatyák közül is oly sok a laikus, hogy csakugyan félünk kell a hangulatsinálás veszedelmétől.

Ez ellen szólal meg az a néhány sor, melyet lapunk eme számának vezetőhelyén közlünk. Előttünk ismert, komoly, közéletünk porondján vezető szerepet játszó városatyák véleménye ez.

A felszólalásnak különösen figyelemre méltó része így szól:

Ha vannak tehát oly jól informáltak, kik a pályázatokat látták és azokat tanulmányok tárgyává teheték, akkor helytelen, hogy véleményüket nyilvánosságra hozzák, még mielőtt a szakértők nyilatkoztak. Ha pedig csak fantáziájuk csapong, „akkor a hangulatsinálás hiába való munka.”

Őszintén szólva, méltányoljuk e felszólalást. Városatyáink komolyan és derekasán működő része joggal elvárhatja a közönség türelmét.

A villamos világítás ügyében a legutóbbi időben városatyáink legtöbbje oly férfias, nyílt magatartást tanusítottak, hogy a közönség a legnagyobb nyugalommal tekintet a városi képviselőtestület döntése elé.

Várjuk be a szakértői véleményt.

A pályázatot, sőt a szakértői véleményt is felülbírálhatják majd annak idején az ahhoz értők. Hisz a szakértői vélemény is informatív jellegű, melyet, hogy nem tartunk helyesnek, nem kell magunkévá tenni. Azonban a szakértői vélemény iránt tartozunk azzal a tisztelettel, hogy nem vágnak elébe, nem gyengítjük azt.

A sajtónak kritikai jogát nem vitatjuk. Ha ezt tennők, magunk alatt vágnók a fát. Ezt a szép és nemes jogot azonban vigyázva, de nagyon vigyázva kell kezelnünk.

A villamos ügy iránt tanusított nagy érdeklődésnek mi is örvendünk, mert benne

a közéleti szellem ébredését látjuk. De tovább egyenlőre nem megyünk.

Közönségünk ez idő szerint megelégedhet azzal a tudattal, hogy az új szerződési ajánlatok az eddiginél előnyösebbek. A városatyáknak lesz kötelessége, hogy az ajánlatok közül a legjobbat válasszák. Ebben a kötelesség teljesítésben nem merünk kételkedni.

Az ajánlatok közül választani fogjuk a legkedvezőbbet. Nem tekintjük a pályázók személyét, a személy rokonszenvességét, vagy ennek ellenkező tulajdonságát.

Egyedüli döntő momentum a pályázatban az ajánlat-rideg számai, melyet irónnal és papírral kezünkben szám-szerű adatok megvizsgálása alapján kell elbírálnunk.

A legjobb ajánlat benyújtóját fogja megbizni a város.

Hogy ki lesz a választott, ez mindegy az érdektelen közönségre.

Csak a legjobb ajánlatot tevő legyen.

Az új hercegi palota.

Mellőzték a helyi ipart.

Nagykanizsa, szept. 27.

(Levél a szerkesztőhöz.) Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A „Zalai Közlöny“ múlt száma szövege tette ama viszásságot, hogy az új hercegi palotán elhelyezett takarékpénztári cégfelirat vasmű osztrák ipar terméke. Becces lapjuk megírta már, hogy sérelem ez a magyar iparra, melyre helyi iparosaink nem szolgálták rá. Erre az ügyre nem terjeszkedem ki.

De történt az új hercegi palota építésénél más sérelem is. Nem szólván arról, hogy az építőmester nem kanizsai iparos (pedig oly házat tervezni és építeni tud kanizsai iparos is) de legalább méltányos lett volna, ha az építőmester a nagyobb iparos munkákat helyi iparossal végeztette volna.

Ertesztésem szerint például az asztalos munkálat nagy részét zalaegerszegi asztalos készítette. Allitól az azért, mert a pályázatnál néhány száz koronával olcsóbb volt.

Ez valóban bántó a helyi iparosokra. Nevetséges kicsinyesség egy nagyobb munkálatnál néhány száz korona különbség miatt a helyi ipart mellőzni. Lehet, hogy a hercegi uradalom intézősége nem intézte a dolgot. De igenis sajnálatos hibát követett el akkor, midőn az építőmestertől nem eszközölte ki, hogy a munkálatokat kanizsai iparosok végezzék.

A hercegi hitbizomány évről évre nagy bérösszeget és jövedelmet szed be Nagykanizsán. A jövedelmet nem irigylí senki sem. Annuit azonban joggal elvárhat a nagykanizsai iparosság, ha nagy ritkán valami építkezés van a városban, akkor a munkálatokat helybeli iparosok végezzék, különösen, ha egy „hercegi palotáról“ van szó.

Az asztalos munkát nagykanizsai iparos nem is készítette volna így. A zalaegerszegi például az úgynevezett „portált“ úgy elrontotta, hogy emiatt az egyik bolt bérlo be sem hurcolkodott.

Nem akarok a hercegi palota részletes bírálatába becsátkozni. Sok hibát követtek el a külső csin praktikusság rovására. De legnagyobb hiba az volt, hogy mellőzték a helyi ipart.

Ez oly hiba, melyet mi iparosok nagyon fájunk!

Soraim közléséért előre is köszönetet mondva

szerkesztő urnak hive
egy iparos.

MEGFIGYELÉSEK.

Budapest.

A földrajz szerint az ország székesfővárosa, legnagyobb és legszebb városa. A valóságban még több! Magyarország egyetlen városa! Bocsanatot kérek szép hazánk minden városától, de jóhiszeműleg tettem e kijelentésemet szavaim értelmezéséül. Az én egyéni földrajzomban városoknak nem azokat a helyeket tartom, ahol a kellő számú ház és emberlelkeken a megfelelő szervezeten kívül polgármester vagy főispán is található, hanem értem azokat az állandó szállásokat, ahol a nagy számban meglepett embercsoportok megtalálhatják mindazt, amit szórakozásból vagy szükségből, a kultúremler megtalálni kíván. Magyarországon pedig Budapesten kívül több ilyen város nincsen. Természetesen aránytalan is lenne az összehasonlítás, ha a főváros összetett erőt a vidék gyengébb tehetségéhez mérnök, de aránytalan az az összehasonlítás is, ami a vidék és a főváros arányszáma mutat a vidék rovására. A technika rafinált vívmányait, hipermodern olcsóságokat kulturális szórakoztató és közegészségügyi intézményeket és egyesületeket nem is kívánunk mi Asszonyvármegye székesvárosától. De egy tisztességes fürdőt, embernek való kávéházat és élvezhető színházat — igen. Önálló életet nincsen a vidéknek. Ez a legújabb faji nyavalyánk. Harminc évvel ezelőtt mesterseges uton emelték Budapestet. Ma mesterséges uton kellene elkezdni a decentralizációt. A budapesti domináló élet agyonüti a vidéki empóriumokat. Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter a kulturpaloták felépítésével és a vidéki társadalmi élet emelésével megadta az indító lökést a szellem nélküli vidéki élet felvillanyozására. A közreműködés nehéz és hosszú munkája azonban a vidéki intelligens elemek feladata.

Budapest szép, nagy, európai és kulturális. És ez a mi végzetünk. Félünk és tiszteljük Pestet és imitáljuk bután, szolgalmódon. Hibáink pestiek. A pesti erényeket azonban besározza vagy porral lepi el a vidéki föld. Budapest léha, léhák vagyunk Zarándfalván is. Valamelyik pesti cabaret-orfeumba eldalolnak egy undok léha nótát, mi eldaloljuk az urileányos szalónokban, mert a pesti aszfalt szülte az éjféli utáni dalt.

Minden érték relativ dolog. A forgalom konjunkturáinak hangulatvibrálása. De hogy az alanyi versektől az alsószoknyáig mindenzenen rajt kell lenni a fővárosi vignettának, mert különben fuccs a külvilági becsnek, ez egyenesen vidékiesen félkagyelműség. Irodalmi körünk, tudományos célunk, ethikai alapon összekapcsolt társadalmi nincsen a vidéknek. Az emberies, progresszív eszméktől reszketve irtózik, de ha dekadens majmolásról van szó, akkor kullog mindjárt Pest — után. Pestnek majdnem egy millió lélekszáma van, vagy száz utcája van, az

adóssága is több, mint amennyi vagyonunk lehet e rövid életben. Tele van minden eszményivel és jóval, amit csak az új kor nagyban produkciója megteremthet. Több benne a híres ember, mint nálunk a szegény és mégis arra törekszünk, hogy ezt a hatalmas város-kolosszust utánozzuk.

Együgyű epigonnak lenni, amikor előtünk becsületes önálló munka van, talán még a vidéki dzsentriknek sem lehet becses inyükre? Vagyódni az elérhetetlen után, amikor előtünk biztos cél áll, tán még a vidék enervált publikumának sem lehet az életcélja.

Pestet nem utánozni. Pestet követni kell. Az erőnk, az ő összetett, nagy erejéhez képest kicsiny, de a feladatunk is könnyebb és csak miniatűr méretekben kívánjuk az eredményeket is. Vidéki városi élet nincsen. Ennek kell megújódnia, hogy ezt elérhessük, erre kell erőnk, időnk és tehetségeinket fordítani, nem pedig a majmolásra. Új politikai és társadalmi evolucionális átalakulást fogunk látni a közel jövőben. Szokatlan, új eszmék árasztják el az országot Budapesten keresztül a nemzetközi kultúra piacáról. Ezek az eszmék megnyithatják, de tönkre is tehetik a töretlen, vagy kiélt falusi ugart. Nevézhetjük bátran ezt az Európa-szerte megindult forrongást viharnek is. A vihar sistorog méntki ellen pedig villámhárítókat, csak a vidéki városi empóriumokat állíthatjuk sikeresen. Abonyi Andor.

HETI HIRADÓ

— **Távózó tanár.** Sipőc Pál főgimnáziumunk tanárát a közoktatásügyi miniszter a jászberényi áll. főgimnáziumhoz nevezte ki. Sipőc Pál két évig oktatta gyermekeinket és az első perctől fogva felismerték benne növendékei azt a nemes szívet, amilyen áldása szokott lenni a tanuló ifjúságnak. Felvilágosult, elfogulatlan elméjével tanította növendékeit és szívén szeretettel árasztó meglevél bánt velök. Most hogy távózik tőlünk szívesen elmondjuk ezt róla és kívánjuk, hogy pályájának további részén is minél több virággal és minél kevesebb tövissel találkozzék. A szülőknök utána káldótt áldása embertársainak nagyrabecsülése és tantírványainak szeretete kísérje ezen túl is működését.

— **Halálozások.** Goldstein Jakab kereskedő e hó 21-én meghalt Temesváron. Goldstein csak másfél év óta költözött el Nagykanizsáról, melynek sok esztendőig előkelő polgára volt. Mint városi képviselő, mint az izr. hitközségnek előjárósági tagja mindig tevékeny és becsületes működést fejtett ki városunk érdekében.

Kornfeld Mór városunk érdemes polgára f. hó 22-én 77 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvételt történt 24-én.

Paski Sándor magántisztviselő 26 éves korában Wienben elhunyt Paski iskolait Nagykanizsán végezte. Sokan ismerték az elhunytat városunkban, hol őszinte részvétet keltett. A Budapesten megjelenő Kereskedelmi Alkalmazottak lapja gyászkeretes sorokban emlékszik meg Paski elhunytáról, kiról azt írja, hogy a külföldön kartársi mozgalomban sehol sem volt oly odaadó kartárs, mint Paski A bécsi magyarok nagy részvételt mellett temették.

Kemény Gábor volt gimn. tanuló Kemény Jenőné helybeli tanítónő fia, hosszas szenvedés után 14 éves korában 26-án elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe tegnap d. u. 5 órakor.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

— **A postapalota építése elodázva.** Már régebben felszólította a pécsi postaigazgatóság utján a minisztérium városunkat, hogy az építendő postapalotának keressen és jelöljön ki alkalmas telket. Erre ajánlatba hozott a Csengeri uti Blau féle telek, a Kaziney-utcában a Kaszinóval szemközt levő sarok építelhelyiség, a Neusiedler-féle ház és még ehhez közel levő városi háztelek. Most Opris Péter a postakerület igazgatója értesítette a várost, hogy egyelőre fedezet hiányában még a telekvásárlásról sem lehet szó. Majd 1910-ben ujtsa meg a város a postapalota építésére vonatkozó beadványát. Opris igazgató jóindulatulag ígéretet tett, hogy felszinen tartja városunk és irányu kérelmét, hogy alkalmas időben esetleg 1910 előtt is felterjesztéssel élhessen a kereskedelmi miniszterhez, amiről az illető telektulajdonosok is értesítettek.

— **Zalamegye tanítói kara.** A legutóbbi kir. tanfelügyelői kimutatásból érdekes adatok foglaltak megynék tanítóságáról, melyből közöljük az alábbi érdekes részleteket. Megyénkben ez idő szerint 788 tanító működik, akik 448 iskolában látják el az oktatást. És pedig 11 polg. iskolában működik 59 tanító, 54 áll. elemi iskolában 172 tanító, 70 községi iskolában 385 tanító, 22 református iskolában 23 tanító, 16 ág. ev. isk. 17 tanító és 10 izr. isk. 20 tanító. Általános ismétlő iskola van 326 isk. mellett, gazdasági ismétlő iskola van 42 iskola mellett. A kisdvd védelmet 29 ovoda, 6 állandó gyermekmenedékház, 34 nyári menedékház látja el. A tanítók fizetés kiegészítés és korpótlék címén évenként 173,099 kor. államségélyt élveznek, amely összeg 387 tanító között oszlik meg.

— **Kanizsai flu kitüntetés.** Vegele Lajos veszpréme gyházmegyei jegyző királyi kitüntetésben részesült. A hadgyakorlatok alkalmával hivatalos volt a király asztalához és a hadgyakorlatok végzetével az uralkodó aranyórát adatott át Vegelenek, melyben öfelsege monogramja látható. A kitüntetett egyházmegyei jegyző Vegele Lajos nagykanizsai áll. polg. iskola pedellusának a fia, középiskolai tanulmányait a helybeli főgimnáziumban végezte s a papi pályára lépett, melyen szép reményekre biztató gyorsasággal halad előre.

— **A veszprémi püspök kitüntetés.** A királyi Hornig Károly báró belső titkos tanácsosnak, veszprémi püspöknek a Lipót-rend nagykeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Mayersberg Frida.** Amint már megírtuk, Mayersberg Frida táncitanító ismét városunkba jön. Táncanfolyamát október 11-én d. u 5 órakor nyitja meg a Casinó disztermében. Beiratkozni lehet már október 7-től kezdve személyesen a táncitanítónél a Casinó helyiségében.

— **Kikötők átadása.** A földmívelésügyi miniszter a révfülöpi és badacsonyi kikötőket állami kezelésbe veszi. A helyszíni szemle és átadási tárgyalásokat folyó hó 29-én ejtik meg Józsa László miniszteri osztálytanácsos kiküldött és a közigazgatási hatóság közbenjöttével.

— **Szerkesztő változás.** A Kaposvárot megjelölő „Népjog” című lap felelős szerkesztőjét dr. Rusa Ernőt szigetvári közigyőzőnek nevezték ki. Ezért a felelős szerkesztőt tisztelettel Dr. Péter Márton vállalta el. Dr. Rusa főszerkesztőként szerepel.

— **Leány mint iparos inas.** Hogy kis leányok a gyárakban dolgoznak az már régi dolog, hogy a feleség a mesterségben is segít urának, azt is tudjuk, de hogy leány inasnak álljon be, akárcsak egy vásott rossz diák, ez mindenesetre figyelemre méltó tünet. Pedig úgy van. Berényi Árpád aranyműves az érdem, hogy műhelyében egy leányt alkalmazott inasnak. Szerencsés gondolat ez mindenképpen. Mert az ötvös művészet izlést, csint, művészetet követel; már pedig az öltözékben is izlést, művészetet kereső nő, aki himzésébe is lelket önt, könnyű kezével bizonyára nem fog kárára lenni az ötvösségnek. De a női foglalkozások közül is egyike azoknak, ahol a nő szívesen látjuk. Ez a kenyérkereset neki való a nőiség veszélyeztetése nélkül.

— **Drágább lesz a déli vasut.** Október hó 1-től felemelik a déli vasuton a személy szállítási díjakat. Ezentul nem lesznek mérsékelt menettérti jegyek. A 200—300 kilométer közt levő távolságokra zónatarifa lép életbe 4 szakaszba. Ezekben menetdíjmegeklés lesz egy két korona erejéig. A vasutársaság az árudíjszabásokat is föl akarja emelni. Ez a terv azonban csak az árudíjszabás reformjának keretében lép életbe.

— **Hohenlohe herceg automobila.** A napokban, mint Csáktornyáról írják, Hohenlohe herceg nejével automobilon tért haza vadászatról, amikor Csáktornya közelében az automobiltól 2 ló megvadult. A lovak örült sebességgel száguldottak végig Csáktornya utcáin. Emberéletben kár nem történt. A herceg Csáktornyán átadott egy rendőrbiztosnak 100 koronát a lovat hajtó kocsis részére és azonkívül minden kárt megtérített.

— **A Déli Vasut sikere.** A nagy hadgyakorlatok befejeztével érdekes dologról számolnak be a lapok. Így egyértelmű dicsőrevel emlékeznek meg arról az óriási munkáról, melyet a D. V. kirendelt személyzete az igazgatók vezetésével lebonyolított. Az összegyűjtött statisztikai adatok óriási számokat tüntetnek fel a katonaság elszállításáról. Eme számok csak nagyságuknál fogva lepnek meg bennünket. Mert, hogy a D. V. emez óriási forgalmat simán és gyorsan bonyolította le, ez nem lep meg bennünket, mert mi régen szemtanúi vagyunk annak a dicsőrevel munkának, melyet a D. V. személyzete végez oly szaktudással, mely őket az összes magánvasutak fölé helyezi.

— **Tisztujtás.** Nagykanizsa város tanácsa felterjesztésben kérte az alispánt, hogy a II-od tanácsosi, könyvelői és kultánácsosi állások betöltése céljából tüzze ki a tisztujtó közgyűlést. A tisztujtó-közgyűlés előre láthatólag október hó elején lesz.

— **Ujtások az egyéves önkéntesek szolgálatában.** Katonai körökből vett értesítésünk alapján vesszük a hírt, hogy azok az önkéntesek, kik most október 1. főgnak bevonulni egész új reformoknak néznek elé. Ugyanis mindazok, kik husvétkor az altiszt vizsgán teljes minősítést kapnak, mint őrmesterek lépnek elő. Akik jó eredménnyel vizsgáznak szakaszvezetők lesznek; a többiek pedig tizedesek. Eddig a legmagasabb sarzsi a tizedesi volt s ha a tiszt vizsgát sikerrel letette, akkor lett csak őrmester. Ezzel tehát javult a helyzetük, mert az ujtás szerint könnyebben célt érnek.

— **Ami jól izlik,** az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen győgszerek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó izű, könnyen emészthető összeállítása a csukamájolajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a győgszertárakban.

A téli tanítás kezdete. A főváros tanácsa elrendelte, hogy az elemi iskola első és második osztályában október 15-től március 15-ig a tanítást reggel 9 órakor kezdjék meg. Emberséges, okos rendelkezés, amit nálunk is érdemes volna megszívlelni.

— **A dohány árusítók figyelmébe.** A dohány eladásra vonatkozó határozat értelmében az izr. vallásu dohány árusok ünnepnapjukon a dohány tözsdét teljesen zárva tarthatják, de az üzlet előtt után dohány gyártmányokat árusítaniok nem szabad, mert eselekedtetük szabályokba ütőzők s meglesznek büntetve.

— **A fegyver áldozata.** A zalamegyei Szentgyörgyvölgye községben, mint bennünket értesítenek, Császár János földmives gazda puskával a vállán érkezett haza a hegyről. Mielőtt a fegyvert helyére akasztotta volna, bement a konyhába s ott tisztogatni kezdte. Közben véletlenül elsült s az egész töltés az éppen ott időző felesége mellébe furódott. A szerencsétlen asszony azonnal szörnyet halt.

— **Tűz Kiskanizsán** a templomtéren esütőtörtön 3 paja leégett. Viz kevés volt az oltásra, a derék kiskanizsaiak pedig ismét összetett kézzel nézték a tűz pusztítását.

— **Halálos baleset.** Pap János mozgói földmives az udvarában levő diófára mászott, hogy a termést lerázza. A 65 éves ember lába egy ágon megcsuszott, leesett és egy hang nélkül szörnyet halt. A szerencsétlen ember nyakcsigolya törést szenvedett.

— **A Julián egyesület kérese.** Horvát és Szlavonországokba körülbelül 200,000 magyar honfitársunk él a legszomorubb helyzetben. Csak megtört idegenekként tekintik őket a nemzetiségi aspirációktól forrongó horvát-szlavonok. Helyzetük iránt közönnnyel vannak a hatalmon levők s hogy a szegénytelen elhorvátosítást némileg ellensúlyozhassák, ennek megállítására alakult meg 4 évvel azelőtt a Julián egyesület, mely a horvátok erős és állandó támadásai dacára szép eredménnyel működik. Az elmúlt évben 23 magyar nyelvű iskolát állított fel. Legújában ismét 10 új iskolát építettek fel, melyek 2241 gyermek lelkében hintik el a magyarság szellemét. Ez iskolák felszerelését már nem bírta maga erejéből az egyesület, azért kéressel járult Zalamegyéhez, mivel hozzájuk legközelebb fekszik, hogy lépjen az egylet tagjai sorába egyszermindenkorra 500 kor. tagdíjjal. Mert hiszen e támogatásával az egyesület működésének eredményét legközvetlenebbül érezheti. A kérvénnyel mint értesültünk, a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés foglalkozik.

— **Fehérnemű varroda.** Értesitem Nagykanizsa t. cz. közönségét, hogy varrodámban a legszebb kivitelű fehérneműek készülnek a legújtanosabb árban. Készítek a legfinomabb kelengyeket és férfi ingeket a legszebb kivitelben. Tanítványok és tanuló leányok felvételnek. Halász Jenőné Csengeri-ut 30.

— **70 év óta a Sirup-Pagliano** mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószerek sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1828. óta előállított vértisztítószerek csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névalírásával van ellátva. Ezen különleges orvosi rendelkezésre az ország minden jobb győgszertárában kaphatók.

— **Amateur-fényképezőknek!** Általánosán elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, féldímulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A* cégél (Tuchlauben 9, cs. kir. udvari szállító) kaphatók.

Ezen üzletág alapított 1851-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzék bérmentve küld a cég

Cekkos - és Henneberg
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Nefre - feljebb, bár-
Ármure - mentve és vá-
mentesen. - Minta postafordultával. - Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogy ha a szükséges táplálékot

A SCOTT-féle EMULSIO

alakjában élvezik, a mely a szesz erősítő szerek között a legkiválóbb. Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszin.

Könnyebben emészthető mint a tej.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden győgytárban.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”
szerkesztőségéhez **Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám**
Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingney mutatószámát.

Találmányok

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színész saison befejezése.

A zenekar megérkezése rehabilitálta Kövessy társulatát, meg a közönséget. Mindakettő duzzogott és volt is oka mindakettőnek. Az utolsó négyest Haller Irma vándor felléptével szépen megtöltötte a színházat. A Suhanc, a Varázskeringő, Náni és a Tavasz mind olyan darabok, melyeket olyan kiváló művésznő nélkül is, mint Haller, szívesen megnéz a közönség. A négyes egyik érdekessége volt hogy a Varázskeringőben Kövessy né d'ingvált játékában és kedves énekében is gyönyörködhetünk. A Tavasz nagyon alkalmas volt búcsuelőadásul. Nemesak mert Strausz J. bájos zenéje meg Haller né kisebb tehetségnek is szerez tapsokat, hanem mert annyi kiváló szereplő érvényesülhet benne. Haller szobaleányi metamorfózisai elragadták a közönséget, Bereik Margit különösen disponálva volt, hangja mint a fülemülé lopózott a lelkekbe. Szőke Gizi elegáns bárónő volt, nagy tetszéssel fogadták játékát, énekét egy szép eszokor testesítette meg az elismerést. Károlyi Ibolyka is szépen érvényesült kis szerepében. Károlyné pedig izléses uti toiletthöz mint perfekt, ideális, kardos anyós brillirozott. Hajagos talán még sohasé tetszett úgy, mint ez estén. Szilágyi Aladár kitűnő „Ehekrüppel” és roué volt Heltai Hugónak játéka mellett, táncra tetszett nagyon, míg hangja elvesz a zenekarban. Somogyi Frigyes, Szőke Sándor, Harsányi József mind hozzájárultak az est sikeréhez.

Ugy szeretjük Hallert, hogy nem feledhetjük — Parlagi Kornéliát. Viszontlításra.

Közgazdaság.

Franck pótkává a tulipán védelmében

Nagykanizsa, szept. 27.

(Saját tudósítónktól.) A soproni kereskedelmi és iparkamara nemrég hozott dícséretes határozatában kimondta, hogy kérni fogja a kereskedelmi minisztert, tiltsa el Franck pótkávégyár céget a magyar címer használatától, mert Franck-cég a kamara területén liuzi gyárban készült árut hoz forgalomba.

A kamara határozata Franck cégnél érthető pedelmet keltett, mert a közönség tiszta képet nyerve az ügyről, a Franck pótkávé visszautasította az üzletben.

Franck cég nem maradhatott tétlenül és a pesti sajtó egyik-másik orgánumban támadások jelentek meg hazafias kamaránk ellen. A Zalai Közlöny annak idején vezércikkben foglalkozott kamaránk ellen intézett izléstelen támadással és erélyes szavakban utasította vissza a fővárosi sajtó kétes értékű támadását.

Egyik olvasónk most érdekes dologra hívja föl figyelmünket. Az eset csak annyiban tartozik ide, hogy Franck-cég a szereplője. Mi csak azért említjük, mert ez is érdekes esete a magyar iparpártolási mozgalom kulissza titkainak.

„Iparvédelem” címmel a fővárosban lap jelen meg, mint a Tulipán Szövetség Magyar Védőegyesület hivatalos közlönye. A lap derék működést fejt ki a magyar ipar védelmében. Nincs is szándékunkban működésében gátolni, sőt szívesen ragadunk meg minden alkalmat a támogatásra.

E sorok is jóindulatú figyelmeztetést céloznak. Arról van szó, hogy az „Iparvédelem” legutóbbi száma — mint olvasónk közli velünk — legmelegebben ajánlja a Franck pótkávé. Igaz, hogy a lap hirdetései között a fizetett oldalon jelent meg ez ajánlat. Konstatálnunk kell azt is, hogy az „Iparvédelem” a Pátria pótkávé mint a legjobb és igaz honi terméket ajánlja, de azért — írja olvasónk — a Franck-cég hirdetését ennek a lapnak mégsem lenne szabad közölni, mert ez a lap a magyar iparvédelemre alakult.

A Franck-cég gyártmányára pedig multkor mondotta ki a soproni kamara, hogy sok készül abból a liuzi gyárban, ami nem honi gyár.

Olvasónk felkérésére felhívjuk e körülményre az „Iparvédelem” figyelmét.

Zalamegyei gazdasági takarékpénztár Rt. Nagykanizsa igazgatósága október 18-ára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A közgyűlésen az igazgatóság javaslatot terjeszt be az alaptőke felemelésé tárgyában. Mint értesülünk, az alaptőkét, mely jelenleg fél millió egy millió koronára fogják emelni.

Fizetésképtelenség Zalaegerszegeen Korein Viktor zalaegerszegi divatú kereskedő fizetésképtelenséget jelentett.

A lazsnaki birtokot, melynek díszje a nagy pompás kastély, Tamás Jenő százhuszezer koronáért megvásárolta a Félégyházi takarékpénztártól.

Nyilttér.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajknál, a húgyhólyag-bántalmánál és köszvényéknél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható drágyacikerekedésekben vagy a Szent-Livózi Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóligapart 8.

Főmunkatárs: Kovács Miklós.

UJDONSÁGOK.

A betegségélyező pénztár közgyűlése.

A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár Schweitzer József elnöklésével tegnap délután tartotta közgyűlését. Révész Lajos pénztári igazgató beterjesztette a közgyűlés egyedüli tárgyát az alapszabály tervezetét. Az alapszabály teljesen azonos az országos pénztár alapszabályaival és csak a lokális természetű néhány dologról, mint a természetben lakás és ételmezés pénzbeli ellenértékéről, a kanizsai pénztár területi körzetéről és a 20 héten felüli segélyezésről intézkedik. Ez utóbbi fedezetül a régi pénztárak vagyona szolgál. Az alapszabályokat változtatlanul elfogadták.

Tüntető körmenet és népgyűlés.

Gróf Andrássy Gyulának a plurális választói jogról tett nyilatkozata megmozdította az egész országban a szociáldemokrata pártot. Városunkban pénteken este 7 óra körül jártak be tüntető felvonulással a várost. Szombaton már vörös plakátok hirdették, hogy vasárnap d. u. 4 órakor az általános titkos választójog érdekében népgyűlést tartanak. A fővárosból vártak valakit, de az egész országban népgyűlések lóvén. Kanizsára nem jutott fővárosi szónok. Ha a résztvevők számából a szociáldemokrata párt erejére akarunk következtetni, azt mondjuk, hogy le vannak törve; olyan elemek hiányoztak onnan, akik máskor vezetőserepet játszottak. Alig 200—250 ember gyűlt össze a Polgári Egylet kertjének hátulsi részében. A rendőrséget maga Deák Péter főkapitány képviselte, ott voltak még Fűredi János és Hajós rendőr tisztviselők is. Ha néha elkalandoztak is a szónokok a tárgytól a főkapitány szavaira csakhamar visszatértek. A gyűlés elnöke Gerő Soma volt, jegyző Berlasz Jenő. Első szónok Sneff József volt, aki büszkén állította, hogy proletár még sohasé volt hazaáruló. A plurális választói jogot

csak a nép és az ősz király (éljenzés) tudják megakadályozni. Ez a párt — mondja — nem szokott a dianaszta mellé állni, de ha a király a népjogért küzd, szívesen támogatja. Ha kell, a népi nyomok bagolyzáraitak romjain akarják felépíteni a modern Magyarországot.

Még Weinberger szolt hozzá a tárgyhöz ügyesen értelmesen és általános tetszés között. A plurális jogot úgy jellemezte, hogy a nép egy részének 3 szája lesz, a másik részének 2 szája, többségnek egy szája a nép millióinak pedig — lakat lesz a száján. A gyűlés elfogadta az előterjesztett határozati javaslatokat.

Végül esendben a legkisebb rendetlenkedés nélkül szétoszlott a gyűlés, dícséretére az elnök intő szavának és a tömeg jóauságának.

Gyűlés.

A nagykanizsai építő-iparozok szövetségének végrehajtó bizottsága f. hó 22-én tartotta szokásos félhónapi gyűlését. Tudomásul vették Vlasits János titkárnak a Budapest aug. 19-én megtartott országos építőszövetség kongresszusáról előadott jelentést. Érdekes elvi határozatot hozott Müller Ede szombathelyi építő vállalkozó ügyében. Ugyanis (Müller az itteni déli vasuti építkezések vállalkozóját) felszólította, hogy a helybeli szövetség területén dolgozó munkásai után a heti 10 filléres járulékot az itteni szövetség pénztárába fizesse be. Müller a felszólítás jogosságát elismerte, a járulékokat befizette. Ez precedensül szolgál a jövőre néve is. A műhelyekben dolgozó munkáslétszám ellenőrzésével a szövetség Vlasits János titkárt bízta meg. Az ipartestület előjárósága az építő szövetségnek az eddig használt irodahelyiséget felmondta, a gyűlés ezt nem veszi tudomásul, hanem az össüléshez felebbezi az ügyet.

Magántisztviselők gyűlése.

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete kedden este a Polgári Egylet olvasótermében — választmányi gyűlést tart.

Eltűnt fiú.

Király Béla helybeli borkereskedő 14 éves hasonnevű fia e hó 27-én szülei lakásáról eltávozott s ez ideig oda vissza nem tért. A rendőrség az eltűnt fiút, kit szülei bejelentettek, kutatja.

Katonai hírek.

1. A varasdi és zágrábi huszár, tüzér és uhlánus ezredek pénteken a veszprémi hadgyakorlatokból hazafelé menve városunkba érkezett, hol vasárnapig időzött. Táborhelyük Kiskanisán volt. 2. A szokásos utóállítás október 5-én lesz. 3. Az ujoncok bevonulása október 1-én kezdődik, amikor is az önkéntesek tartoznak jelentkezni. A közös hadseregbeliek október 3-án, a honvédek pedig 6-án vonulnak be.

Régi bűn.

A fővárosi lapok tegnapi számai érdekes zalamegyei szenzációt közölnek. Sipos Mária szakácsnő, aki a Budapesten a Dob-utca 84. száma alatt lakik, levelet írt a zalamegyei Boncodföldre s arról értesítette az odavaló csendőrséget, hogy ismeri egy évekkel ezelőtt történt, rejtelmes rablójelenség tetteseit. Nyolc éve meggyilkolták Végh György birtokost s ennek a támadóiról van szó. A csendőség táviratozott a fővárosi rendőrségnek, amely ma beidézte Sipos Máriát. A leány azt a szenzációs vallomást tette, hogy a rablójelenséget apja, idősebb Sipos György gazdálkodó és bátyja ifj. Sipos György lakatossegéd követte el. Nyomban detektíveket küldtek ki ifj. Sipos Györgyért és táviratoztak a boncodföldi rendőrségnek is. Értesítették a kihallgatás eredményéről s kérték az idősebb Sipos letartóztatását.

GYERMEK-

leányka- és fiú cipőink elismert

legjobb minőségűek.

Áraink olcsósága — tekintettel a talpba vésett szigorúan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsai főraktára Fő-utca 12. szám
Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségüket.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

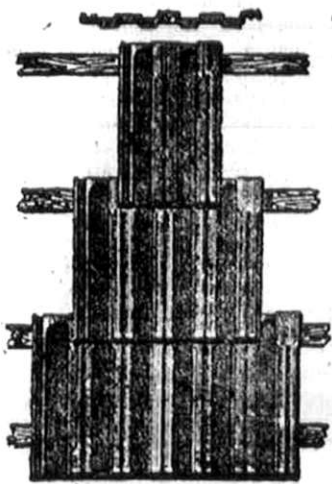
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYAN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864

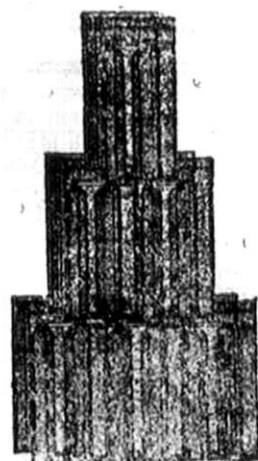
50 millió évi gyártás

a os. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMANYOK: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő
cserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikinda: gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep
272. szám.

Zombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági átfedő cserep
253. szám.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat leg-
olcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 49.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való
évszere egyaránt
a legjobb

Kakao,
oldódó,
egy-kettőre készen van.

legjobb
legfájdalomból
reggeli

Könnyen
megemészthető
erősítő

Tiszta
Kakao
és
cukor

Grand
Prix
Páris 1900.

10328/908 szám

HIRDETMEŊY.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Nagykanizsa város közönségét illető belső piaci és heti marhavásári helypénzszedési jog 29378 korona 60 fillér évi bér kikiáltási ár mellett és az országos marhavásári helypénzszedési jog pedig 2810 korona 28 fillér évi bér kikiáltási ár mellett a **folyó évi október hó 14. napján d. e. 10 órakor** a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverés útján külön-külön a legtöbbet ígérőnek az 1909. évi január hó 1-től kezdődő három egymás után következő évre bérbe adatik.

Mely árverésre bérbevenni szándékozók ezennel meghivatnak azzal, hogy a szóbeli árverésen résztvevők tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben az árverés megkezdése előtt a kiküldöttek kezéhez letenni, a zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt óvadékkal ellátva a folyó évi október hó 14. napjának d. e. 10 órájáig, vagyis az árverés megkezdéséig a v. iktatóba annyival is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek és a szerződés minta a hivatalos órák alatt a v. kiadó hivatalban betekintheők.

Nagykanizsa, 1908. évi szeptember hó 18-án.

Vécsey polgármester.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az egyedüliek melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest
Király-utca 12.

EKSZERGYAR.

Villamos územre berendezett
arany-, ezüst- és ékszerárú-műterem.

Különleges készítmények:
ékszerárú és jegygyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk.

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

PÉNZT

ne adjon addig szállítóvagy- vagy
vesztőért, míg nagy képes árjegy-
zékemet nem kerte be, melyet
ingyen és bérmentve küldök.
Gyökerez és sima oltványokból,
DELAWARE sima és gyökerez,
továbbá európai sima és gyöke-
res vesztőből 1/2 millió készlet.
Pontos kiszolgálásról és anyagom
jóságáról ezer és ezer elismerő
levél tanuskodik. Czim:

Szűcs Sándor Fia
szülőtelepe, Biharlószeg.

18191/908. sz.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a közvágóhídon levő béltisztító, pacalmosó és bélszárító nyilvános szóbeli árverés útján az egyidejűleg megállapított árverési feltételek mellett **1908. évi november 1-től** terjedő egy évre bérbe adatik.

A kikiáltási ár 2000 korona, azaz kettőezer korona. Árvetelni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni, ezen bánatpénz bérlet által a negyedévi bérösszegnek megfelelő összegre kiegészítendő lesz, s ezen összeg a bérletidő tartamára biztosítékul fog szolgálni.

Az árverés határidejéül

**1908. évi október hó 17. napjának délelőtt
10 órája,**

helyéül a városház tanácsterme tüzetik ki.

Az árverési feltételek, a közvágóhídi szabályrendelet vonatkozó rendelkezései a hivatalos órák alatt a v. kiadónál a tanács irodában bárki által megtekinthetők.

Mely árverésre a bérleti szándékozók ezennel meghivatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1908. évi szeptember hó 18-án.

VÉCSEY ZSIGMOND
polgármester.

Szélhajtó göröscsillapító HODONY cseppek

— Már 1844 óta —

bevált házi szer, mely az étvágyat elő-
idézi, s az emésztést fokozza.

Ara üvegenként 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (utánvétellel
2 K. 50 f.) ládácskával együtt nem
küldetik. —

Megrendelés

Julius Bittner's Apotheke
in Glognitz, Niederösterreich

Tisztíts csak
Globus
Fém-tisztító-kivonattal
Legjobb Fém-Tisztítószer.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Leghathatósabb és legizletesebb hízoló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva

GYERMEKEKNÉL: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja mirigyeket és az ótvart — biztosítja a
csontok és izmok fejlődését — ja ita és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedők él erősítő és mirigyoszlató szer, — mellyel
jósoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VALLALATNÁL PÉCSETT
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevényt, meggyőz-
tetli a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ban. — Ara üvegenként 4.— korona.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb meglepedésére lelkiismeretes pontossággal elégítem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsot szolgálok. Minden építkezés csak a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségleírásokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítik elő,

Az építető közönség bccses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

Építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántal, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles hálszer elvétizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felíratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőroxszkerü ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fiai.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvizet erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldi fölül hazánk természetes szénsavas vizek királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy érdemmel kitüntetve Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgy-szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: FLEISCHHACKER IGNÁCZ urnál

Nagykanizsán. — Telefon 161.